kuifje

Nr 34
45e jaargang
21-8-90

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 T

INTERVIEW FERRY & J.L.VERNAL

45 F — NEDERLAND ƒ 2,95

GEORGES DARGAUD WAS NIET DE KONING DER DIEREN

Er zijn zo van die uitgevers die als onbereikbare vorsten in de wandelgangen of op cocktailpartijtjes rondhangen... of zien ze gewoon slecht? Mensen die als zombies door het leven gaan. Die je geen blik waardig achten. Hun gezicht is star als een masker. Geen teken van leven, geen lachje kan er af. Je gaat je afvragen wat je hen hebt misdaan. En aangezien je een mond hebt om te praten, stap je dan op zo'n afwezig kijkend personage in zijn vorstelijke pose toe om hem te groeten. En opeens laat hij zijn blik op je vallen! Wie waagt het daar iemand van zijn kaliber aan te spreken? Een auteur, allicht, maar toch... wat een onbeschaamdheid om zijne majesteit zo ongevraagd te komen begroeten! «Welke auteur» zei u? Hij doet alsof hij zich je naam probeert te herinneren, een naam die hij trouwens niet eens kent...
Georges Dargaud was niet zo, integendeel. Zijn uitgestrekte hand ten teken van groet was welgemeend. Zijn lachrimpels waren echt. Geen flarden van woorden om je je naam te ontfutselen. Geen uiting van ergernis omdat je het hebt aangedurfd hem in zijn koninklijke eenzaamheid te storen.
Wanneer ik hem voor het laatst ontmoette? Hooguit enkele maanden geleden... Hij was in prachtvorm, klaar om opnieuw het leven in te duiken, ook al was er dat vleugje bitterheid om zijn lippen.
Hij is steeds zichzelf gebleven. Een zonnestraal op een sombere dag. De belletjes in een glas champagne. Sprankelend van geest, met kleine schalkse lichtjes in de ogen.
Ogen die schitterden... Slechts weinig mensen is dergelijke levenslust en geluk gegeven. Twee tekens van dat soort oprechte intelligentie dat recht uit het hart komt. Diezelfde warme gloed ging ook van zijn handdruk uit. Vandaag rest ons alleen nog die enorme leemte, een leemte die niemand zal kunnen wegnemen.
Na Hergé, na Jacobs, na Auclair, heeft nu ook Georges Dargaud afscheid van ons genomen... Zij die zeggen dat het gouden tijdperk van de strip ten einde loopt, men kan ze niet helemaal ongelijk geven. Eén voor één gaan de groten van ons heen... Alsof ze zaten te mokken. Misschien hebben ze wel gelijk dat ze de uitlopers van deze 20ste eeuw voor gezien houden. Zij waren immers de verpersoonlijking van een frisse, lichte, opgewekte wereld vol veelkleurige tekstballonnetjes en onschuldige grapjes. Die wereld ligt voorgoed achter ons! Debiele radiopresentatoren bestoken onze geesten met afstompende «New Beat», en tussen twee salvo's reclamespots in wordt de achteloze televisiekijker bedolven onder lambada-ritmes van het laagste soort.
De geest sterft een stille dood. De mensen worden elke dag een beetje bedrukter, een beetje dommer, een beetje eentoniger...
Boeken, zelfs strips, worden besluiteloos gedraaid en gekeerd en glippen uiteindelijk uit hun vingers. Soca dance is nu de kreet! Bernard Pivot en «Apostrophes» verdwijnen van Antenne 2. Een teken aan de wand! «Bergère, ô Tour Eiffel, le troupeau des cons bêle ce matin.»
Tot ziens Georges Dargaud!

Jean-Luc VERNAL

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Rob Harren
Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal
Redactie: Michèle Gauthier en Martine Vienne
Administratie: Myriam van Dyck
Lithografie: Kennemer Foto Litho en Tallon
Druk: Proost International Bookproduction N.V. Turnhout - België

Abonnementsopgave/ klachten voor België:
M.C.E.
P.B. 4
1610 Ruisbroek
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,
Per jaar (52 nrs): 1990 BF,
door storting op rekening 310-0702950-77
van M.C.E.-Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,—
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

Advertenties Nederland:
Euromedia BV
Rijksstraatweg 426
2243 CH Wassenaar
Telefoon: 01751-78847/77741
Telefax: 01751-12017

Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland BV
Postbus 49
2140 AA Vijfhuizen
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

Ferry
J.-L. Vernal

IAN KALEDINE

ER ZIJN TWEE DINGEN DIE IK NIET BEGRIJP ... DIE INTRIGE DIE HEEL INGEWIKKELD IN ELKAAR ZAT EN DIE IS OPGEZET OM KONING EDWARD VII [1] TE VERMOORDEN, TERWIJL JE ALLEEN MAAR JE VLIEGENDE MACHINE NAAR HET PALEIS VAN WINDSOR HAD HOEVEN TE STUREN OM HET GEBOUW IN VLAMMEN TE LATEN OPGAAN...

EEN GOED DOORDACHTE OPMERKING, DUIFJE. MAAR OM ZOALS ALTIJD HET WANTROUWEN VAN DE MENSEN NIET OP TE WEKKEN, MOEST ER DISKREET EN VOORZICHTIG TE WERK WORDEN GEGAAN... WAT VOOR GEVOLGEN ZOU HET HEBBEN GEHAD ALS ER IN DE LUCHT BOVEN WINDSOR EEN VLIEGENDE SCHOTEL WAS GESIGNALEERD...! OP DIE PLEK VAN HET ENGELSE PLATTELAND ZIJN ER VEEL TE VEEL MENSEN ... DE VOLGENDE DAG ZOU IEDEREEN ZICH HET EEN EN ANDER AFVRAGEN EN ZOU ER IN ALLE HOOFDSTEDEN OPWINDING ONTSTAAN ZIJN... DAT WAS HET ANTWOORD OP JE EERSTE VRAAG... WAT IS JE TWEEDE ?

[1] LEES: "DE ZWARTE SAMOERAI"

DEZELFDE VRAAG MET BETREKKING TOT HET LEGER NINJA'S DAT JE NAAR HET KASTEEL VAN KALEDINE HEBT GESTUURD... WAS HET NIET EENVOUDIGER DAT GEBOUW, DAT VEEL MEER AFGELEGEN LIGT DAN WINDSOR, VOOR DE TWEEDE KEER TE VERNIETIGEN ? (1)

HM ! DAAR HAD IK TAKTISCHE REDENEN VOOR ... WAS BANG DAT HET NIET DOELTREFFEND ZOU ZIJN ... ALS M'N SCHOTEL HET KASTEEL HAD VERNIETIGD, WIE GARANDEERT ME DAN DAT KALEDINE EN ZIJN VRIENDEN NIET UIT DE VLAMMENZEE ONTSNAPPEN, NET ALS DE LAATSTE KEER ? (2)

(1) + (2) LEES "HET GROTE KOMPLOT"

IAN KALEDINE

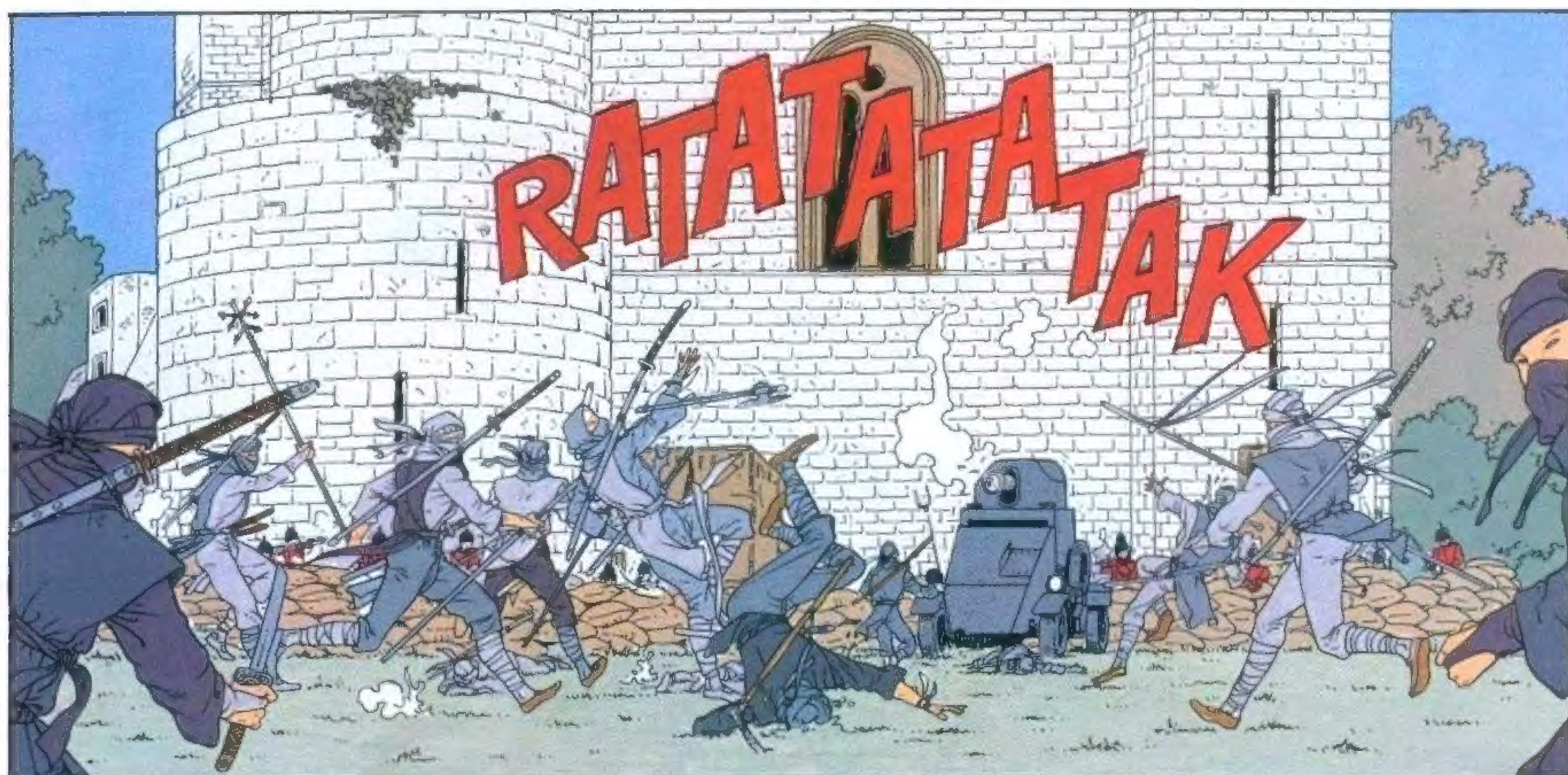
WANNEER VALLEN ZE AAN ?

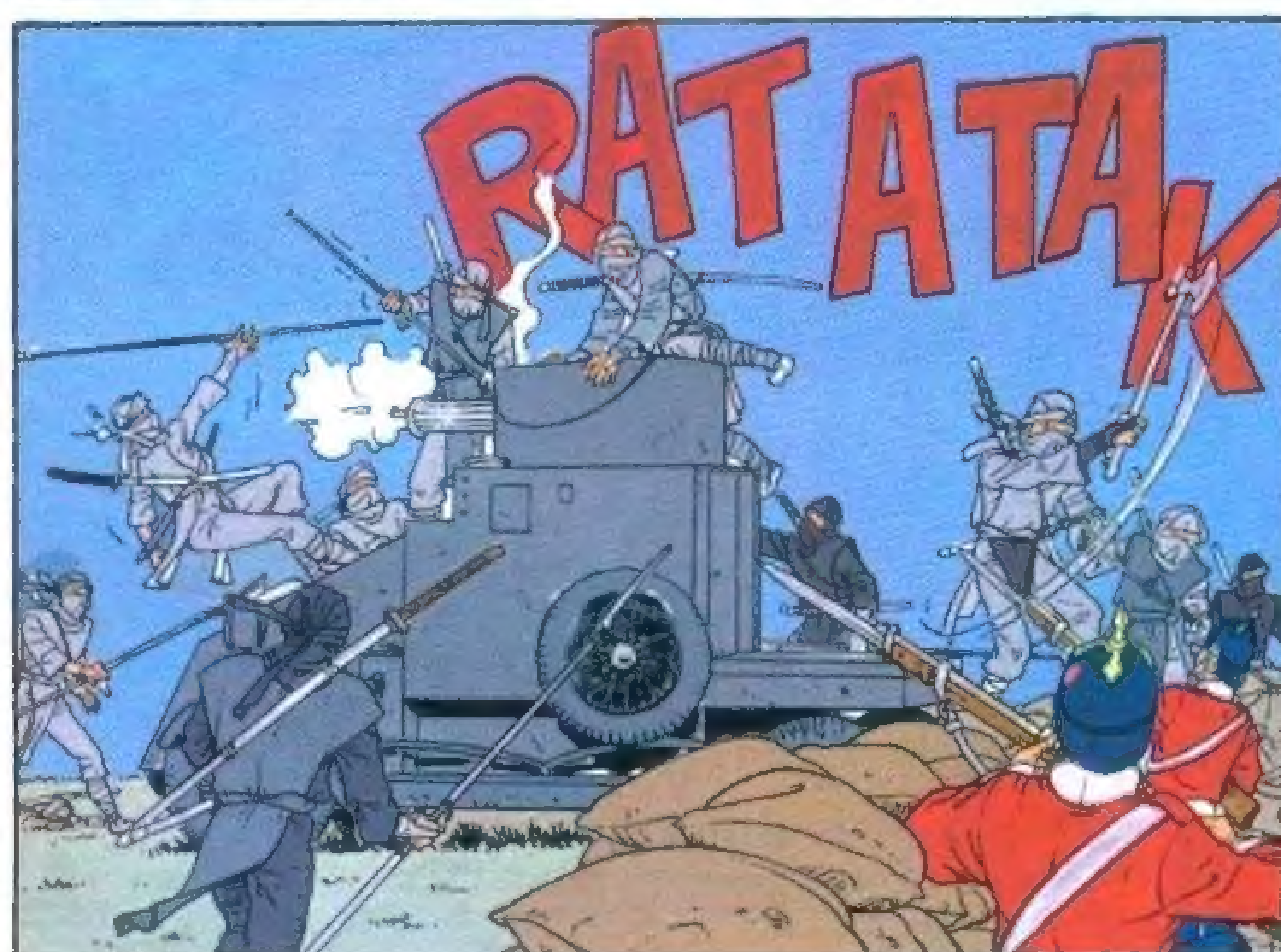
WACHT... EVEN OP HET SCHERM KIJKEN...

NU! PRECIES OP DIT MOMENT MOETEN ZE IN DE AANVAL GAAN..!

(1) NU SCHIETEN!

wordt vervolgd

WELKOMSTGESCHENK VOOR NIEUWE ABONNEES IN BELGIE EN NEDERLAND

Heb je er nooit aan gedacht een abonnement op het weekblad KUIFJE te nemen? Nee?! Dan moet je dat beslist nù doen, want voor elk nieuw lid reserveren wij deze prachtige **FM/AM LOMBARD HEADPHONE RADIO!**
Een lichtgewicht ...., opvouwbaar ...., met telescopische antenne ...., werkt op twee batterijtjes van 1,5 V en ..... de klankweergave ..... zelfs je «oren geloven het niet, die is gewoon FANTASTISCH»!
Denk aan je zomervakantie, hoe practisch deze «LOMBARD» headphone radio wel kan zijn: op het strand, bij het wandelen, in je tuin, ... leuk lezen en luisteren overal ..... Maar, wel voorzichtig zijn in het verkeer!

Ben je al abonnee? Nee..... dan heb je geen pech gehad!
Als je lopend abonnement vóór eind juli 1990 vervalt, dan kan je mits verlenging en betaling van een klein supplement op de abonnementsprijs (15,95 Hfl/300 BF) inclusief verzendkosten) ook de **LOMBARD HEADPHONE RADIO** ontvangen! In dat geval, je aanvraag duidelijk op de betaling vermelden.
Bon of briefkaart opsturen naar «WEEKBLAD KUIFJE»

Voor België: Postbus 176
1060 BRUSSEL 31
Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE
Deze aanbieding is geldig tot zolang de voorraad strekt en in ieder geval uiterlijk tot **eind augustus 1990.**
De Headphone Radio wordt bezorgd zonder batterijen.

VUL DE BON SNEL IN.
KUIFJE ZORGT VOOR DE REST.
Nederlandse lezers kunnen de LOMBARD HEADPHONE RADIO ook bestellen door overmaking van 20 Fl (inclusief verzendkosten) op giro N° 5619004 van LOMBARD NEDERLAND B.V., met vermelding HEADPHONE.

Ikzelf (of iemand anders van het gezin) ben (is) nog niet geabonneerd op het WEEKBLAD KUIFJE.

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990/130 Fl. op het WEEKBLAD KUIFJE en ontvang, van zodra mijn betaling door uw abonnementendienst wordt geregistreerd — als welkomstgeschenk een LOMBARD HEADPHONE RADIO.

NAAM: ....

ADRES: ....

POSTCODE: .... PLAATS ....

DATUM: ....

Betaling: Voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje, Brussel
Voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten: leesportefeuillelezers a.u.b. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.
Prijswijzigingen voorbehouden.

ER WAS EENS...
IAN KALEDINE

Zomer 1908. Een flits schiet over de taiga! Een helder licht uit het oosten zet de hemel in vuur en vlam en verlicht alle ingeslapen hoofdsteden van Europa... Deze «Witte Nacht» is de oorzaak van vele op elkaar volgende en fantastische avonturen. Daardoor komt een zekere Ian Kaledine in mysterieuze en gevaarlijke, onverwachte gebeurtenissen terecht. Hij brengt hem naar het mondaine wereldje van Parijs, naar de wapenhandel in Londen, naar Agadir, waar hij de ontscheping van de Pruisische infanterie meemaakt, naar een verafgelegen harem midden in de woestijn, naar de Dardanellen en naar de zigeuners van de Krim. Wie is die Ian Kaledine? Een nieuwsgierig mens, een avonturier, of een idealist? Waarschijnlijk heeft hij van alle drie wel iets. Deze Kozakkenprins in ballingschap heeft in ieder geval niets van een snob. Hij is de aangewezen persoon om verbazingwekkende avonturen te beleven.

Ferragus Kildare en Jane Headlong, die Kaledine, dank zij het verontrustende verschijnsel midden in de taiga ontmoet, blijken door hun karaktereigenschappen meer dan gewone vrienden van hem te worden. Ze staan hem altijd en overal ter zijde. De snel opvliegende Ier, ex-bokser en verbeten nationalist, is een goedhartige knaap, die er niet voor terugdeinst hem ook als het er warm aan toegaat, te helpen en de ondankbare rol op zich te nemen zich alleen maar produktief te maken. De bekoorlijke en dynamische Engelse journaliste heeft zowel moed als temperament. Vaak doet ze meer aan Mata-Hari denken dan aan een strenge Victoriaanse lady. Het is dus duidelijk dat deze drie mensen uitstekend bij elkaar passen!

In 1977 deed dit trio zijn intrede in de wereld der striphelden. Jean-Luc Vernal, de geestelijke vader ervan, was toen vooral bekend door zijn avonturen van Jugurtha, die achtereenvolgens werden geïllustreerd door Hermann en Franz. Als groot liefhebber van geschiedenis haalde hij de inspiratie voor z'n scenario's hoofdzakelijk uit ware feiten betreffende de mythische figuren uit het verleden. «Op een dag, zegt hij, had ik ineens zin me wat meer op de pure fictie en het fantastische te werpen. Toen ben ik begonnen aan Jugurtha verzonnen situaties toe te schrijven. Daarna kwam ik op het idee een figuur te kreëren die volgens mijn gevoel dicht bij de helden van Jules Verne staat. Daaruit kwam Ian Kaledine voort...»

Het originele idee Ian in het begin van de 20ste eeuw neer te zetten, gaf de mogelijkheid verschillende evenementen uit een tijd die werd gekenmerkt door grote omwentelingen, aan te snijden. Het fantastische aspekt laat bovendien naar vele kanten heel wat mogelijkheden open. Zo kunnen bijvoorbeeld thema's worden uitgewerkt die tot de verbeelding spreken, zoals «zijn wij echt zo vrij als we denken?» en «wat zet de mensen ertoe aan zijn soortgenoten te doden?» Of «waarom zouden er geen buitenaardse wezens zijn die zich tot taak hebben gesteld de mensheid te overheersen, waardoor deze veroordeeld wordt tot een steeds voortdurende instabiliteit»?, zoals kan worden opgemaakt uit «Het Geheim van de Taiga»?

Bovendien kan er worden ingespeeld op de gave die deze buitenaardse wezens bezitten, zich aan alle omstandigheden aan te passen. Shanion, alias Shan Pacha, alias Schultz, verandert dan ook even gemakkelijk van universum als van identiteit en hij blijft telkens weer de helden het leven zuur maken. Gelukkig worden ze op de meest onverwachte ogenblikken beschermd. Bastet, de katvrouw, die over dezelfde krachten beschikt als Schultz, maar bij de clan van de tegenstanders hoort, komt de vrienden regelmatig waarschuwen als hun vijand, die tevens de hare is, weer eens laaghartige plannen beraamt. Zij is het die Ian Kaledine redt, door bij hem «Het

Geheugen uit de Diepte van het Oog» op te wekken.

VAN DE ENE GESCHIEDENIS NAAR DE ANDERE

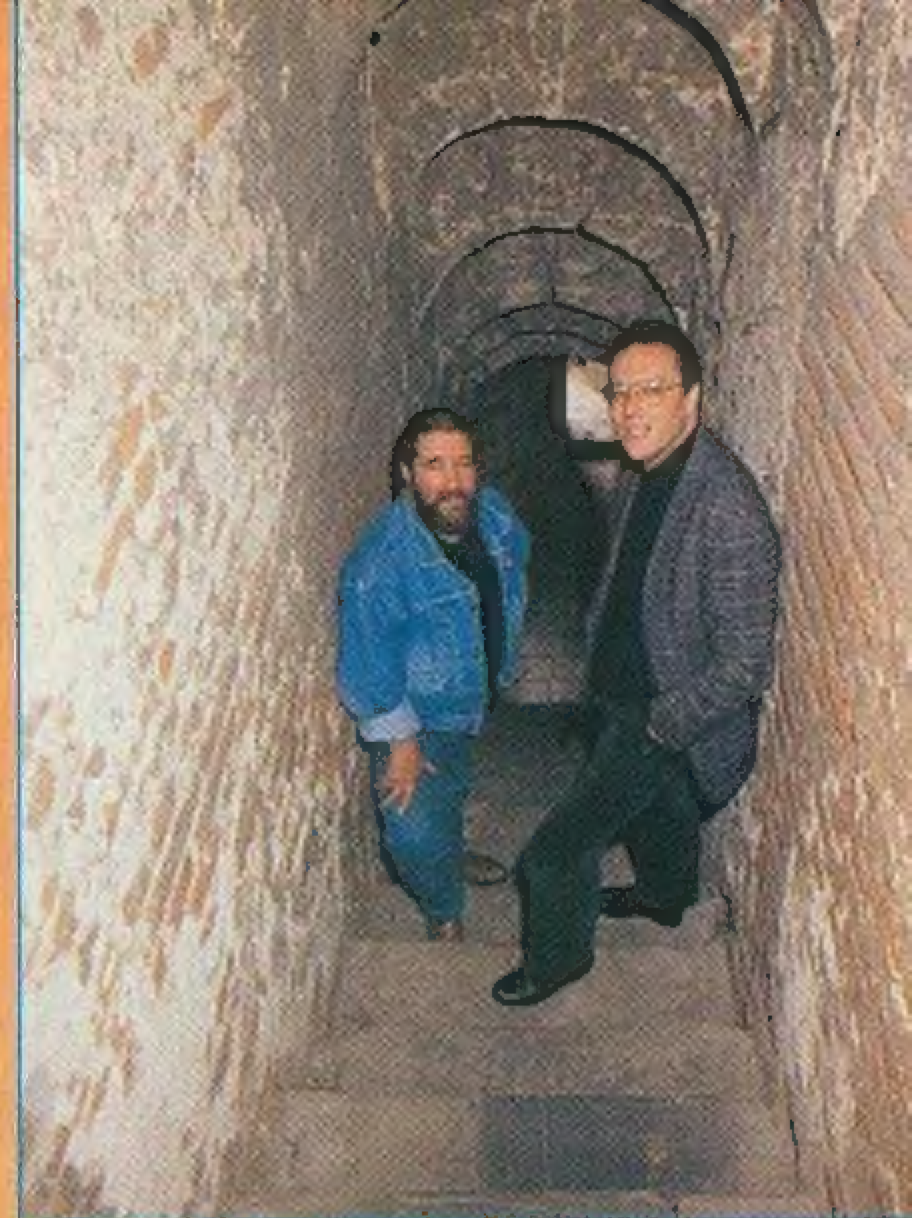
Om deze sage gestalte te geven, had Jean-Luc Vernal een tekenaar nodig die net zo bezeten is van geschiedenis en science-fiction als hij zelf. Ferry, die een gedegen opleiding als graficus en een diploma kunstgeschiedenis heeft, blijkt de ideale partner te zijn. Toch begon hij z'n stripkarrière met een western. Vervolgens tekende hij voor «Kuifje» korte verhalen, die zich afspelen in de Middeleeuwen. Daarna begon hij, samen met Yves Duval, aan een lange serie, gebaseerd op historische feiten, waarvan sommige zijn opgenomen in een album met de titel «De grote rampen». Toch was z'n grote droom ooit nog eens mee te werken aan de kreatie van avonturen, die beleefd worden door een science-fiction held. Geen wonder dus dat hij razend enthousiast was over het epos van Ian Kaledine en z'n vrienden! Bovendien moet gezegd worden dat Jean-Luc Vernal een scenarioschrijver is die voor verrassingen zorgt. De historische feiten mogen dan gebaseerd zijn op de werkelijkheid, die ook door de tekenaar nauwlettend worden nageleefd, het fantastische element is zo opzienbarend, dat de graficus zijn fantasie de vrije loop kan laten. Zo heeft Ian Kaledine, terwijl in Turkije een volkerenmoord wordt voorbereid, een ontroerende ontmoeting met de fee Peri. In Londen krijgt het trio het hard te verduren om het komplot te verijdelen, dat door Schultz en zijn boosaardige killers met «Het Gloeiende Mes» is opgezet. De koning van Engeland ontsnapt op het nippertje aan de moordenaars! Wie was en wat wilde de geduchte en bijna niet te verslagen «Zwarte Samoerai», die de strijd op leven en dood aanbond met de dappere Kozak? Na het lezen van de acht albums die verschenen zijn bij de Lombard Uitgaven, komt de lezer meer aan de weet!

Op dit moment kan de stripliefhebber genieten van «Het Geheim van Kasteel Flambard». Wat voor mysteries en wat voor schat herbergen de onderaardse gewelven van dit Middeleeuwse kasteel? Natuurlijk is het nog te vroeg dat uit de doeken te doen. Wel hebben we een ontmoeting gehad met de diabolische auteurs van dit mysterie en zij hebben een klein tipje van de sluier opgelicht...

— Is het van de lezer en de tekenaar niet teveel gevraagd om bij een verhaal in te haken op voorgaande delen?

J.L.V.: «Het heden is altijd gebaseerd op hetgeen in het verleden is gebeurd. Niemand kan afstand nemen van wat hij heeft beleefd. Dat gaat op in het dagelijkse leven, dat gaat eveneens op voor verzonnen helden en in het bijzonder voor striphelden. En vooral als het gaat om wat men een sage noemt... In alle stripalbums waarin de avonturen van één en dezelfde persoon worden behandeld, wordt ingehaakt op voorgaande delen. Daardoor kan worden uitgelegd waarom en hoe die stripfiguur in een nieuwe situatie is terechtgekomen. De lezer die een deel van een bestaande serie in handen krijgt, kan natuurlijk een beetje in de war worden gebracht. Maar volgens mij weet de echte stripliefhebber die gek is op de avonturen van een bepaalde held, precies wat die figuur allemaal heeft meegemaakt en gedaan. Voor hem zijn die verwijzingen geen enkel probleem en verhogen ze het plezier van het ontdekken. In ieder geval heeft het niets te maken met een kommerciële strategie.»

F: «Door het tekenen en het je inleven in de avonturen van een held, maak je ook

zelf zijn ontwikkeling mee, beleef je dezelfde gebeurtenissen en ken je hem van haver tot gort. Toch komt het voor dat je bepaalde details even kwijt bent. Dat is vooral van toepassing op dekors en situaties. Als een aflevering die wordt getekend, aansluit op het voorgaande, ligt dat nog vers in het geheugen. Wanneer het daarentegen gaat om oudere feiten, moet soms diep in het geheugen worden gegraven. En ik moet toegeven, dat ik dat nu heb moeten doen. Deze nieuwe geschiedenis van Kaledine is het vervolg van drie voorgaande delen. Hiervoor moest ik «Het Gloeiende mes», «Het Grote Komplot» en «de Zwarte Samoerai» aandachtig doorlezen. Voor deze aflevering moet ik zowel regisseur, kostuumontwerper, als rekwisiteur zijn. Een groot aantal elementen die destijds vorm hebben gekregen, komen weer terug... Maar dat is een opgave waar elke tekenaar zich voor geplaatst ziet.»

— Is wat jullie in deze aflevering brengen eigenlijk geen verhaal in een verhaal?

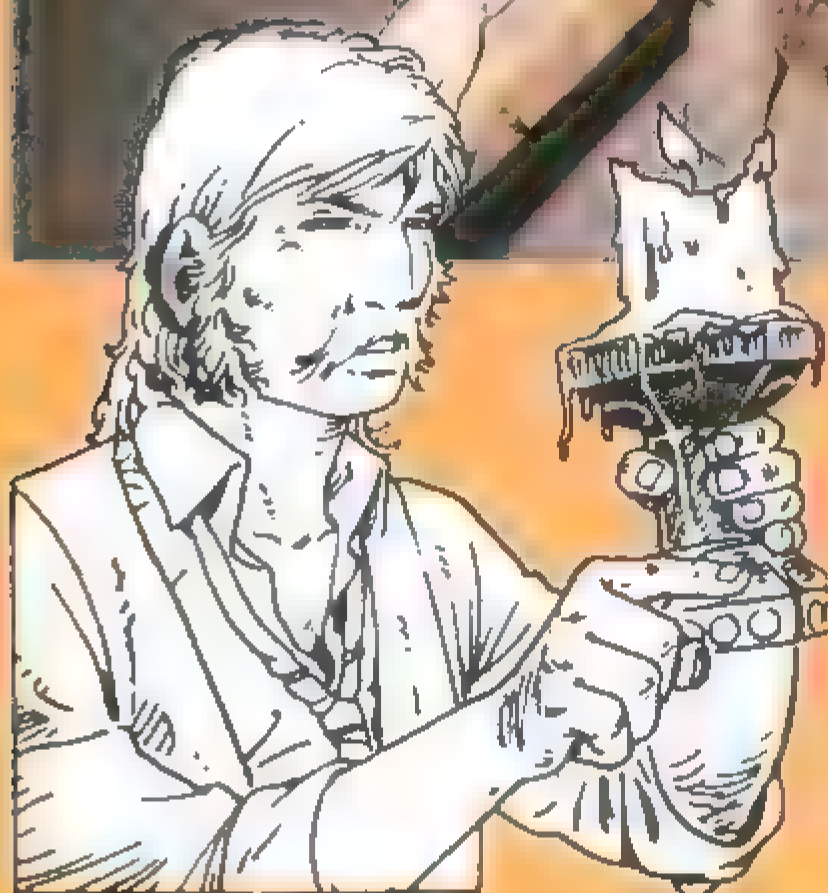
«HET KASTEEL UIT MIJN JEUGD»

In Beersel, een buitenwijk van Brussel, heeft de fotograaf Alain Rolland de foto's genomen die bij dit interview staan afgebeeld. In dit oude kasteel, dat dateert uit de 15de eeuw, zijn waarschijnlijk geen fabelachtige schatten verborgen. Jean-Luc Vernal heeft het als achtergrond gekozen, omdat een bezoek aan dit kasteel bij hem altijd een bepaalde ontroering opwekt. Hij legt uit waarom....

«In eerste instantie door de schoonheid ervan: het Middeleeuwse kasteel van Beersel dat keer op keer belegerd is en steeds weer in zijn oorspronkelijke staat is opgebouwd, is één van de mooiste Belgische kastelen die ik ken. Met een beetje verbeelding zie je daar boven die muren achter elk schietgat van de torens de schaduwen van soldaten en koene ridders, die de vesting verdedigen. Bovendien heeft het te maken met herinneringen uit m'n jeugd. Het is het fantastische dekor van één van de meest opmerkelijke avonturen van Suske en Wiske. Vandersteen heeft er veel aan bijgedragen dat dit kasteel een ziel kreeg. Dank zij hem blijft het in de gedachten van heel wat mensen voortbestaan. Mijn passie voor de strip en misschien ook voor geschiedenis is daar voor een groot deel uit voortgekomen. Daar komt nog bij dat ik als kleine jongen vaak met mijn vader meeging, die er lange tijd voor heeft gezorgd dat deze oude muren herleefden. Vele jaren schreef hij de scenario's voor de prachtige voorstellingen in de open lucht, die door muziek worden begeleid. Zo heb ik een gedenkwaardige voorstelling meegemaakt, waarin de legende van Tijl Uylenspiegel in scène was gezet. Ik was een jaar of 5, 6 en diep onder de indruk. Het lijkt er op dat momenteel niemand meer zijn best doet om dit monument te beschermen. Deze glorierijke getuige van een verleden, dat nog steeds voortleeft in de herinnering van een heel volksdeel...»

J.L.V.: «Dat is het precies. Kaledine en Schultz zijn hierin niet de akteurs, maar de vertellers van dezelfde oude geschiedenis, waarbij ze allebei op hun eigen manier nauw bij zijn betrokken. Het gaat namelijk om de oorsprong van de fabelachtig grote schat, die in de onderaardse gewelven van kasteel Flambard zijn verstopt en die nog nooit door wie dan ook is ontdekt! Omdat wij ons uitdrukken in stripvorm, hebben we ervoor gekozen dit ophalen van de geschiedenis in beeld te brengen. Dat maakt het geheel aantrekkelijker en geeft de tekenaar de mogelijkheid gevarieerder bezig te zijn.»

F.: «Dat was trouwens een grandioze uitdaging! Eén van die stijloefeningen waar ik gek op ben... De verplichting ver uit elkaar liggende tijdperken afwisselend in beeld te brengen, betekende een heel verschillende grafische aanpak. Een tafereel van een interieur in de jaren 1910 vraagt iets heel anders dan een fresco van een Middeleeuws gevecht. Bovendien ging het niet alleen maar om een reisje in de tijd. Kaledine bevindt zich in zijn kasteel in de buurt van Londen en Schultz in zijn schuilplaats onder water in de Japanse Zee. Daarom moet ik me steeds van het ene dekor naar het andere verplaatsen. Bovendien moest de Middeleeuwse sfeer van de gebeurtenissen die ze allebei vertellen, heel nauwkeurig naar voren komen...»

— Zijn die gebeurtenissen gebaseerd op historische feiten?

J.L.V.: Dat verhaal over verborgen schatten en geheime onderaardse gewelven is natuurlijk verzonnen. Toch speelt het zich af tegen een reële historische achtergrond. Door de opeenvolgende vertakkingen van die onderaardse gewelven eerst aan de Kelten en vervolgens aan de beroemde koning Arthur toe te schrijven, heb ik me toch aan bepaalde legenden gehouden, waarvan in de loop van de eeuwen vast is komen te staan dat ze op waarheid berusten. Voor veel mensen is koning Arthur een mythische figuur. Hij is de held uit het befaamde tijdperk van de Ridders van de Tafelronde... Toch heeft die koning echt bestaan, maar hij heeft heel wat vroeger geleefd dan men meestal denkt. Hij regeerde niet in de Middeleeuwen. We moeten hem plaatsen na de val van het Romeinse Rijk, tussen 400 en 500 na Christus, in de periode waarin de Gothen en Ostrogothen Latium hebben veroverd. Volgens het verhaal van Kaledine en Schultz bestaat er nog een derde gangennet, dat dateert uit de tijd van Willem de Veroveraar en dat net zou gebouwd zijn na de Slag bij Hastings in 1066. Deze verzonnen konstrukties geven de mogelijkheid ware feiten naar voren te halen uit de tijd waaraan ze waren toegeschreven.»

F.: «De tekenaar moet zich, of de geschiedenis nu echt of verzonnen is, altijd nauwkeurig aan het tijdperk houden en hij moet precies het kader respekteren waarin de scenarist de situatie plaatst. Dat betekent natuurlijk dat er vooraf dokumentatie moet worden doorgenomen, want zelfs het kleinste detail is belangrijk. Maar ik ben al erg lang hevig geïnteresseerd in geschiedenis en ik heb er altijd van gehouden die te tekenen. Ik kan dan ook m'n geluk niet op als ik scenario's zoals deze in beeld breng, waarin tijd en ruimte elkaar opvolgen en zelfs in elkaar overvloeien. Zelfs al sta ik soms voor pagina's en zelfs gedeeltes ervan, die me erg gekompliceerd en moeilijk uitvoerbaar lijken. Als kompensatie heb ik mezelf het plezier gedaan hier en daar een puur grafische pagina in beeld te brengen... Dat geeft pit aan het verhaal!»

— Betekent die jacht op de schat, die ons duidelijk nog te wachten staat, dat Ian Kaledine niet meer helemaal

de integere en onbaatzuchtige held is, die hij tot nu toe geweest is?

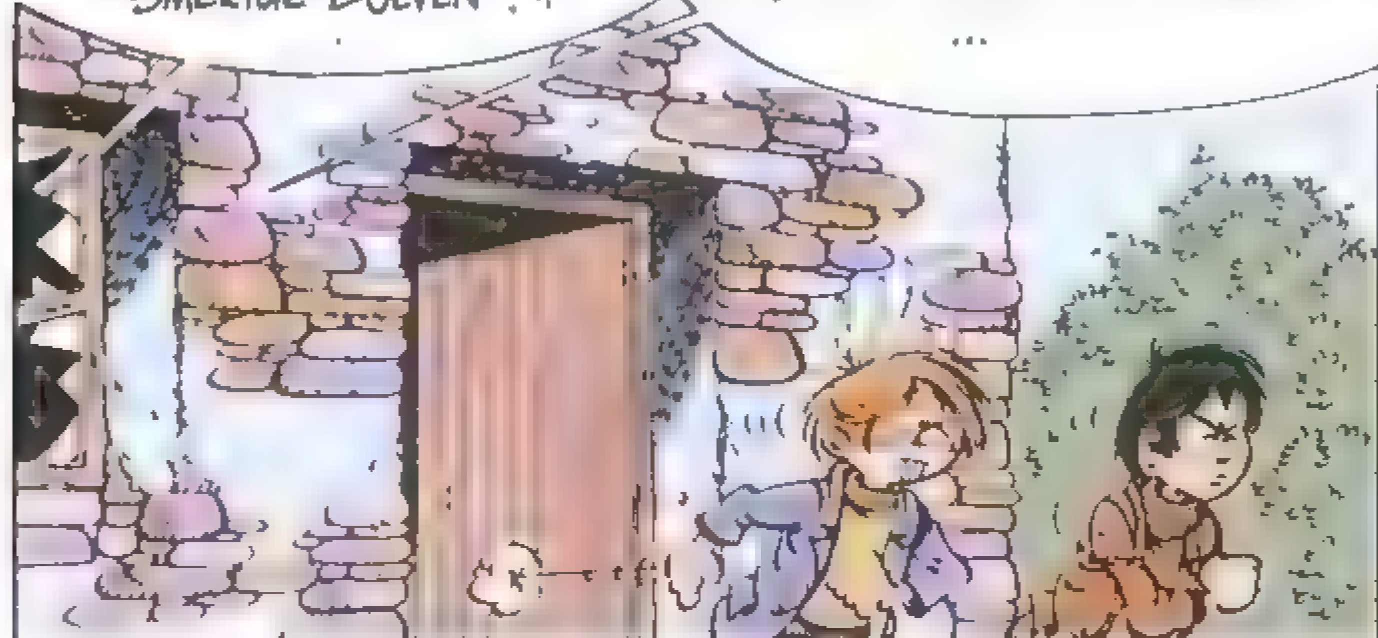
J.L.V.: Ian Kaledine wordt vooral aangespoord door nieuwsgierigheid. Die geschiedenis van geheime onderaardse gangen en mysterieuze schatten boeit hem. Hij is niet uit op rijkdom en macht die hem ten deel zouden kunnen vallen, maar hij zoekt naar een middel om te slagen. Hij is een avonturier. Natuurlijk zijn de beweegredenen van Schultz precies tegenovergesteld. Hij heeft zich tot doel gesteld de mensheid aan zich te onderwerpen. Hij wil in het bezit komen van het zwaard Excalibur, om daarmee de absolute macht in handen te krijgen... Ik denk trouwens dat wanneer een held verandert, dat afhangt van de gedachtenwereld van zijn geestelijke vaders. Kaledine blijft ongetwijfeld trouw aan zichzelf, want vanaf het begin stond zijn persoonlijkheid als held al duidelijk vast. Schultz was daarentegen een wat mistige figuur. Zijn karakter kwam steeds meer naar voren en hij is de Slechterik geworden! Dat is een ontwikkeling die ook in andere series voorkomt. Kijk maar eens naar de avonturen van Blake en Mortimer, waarin Olrik langzaam aan een belangrijke rol is gaan spelen. Kaledine is niet echt geëvolueerd. Ik wil hem trouwens nog avonturen laten beleven waarin Schultz niet voorkomt, maar waarin hij met andere slechte mensen te maken krijgt. Schultz vertegenwoordigt datgene wat ik persoonlijk haat. Kaledine symboliseert de mens zoals ik die graag zou zien...»

F.: Als held moet Kaledine uiteraard ook heldhaftig zijn. Zijn psychologische ontwikkeling is misschien minder goed waarneembaar dan die van zijn vrienden. Als je zijn avonturen vanaf het begin volgt, is hij duidelijk steeds minder statisch. Ferragus en Jane, die nog steeds een uitgesproken karakter hebben, zijn ook wat duidelijker persoonlijkheden geworden. Zoals Jean-Luc al opmerkte, is Schultz de figuur die het meest tot ontwikkeling is gekomen. Persoonlijk trekt hij mij aan en breng ik hem met plezier in beeld. En als je me vraagt of ik iets op Kaledine heb aan te merken, is het antwoord dat er op hem nu juist niets is aan te merken... Hij heeft geen zwakheden, of hij laat die in ieder geval niet merken. Eerlijk gezegd heeft het tekenen van mannelijke figuren niet mijn voorkeur. Ik teken heel wat liever vrouwen. Misschien komt dat omdat ik in werkelijkheid dol ben op vrouwen. Ze hebben, omdat ik ze teken zoals ik ze me in m'n gedachten voorstel, zelfs al wil ik dat niet echt, een beetje de neiging op elkaar te lijken. Ze zijn zowel mooi, smal gebouwd, dynamisch, onbegrijpelijk, als mysterieus. Dat was in het begin het geval met Jane, maar doordat ze de metgezellin van Kaledine is geworden, is ze me ontsnapt. Zo was vervolgens ook de schattige fee Peri. En nu is Angelique aan de beurt, waarvan nog niet duidelijk is of ze de speelbal van Schultz zal worden, of dat ze uiteindelijk nog duivelser zal blijken te zijn dan hij.»

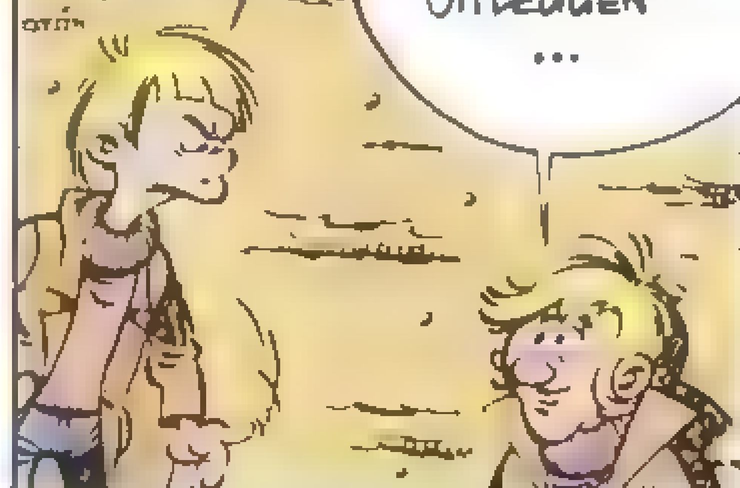
Interview: Jean-Louis LECHAT
Foto's: Alain ROLLAND

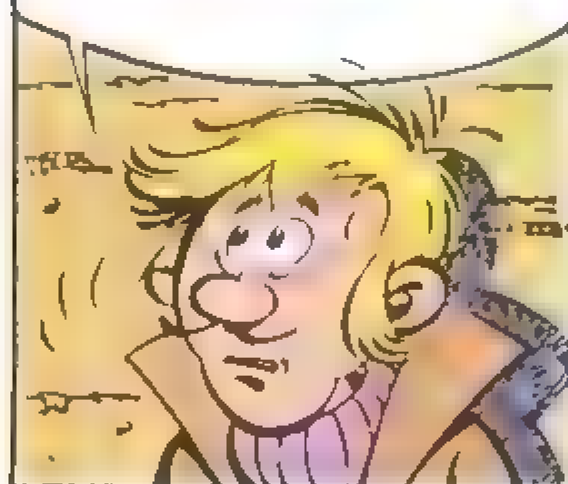
P. Cadot
Ph. Richelle

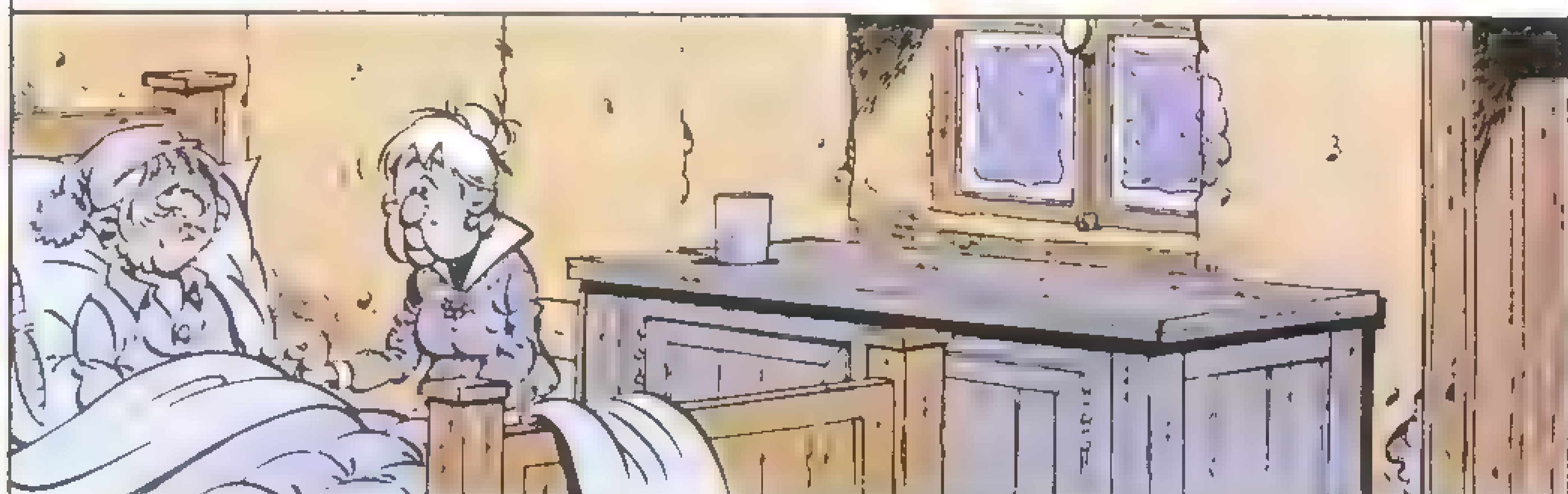
JORDAN DE WASSEN BEELDEN

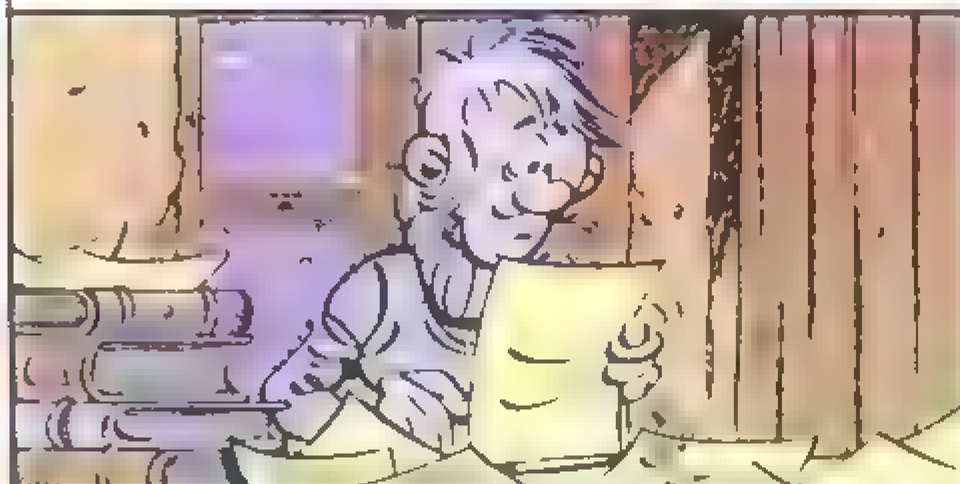

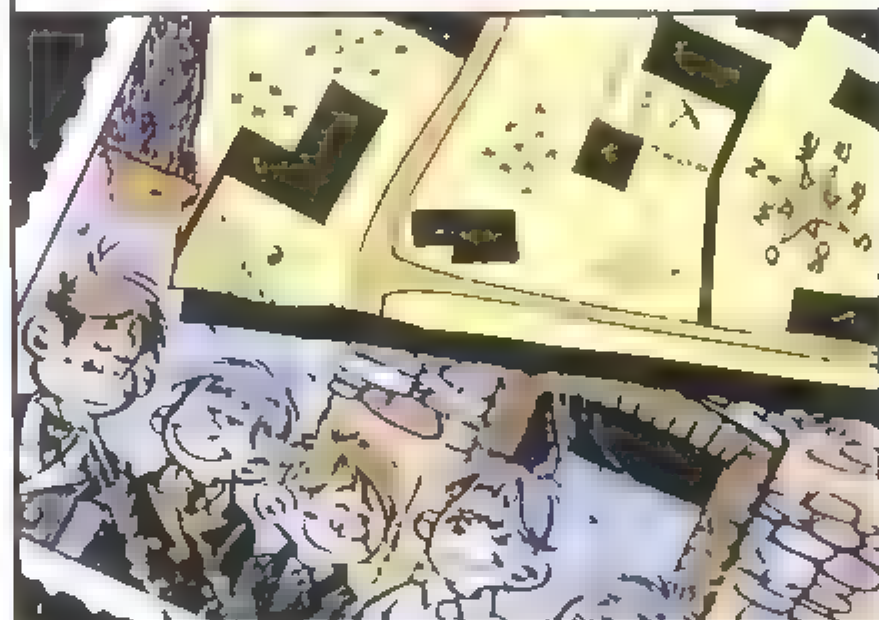

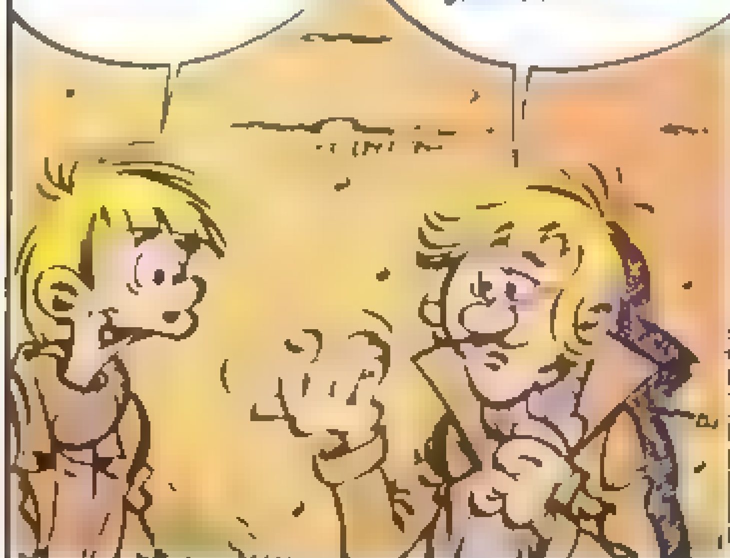

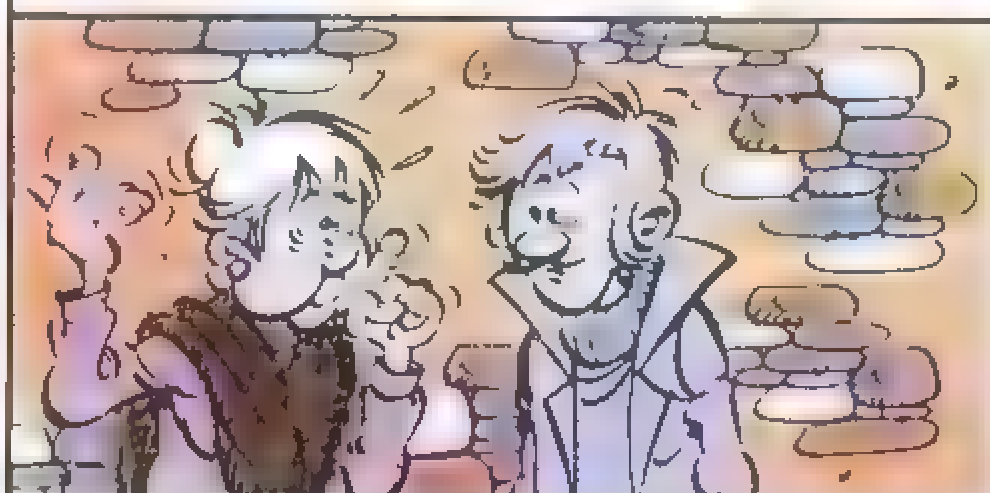

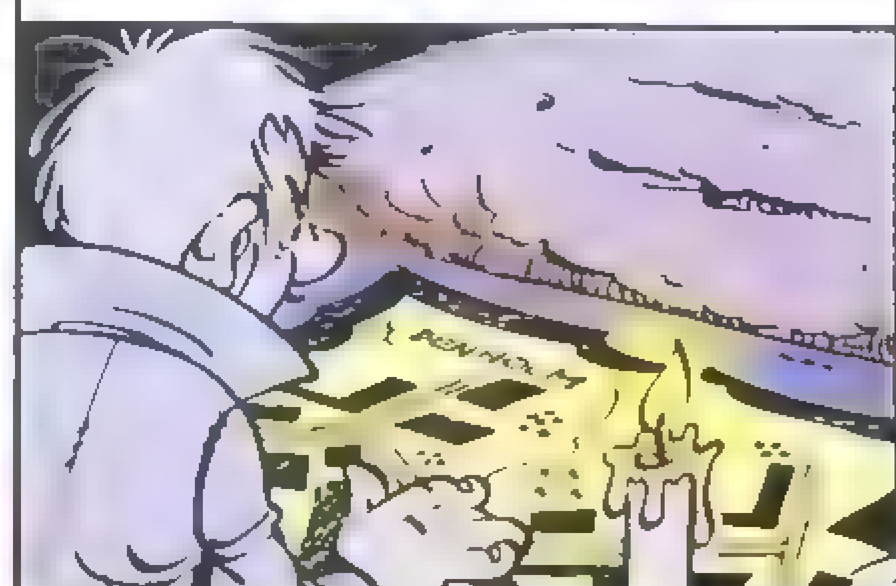

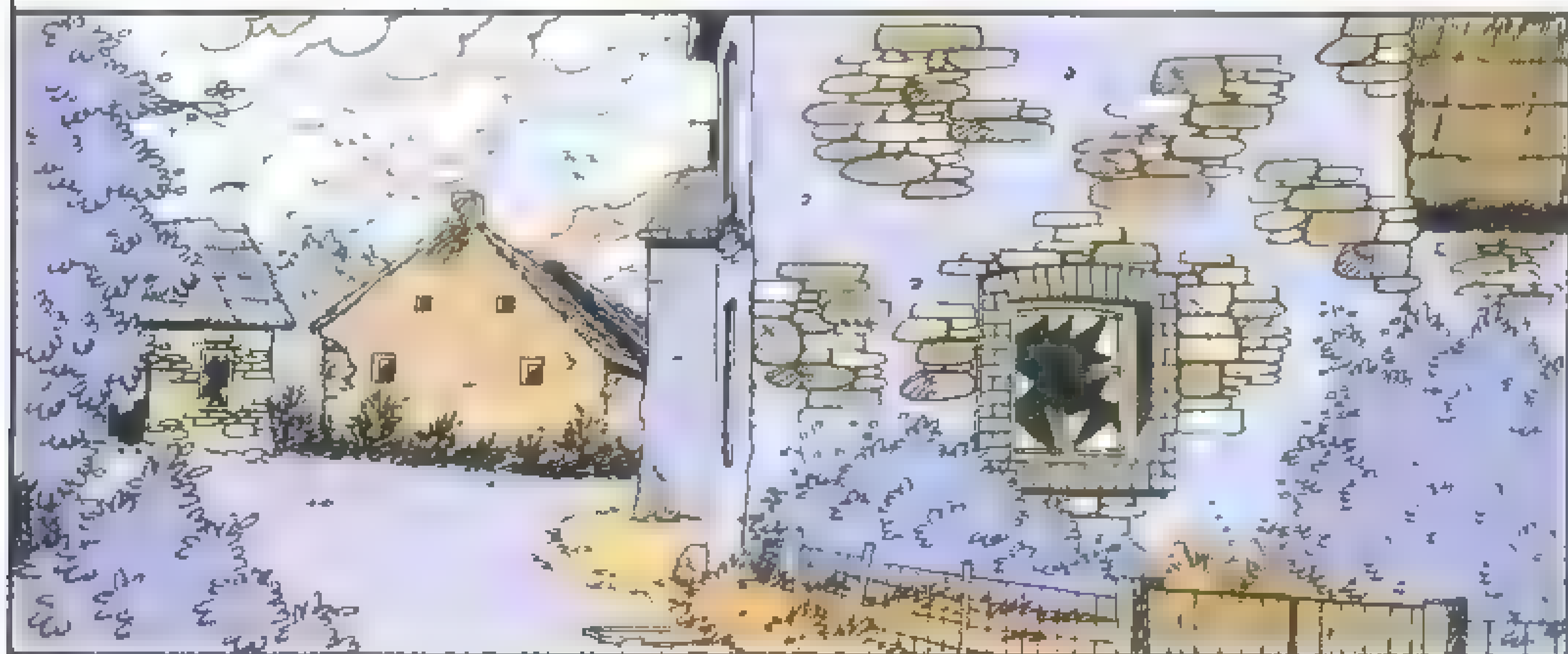

SAMENVATTING: Onze vrienden slagen erin de oude gek uit te schakelen en de twee ongelukkigen te bevrijden... 't Was hoog tijd! Uit voorzichtigheid binden ze ze eerst vast om ze te kunnen ondervragen! Maar de oude gek is verdwenen! Jordan en Tim gaan hem zoeken...

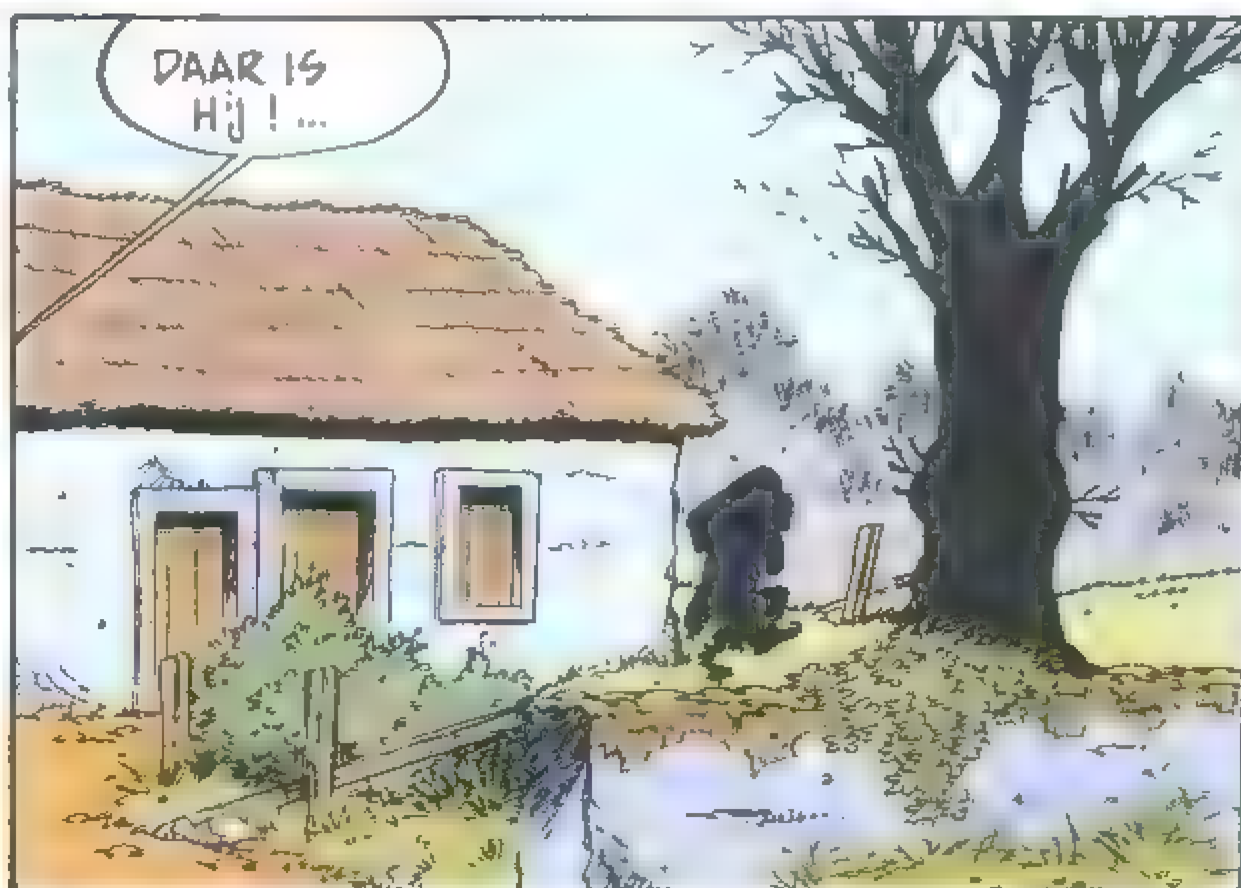

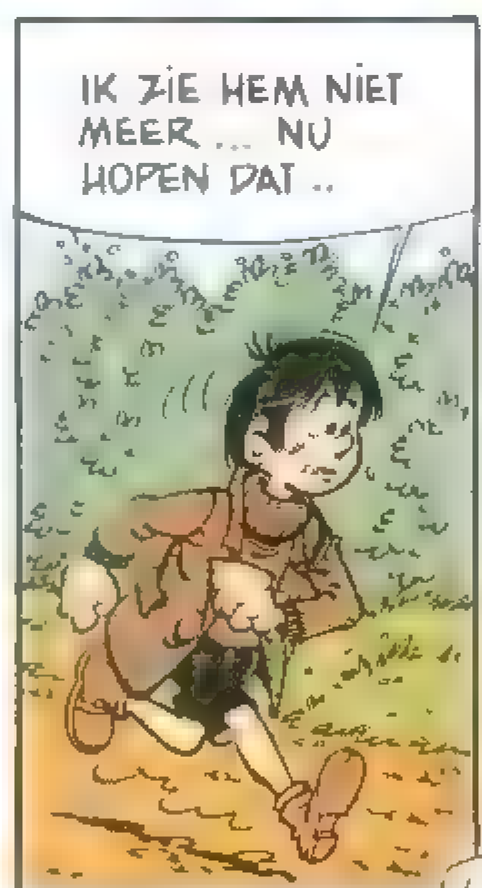

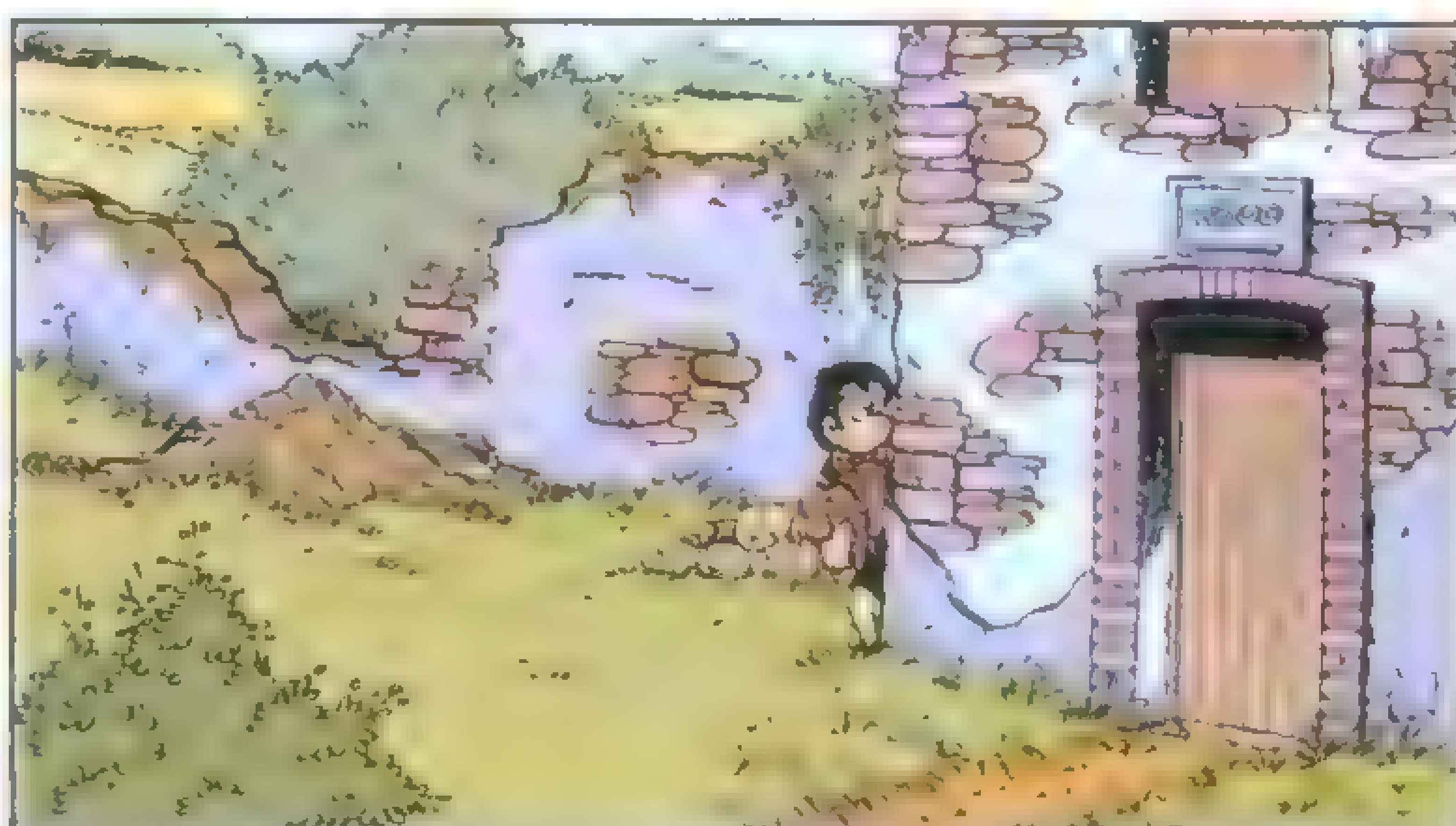

TE LAAT !

WE HEBBEN GEDAAN WAT WE KONDEN NU IS HET EEN ZAAK VOOR DE POLITIE
RAAD NU MAAR EENS WAAR HIJ GEBLEVEN IS.. NEE, DAT IS ONMOGELIJK !..

NOG NIET... WE HEBBEN NOG IETS TE DOEN ... KOM
WAAR WAAR GAAN WE HEEN ?..

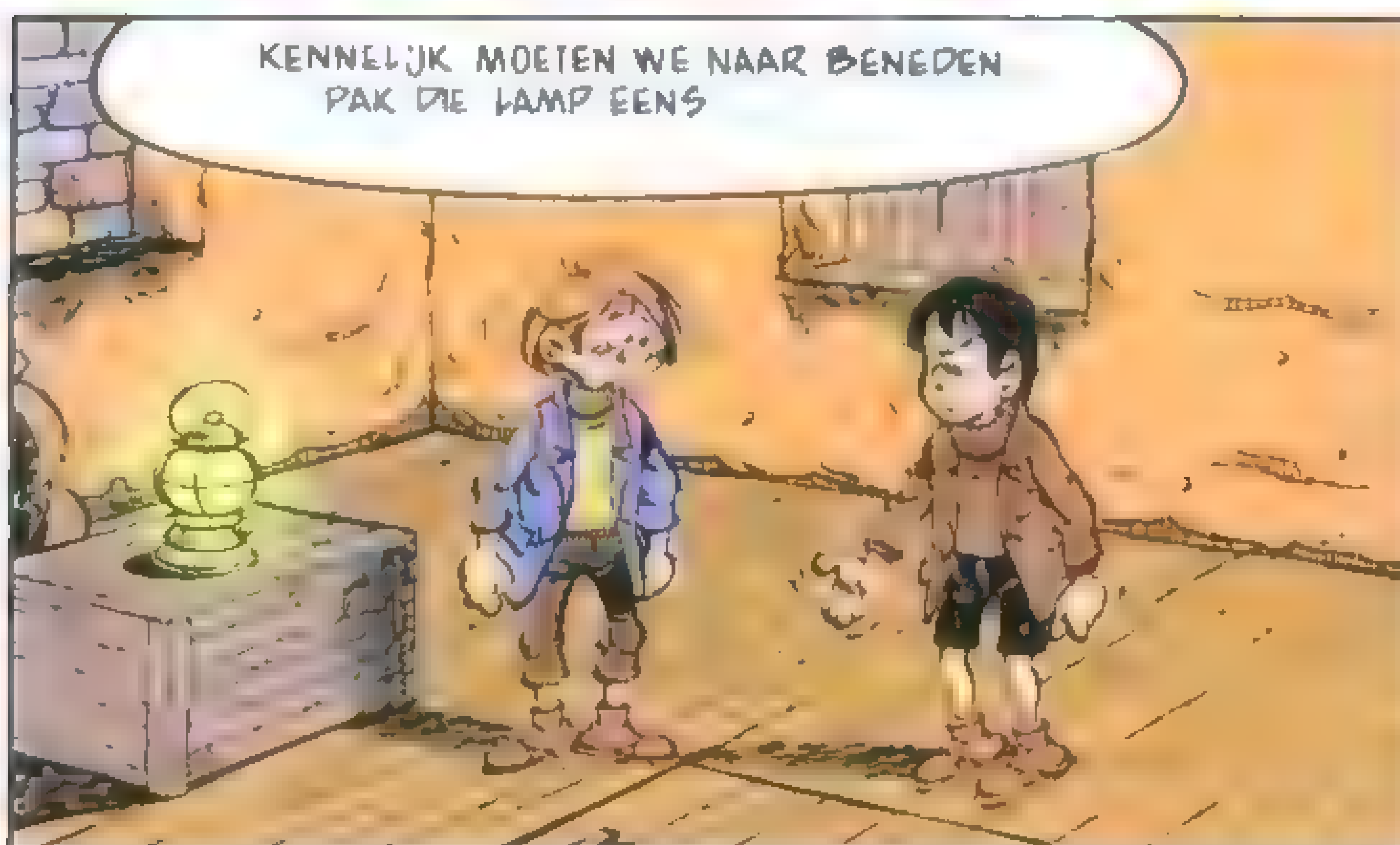

IN HET HUIS KIJKEN WAAR HIJ DAARNET UITKWAM

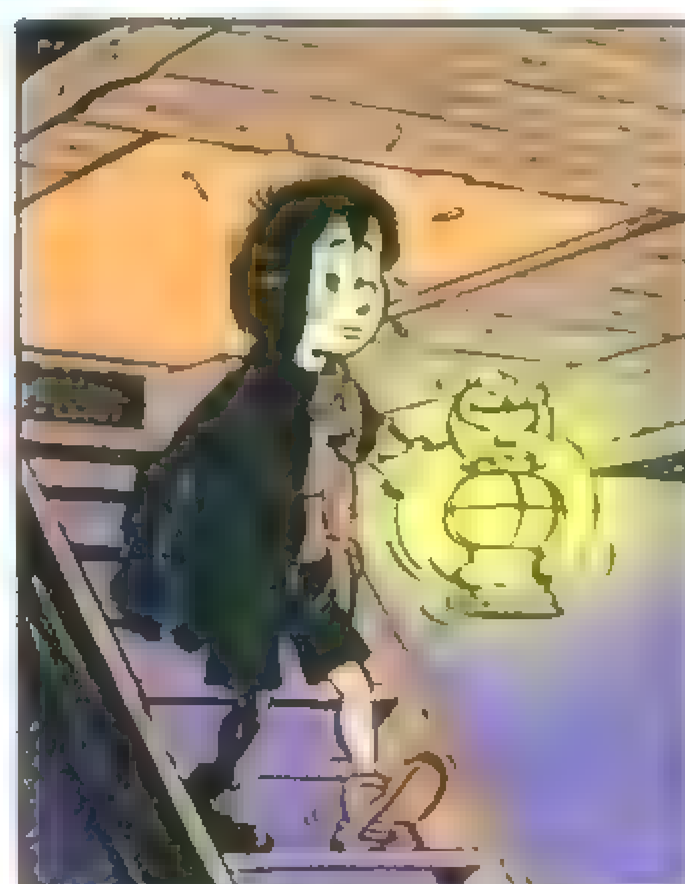

DIE CIJFERS ZEGGEN DIE JE NIETS ?...
NEE, ZEGT ME NIETS...

DENK EENS AAN DAT STUK MUUR ACHTER DIE JONGENS OP DIE OUDE FOTO.
VERDRAAID, JE HEBT GELIJK ! ...

MAAR DAN IS DIE HIER IN DENHOLM GEMAAKT !
ZOALS JE ZEGT !

KENNELIJK MOETEN WE NAAR BENEDEN PAK DIE LAMP EENS

ALLEMACHTIG !!!

WA... WASSEN BEELDEN... OP WARE GROOTTE!! NOU... NOU ZEG!! ...

HERKEN JE ZE? DIE KNULLEN VAN DE FOTO..

DIE KNULLEN VAN... TJEETJE, JE HEBT GELIJK! .. MAAR... IK MIS ER EEN

BEGRIJP JE NIET WIE DIE VIJFDE MOET ZIJN? ...

DIE. DIE OUDE GEK!? ..

JA DIE OUDE GEK!

WE GAAN NAAR BOVEN. DE ANDEREN VRAGEN ZICH VAST AF WAAR WE BLIJVEN ..

SNEEUW EEN LAATSTE GRAPJE VAN DE WINTER! ..

DIE SPEURTOCHT OP DEZELFDE DAG, LEVERT GEEN SPOOR VAN DE VLUCHTELING OP... DIE AVOND IN DE VILLA DER GEHANGENEN..

DUS DIE OUDE DWAAS WAS EEN VAN DIE JONGENS OP DE FOTO.. ?

JA, NET ALS UW OVERLEDEN OOM!

DIE FOTO IS ZO'N VIJFTIG JAAR OUD UW OOM, DIE OUDE EN NOG DRIE ANDEREN DIE ONGEVEER DEZELFDE LEEFTIJD HADDEN, LEEFDEN IN DENHOLM.

HET MOETEN ONAFSCHEIDELIJKE VRIENDEN GEWEEST ZIJN, DIE ALLES SAMEN ONDERNAMEN ...

MAAR OP EEN DAG WORDT HET DORP DOOR EEN STORM VERWOEST EN MOETEN DE BEWONERS VERTREKKEN. ...

45

JORDAN

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! DE VERZWOLGEN STANDBEELDEN

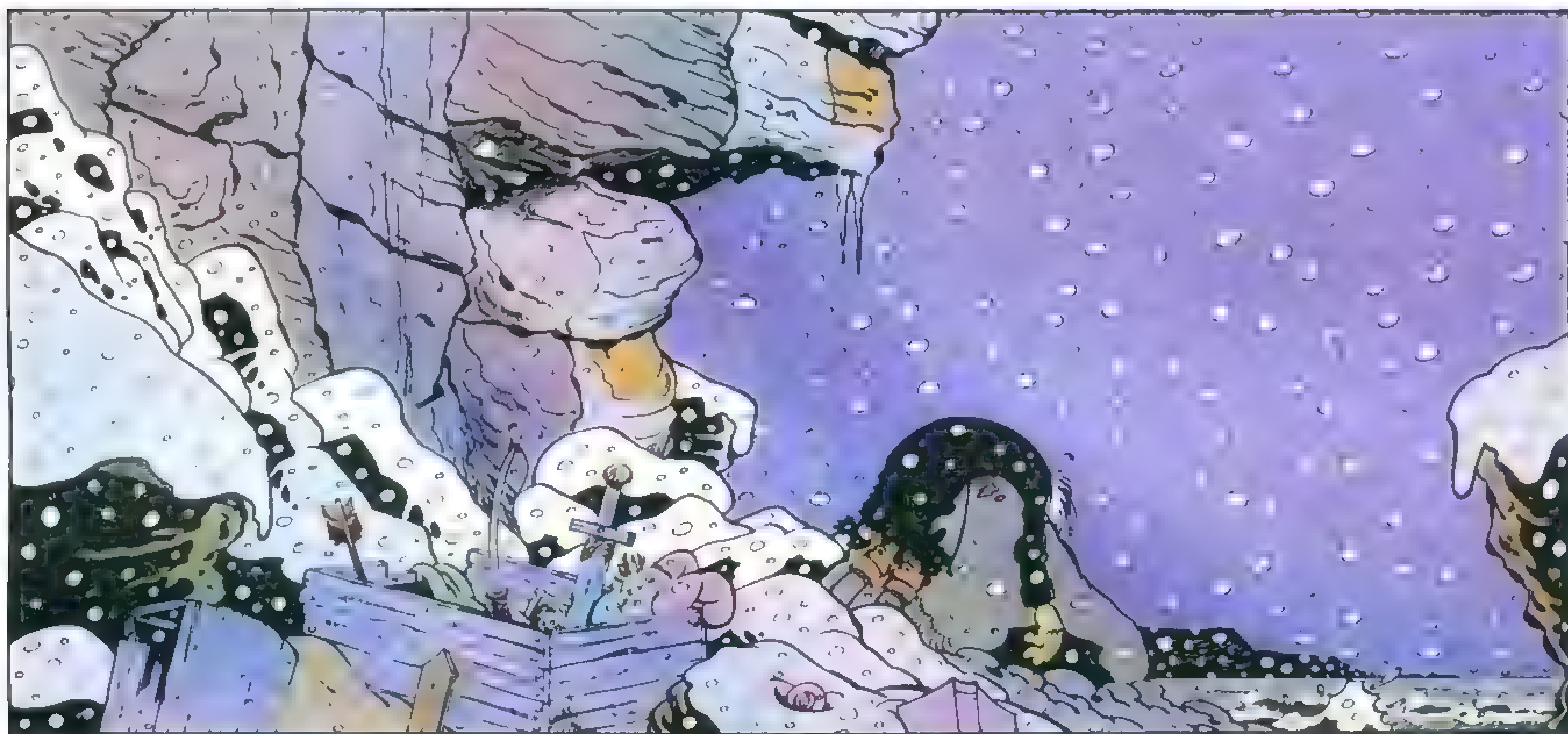

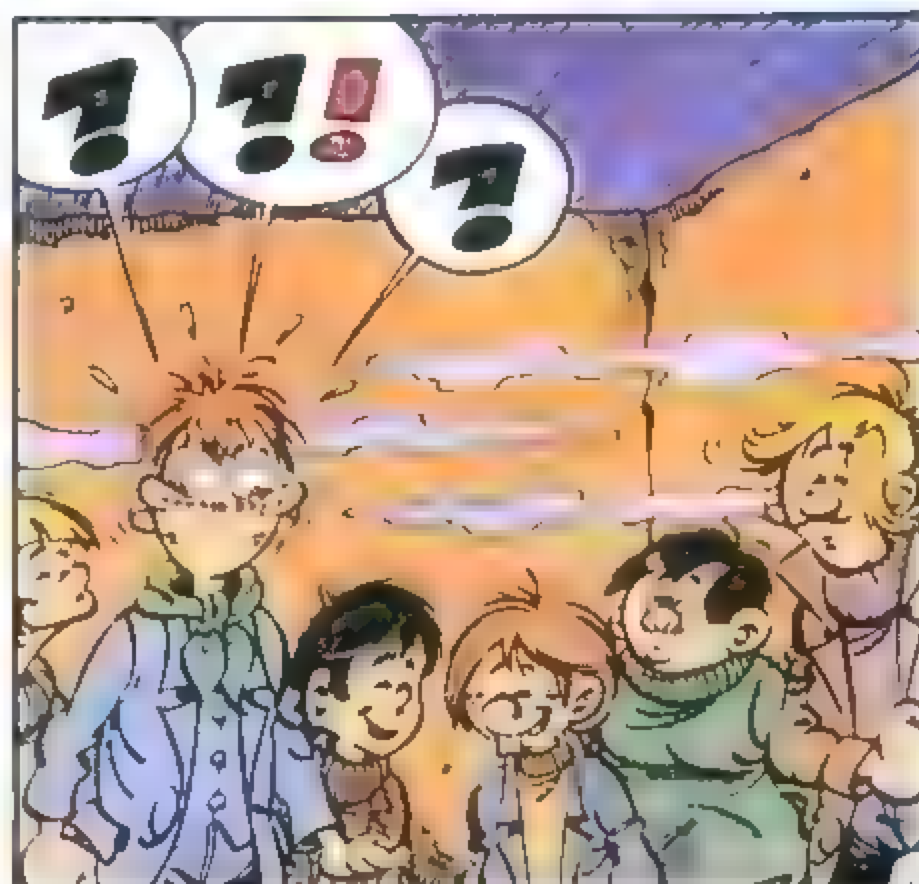

LATER

EINDE 30/IV/90 CADOT + RICHELLE

GROOT - BRITTANNIË

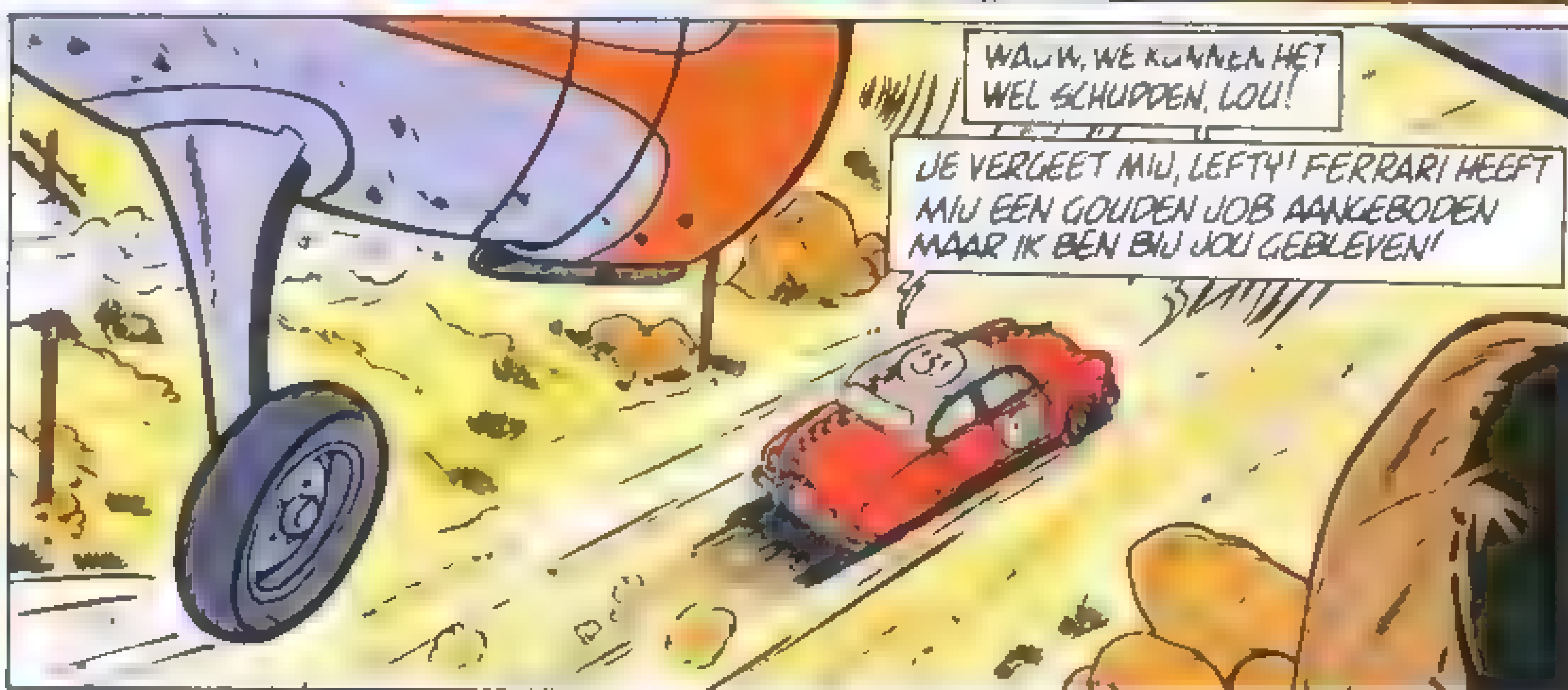

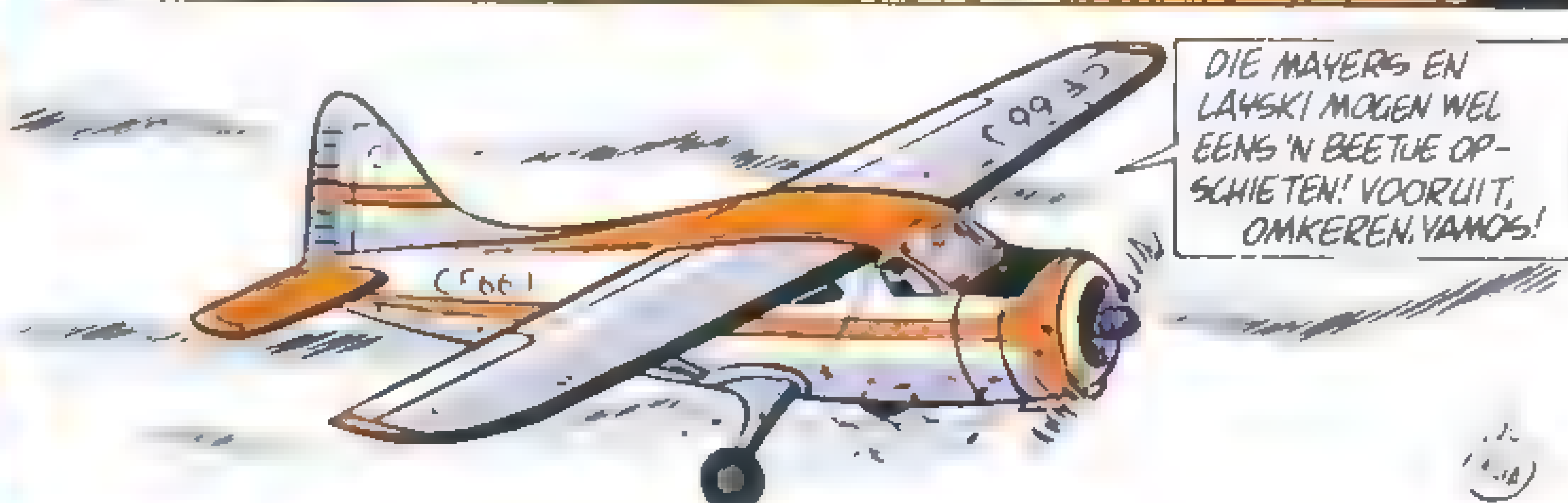
E. 13

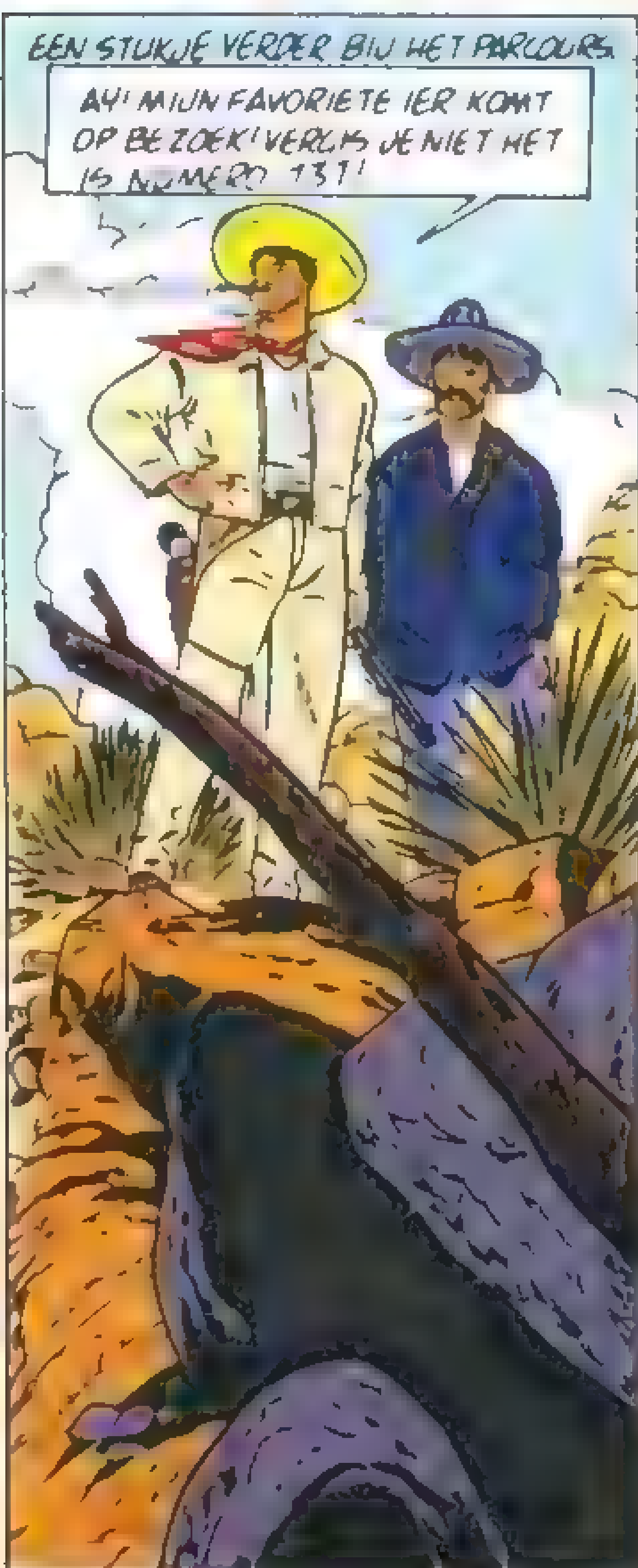
LOU SMOG CARRERA PANAMERICANA

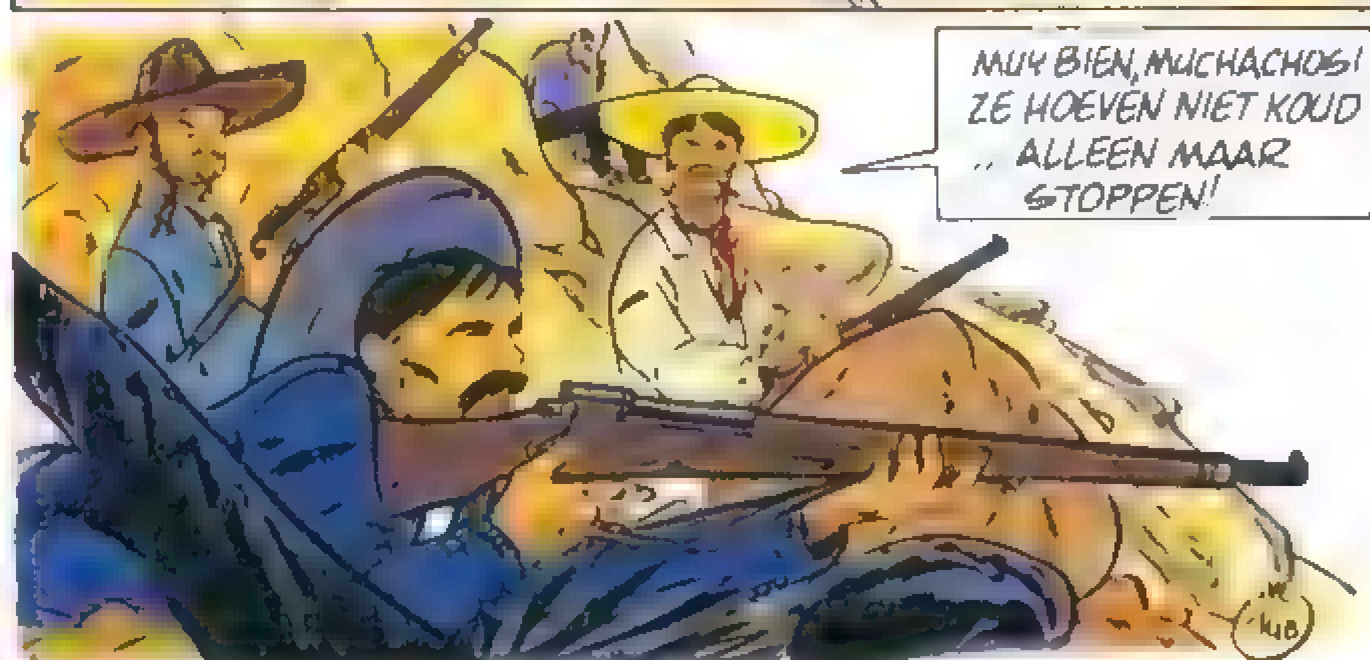

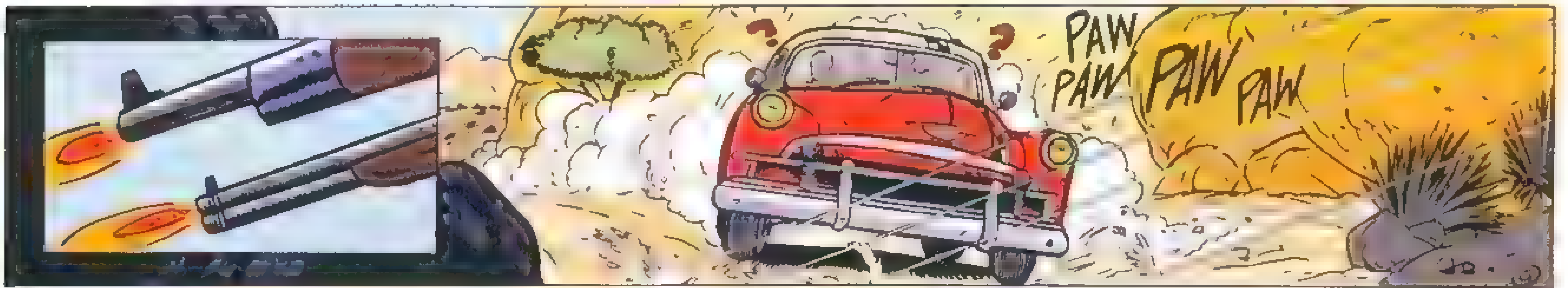

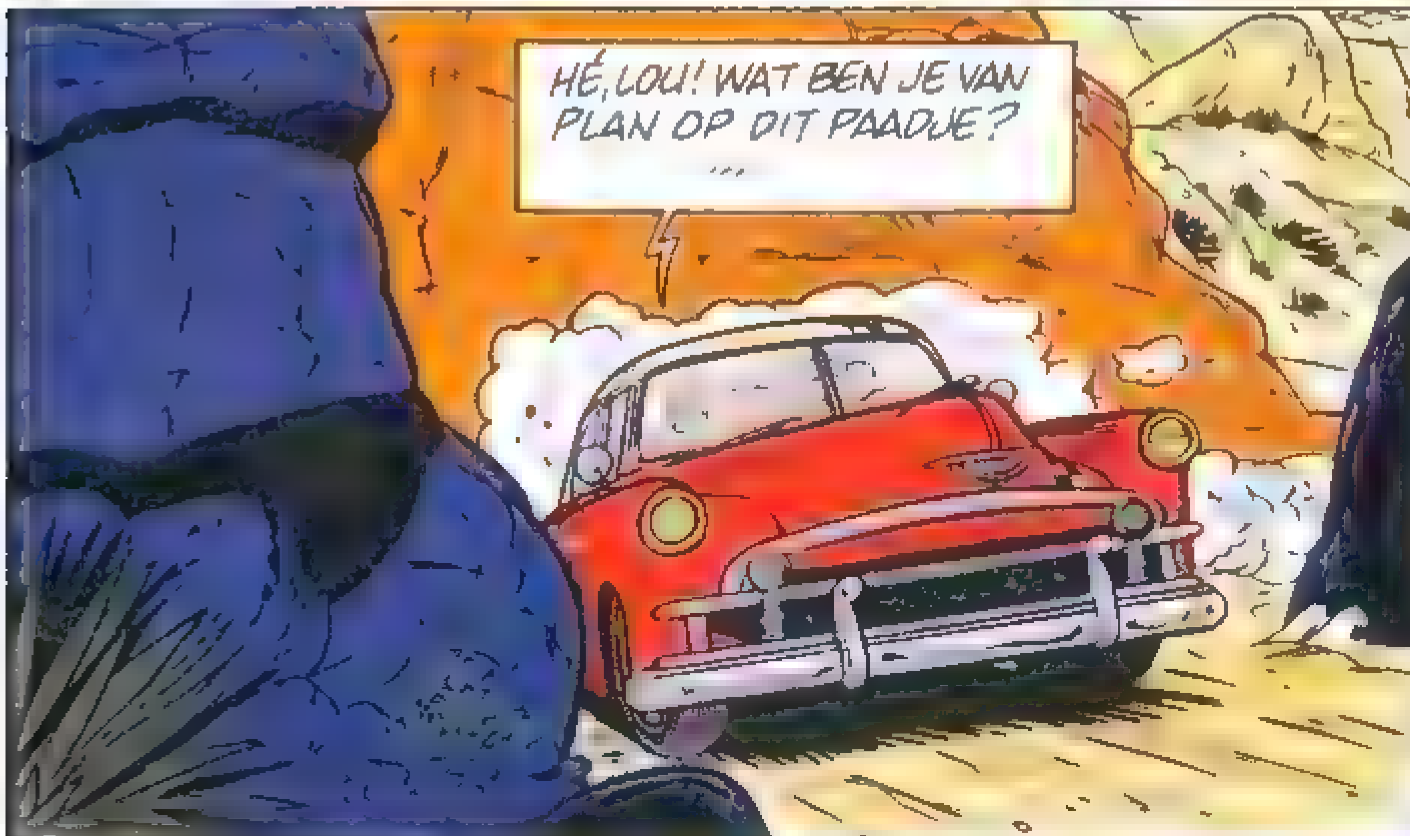

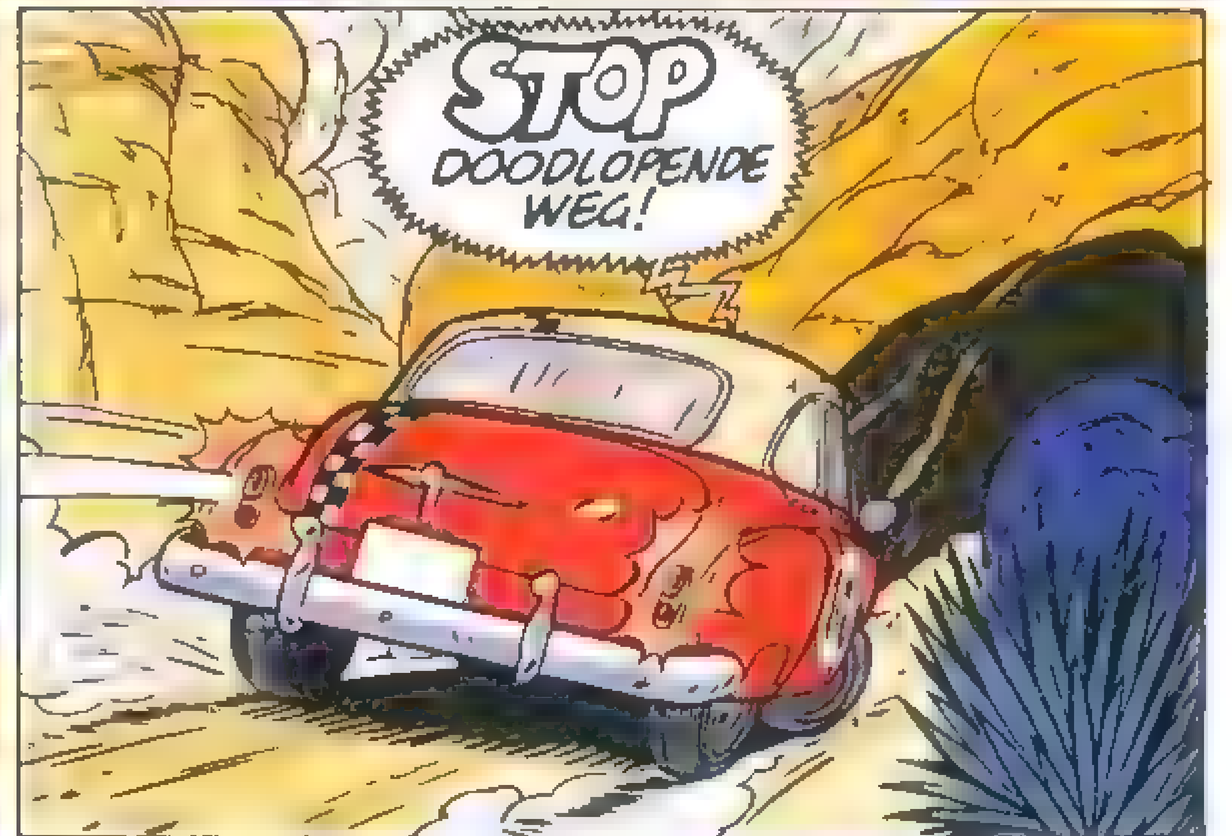

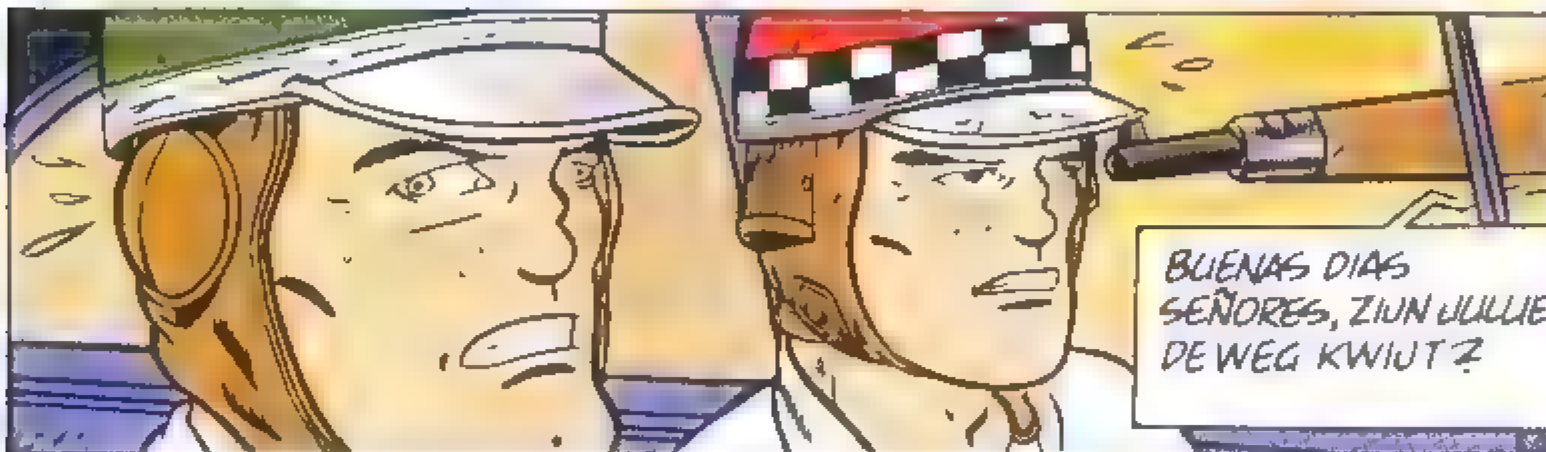
SAMENVATTING: Realey heeft twee schurken aangeworven om de Panamencana race te rijden... Toeval? Om er zeker van te zijn, besluiten onze vrienden ook deel te nemen aan deze bekende Mexicaanse race! Maar Jorullo, de schurk van de bergen, zou hen wel eens stokken in de wielen kunnen steken!

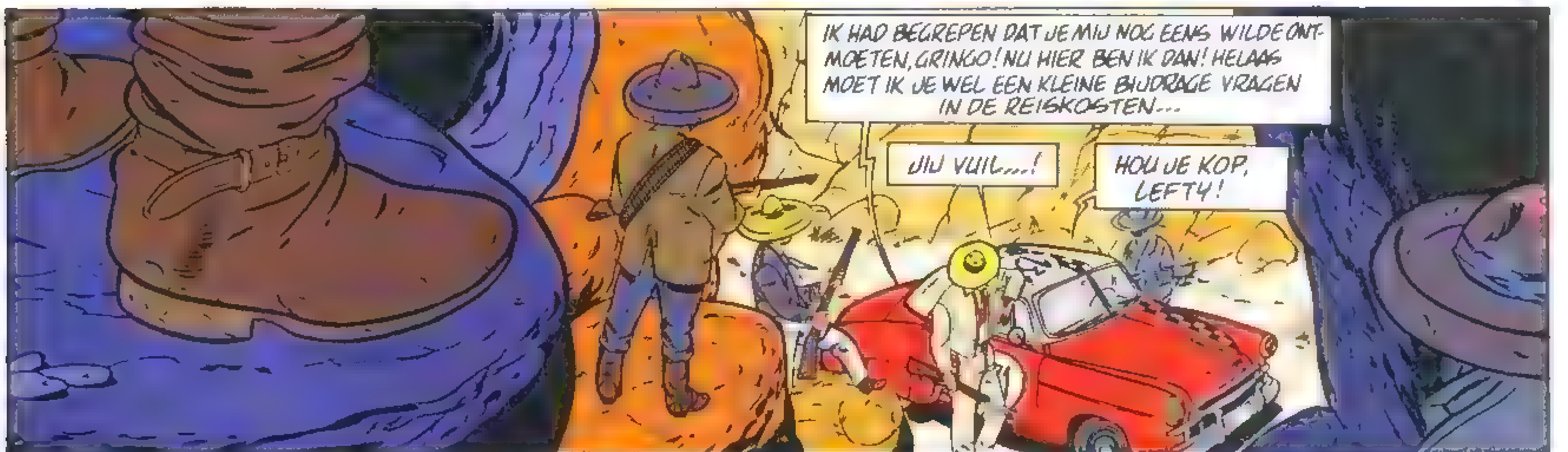

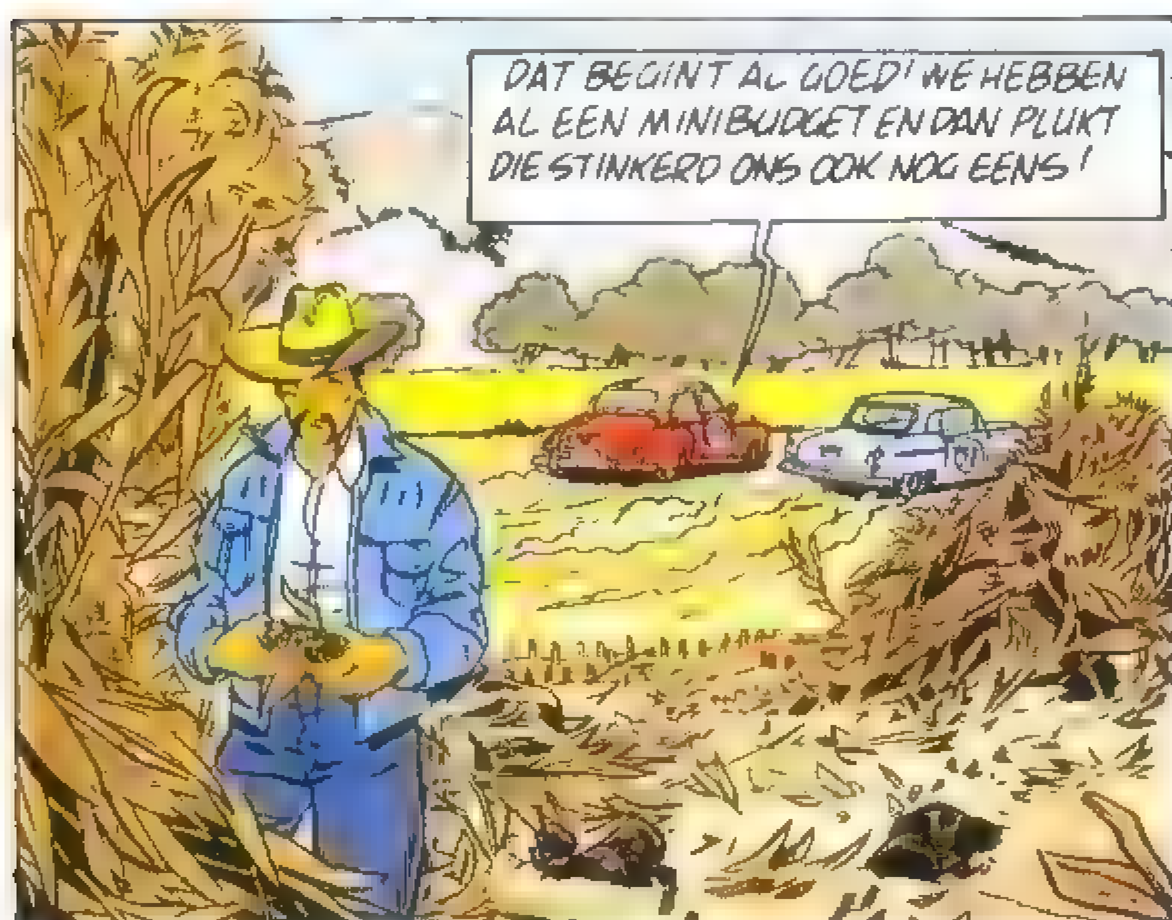

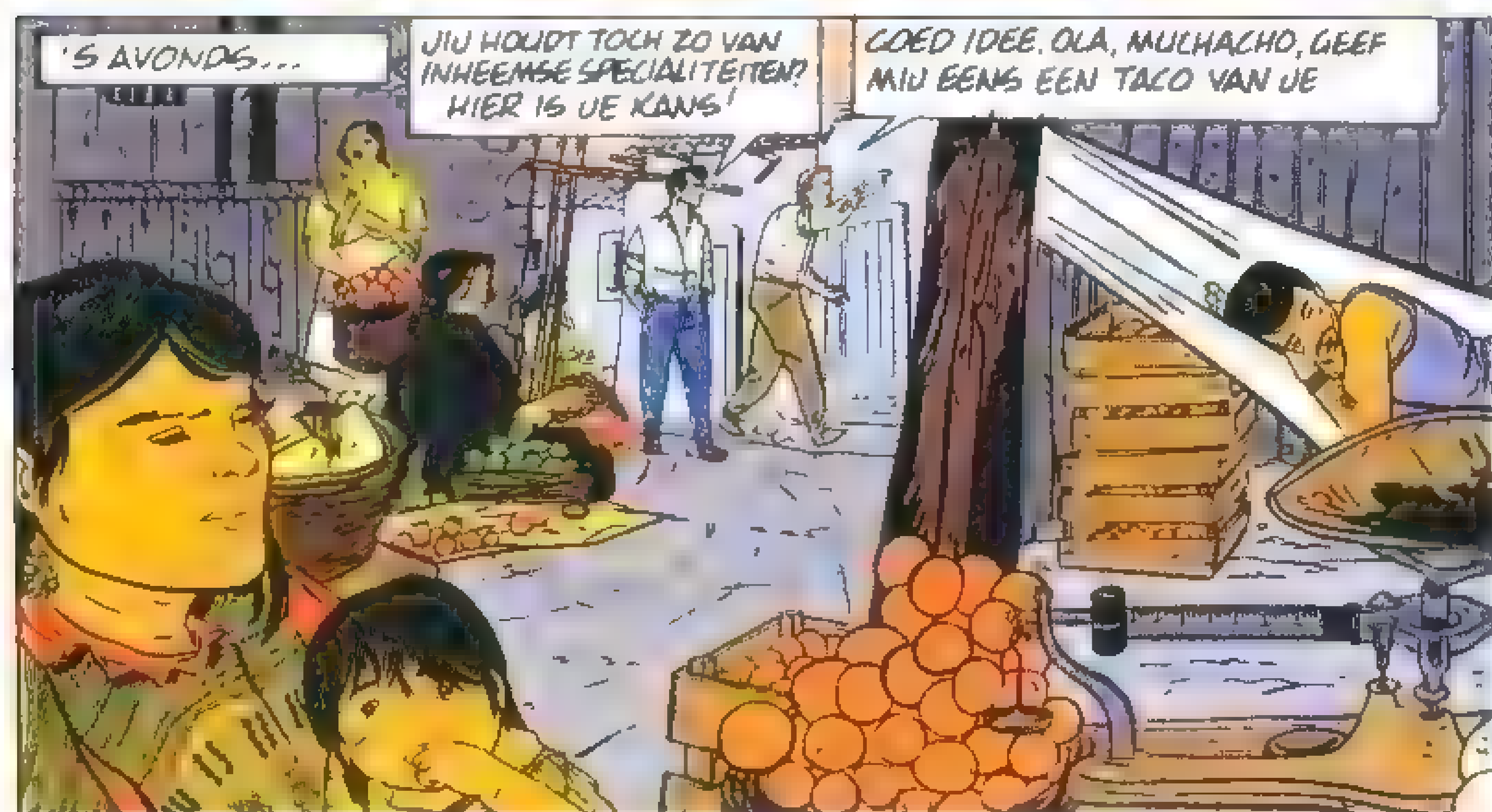

LOU SMOG

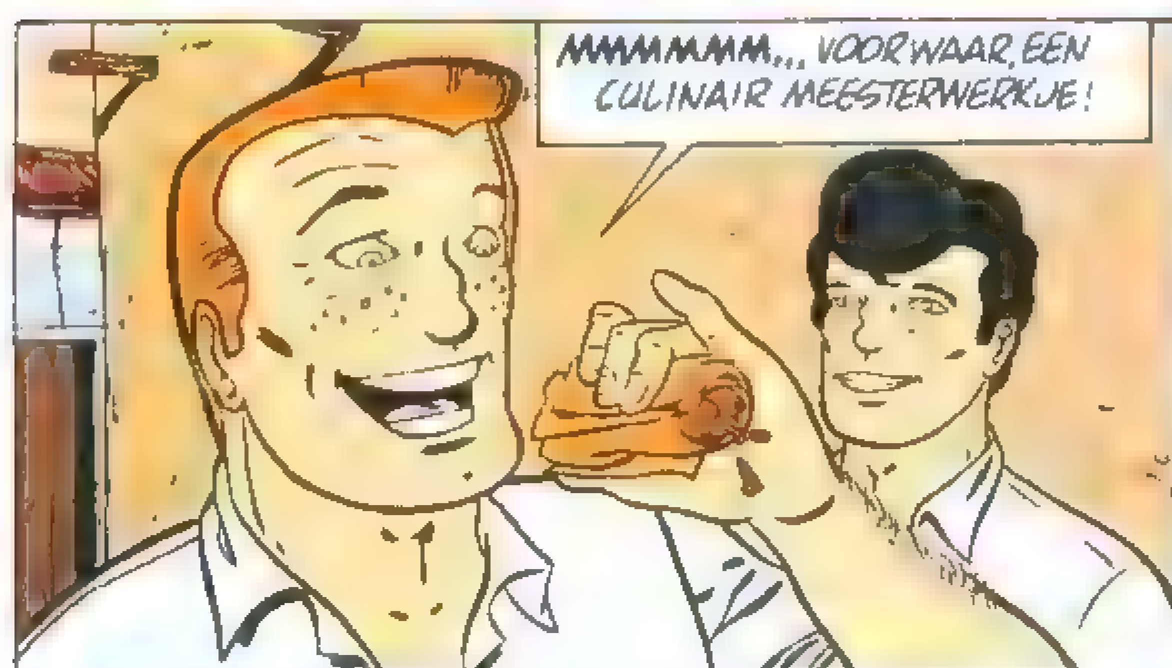

DAT BEGINT AL GOED! WE HEBBEN AL EEN MINIBUDGET EN DAN PLUKT DIE STINKERD ONS OOK NOG EENS!

ACH, HET WAS TOCH ALLEMAAL EXTRA GEWICHT!

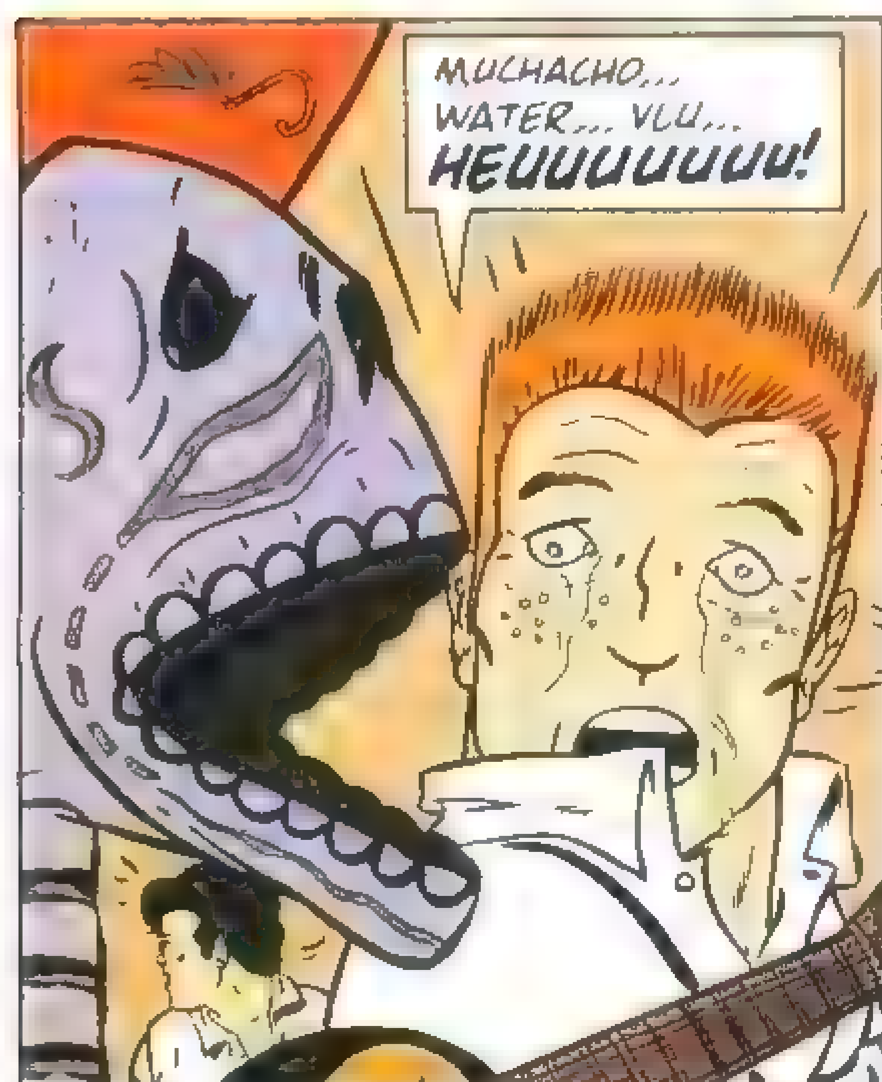

HÈHÈ, DAT WAS DAT. NU EERST 'NS LEKKER AFKOELEN!

'S AVONDS...
JIJ HOUDT TOCH ZO VAN INHEEMSE SPECIALITEITEN? HIER IS JE KANS!
GOED IDEE. OLA, MUCHACHO, GEEF MIJ EENS EEN TACO VAN JE

DOE MAAR GUL MET DE PEPERS JONGEN, IK HEB EEN STERKE MAAG!

MMMMMM... VOORWAAR, EEN CULINAIR MEESTERWERKJE!

YAAAAAAIR!

MUCHACHO... WATER... VLU... HEUUUUUUU!

SEÑOR EEN TALISMAN? NIET DUUR!
VAL ME NIET LASTIG MET DIE TROEP MAN! SCHIET OP, JE ONTNEEMT ME DE EETLUST!

LOU, RED ME, ZE WILLEN ALLE IEREN UITMOORDEN! LOU? LOU? HE JOH, WAAR ZIT JE?

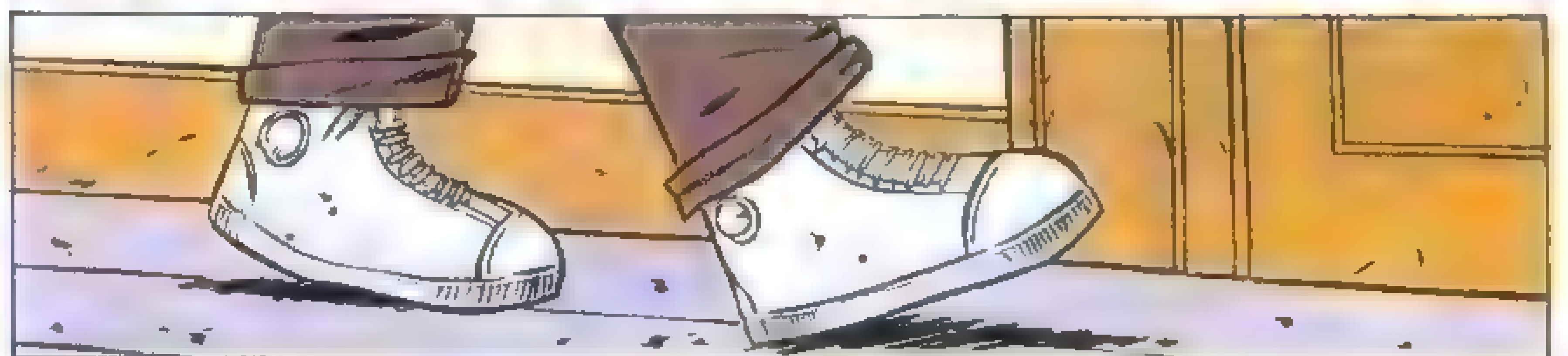

OAXACA
HOTEL
HET HOL VAN MAYERS EN LAYSKI!
191

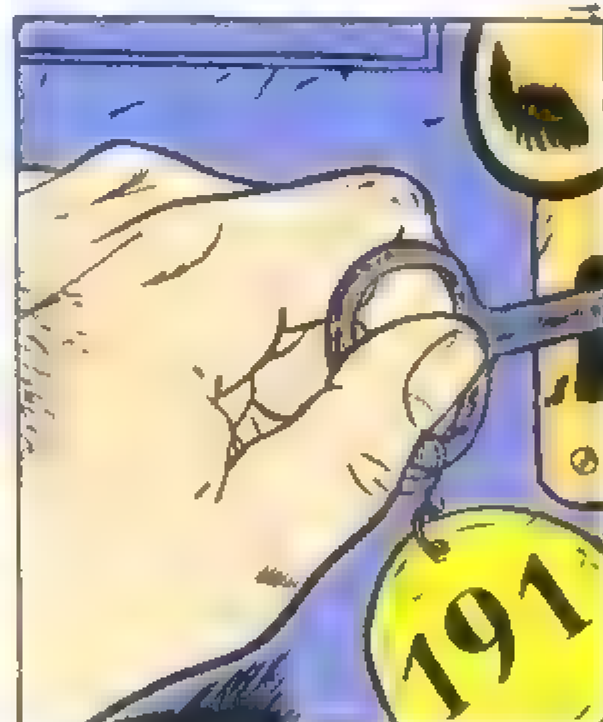

IK MOET OPSCHIETEN! IK HEB GEEN ZIN IN TRAMMELANT!
CLAC

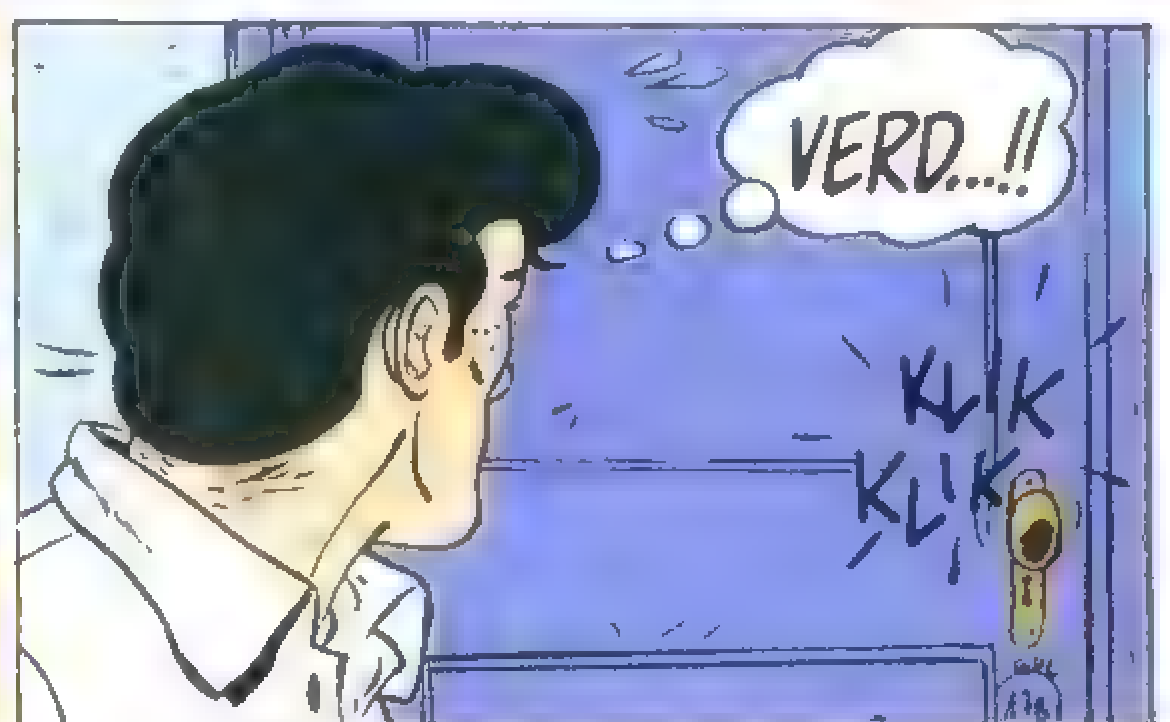

EEN KOFFER! EENS KIJKEN WAT DIE OPLEVERT!

PFFF...IK BEN DOODMOE! VLUG TUSSEN DE LAKENS !!!!
OAXACA HOTEL

KIJK KIJK! DAT IS PRECIES WAT IK ZOEK!

191

VERD...!!
KLIK
KLIK

LOU SMOG

PFFFT OOK DAT NOG PITTEN IN DEZE SAUNA

VERDOMME IK MOET SNEL IETS VERZINNEN
EFFIES LUCHTEN HIER

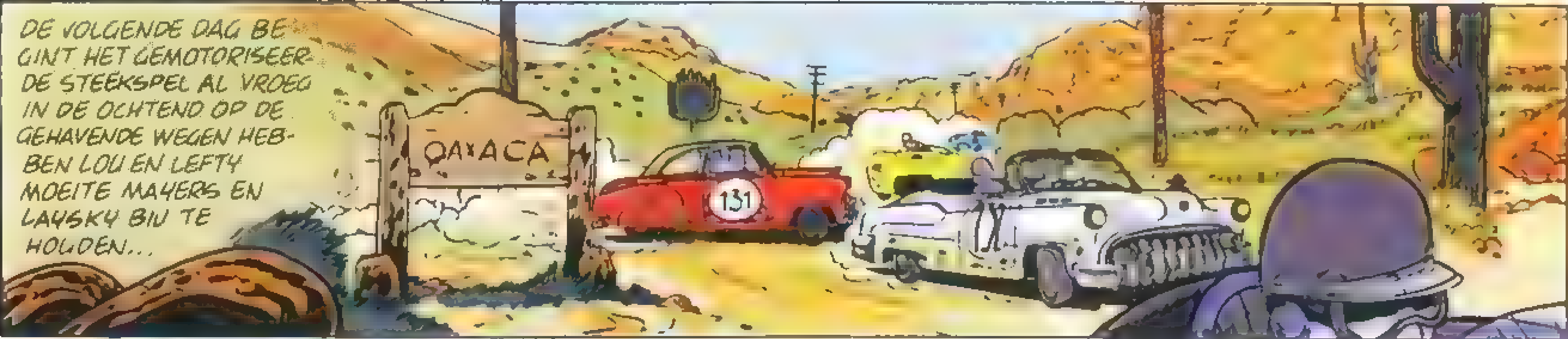

MAYDAY... MAYDAY! NOODLANDING... UIT DE WEG ALLEMAAL!!

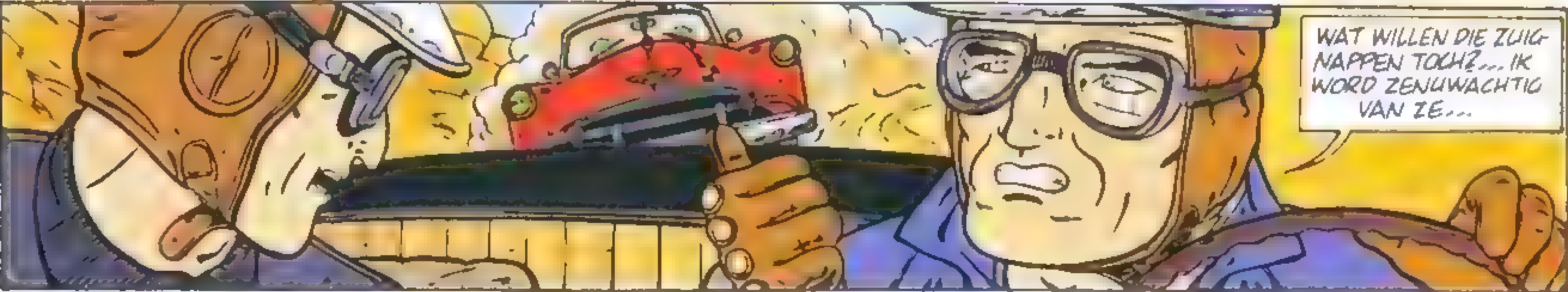

OEF... DAT SCHEELDE NIET VEEL... WAT EEN HAAST!

HA, LEFTY, IK HEB NIEUWS

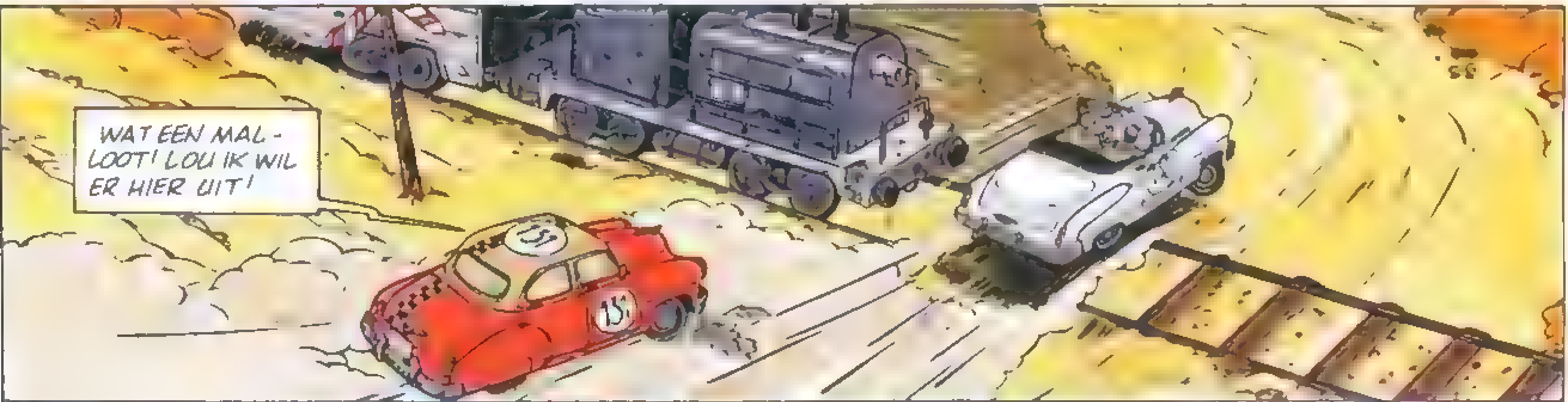

TERWIJL JIJ JE BEZIG HIELD MET JE INGEWANDEN, BEN IK EVEN BIJ MAYERS EN LAYSKI LANGS GEWEEST...
VETERINA

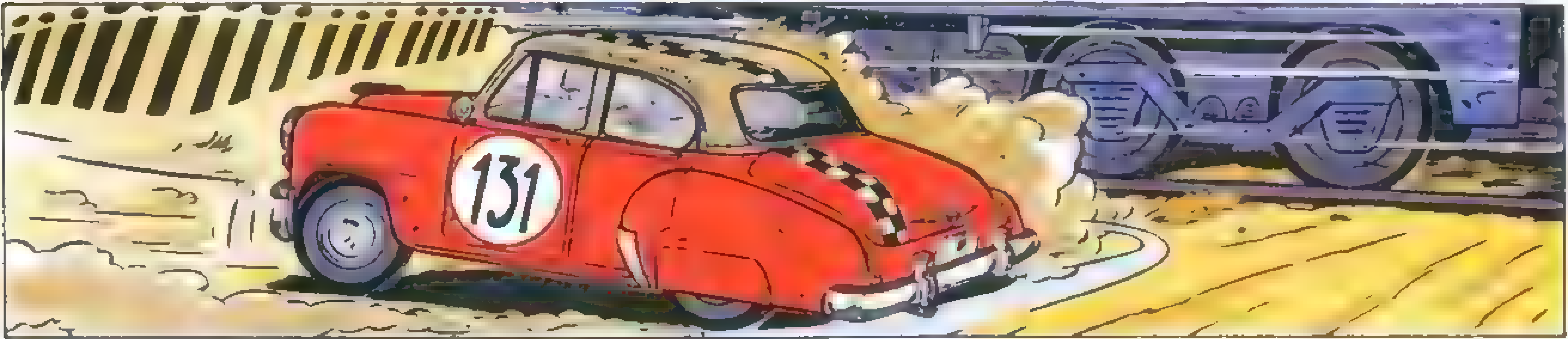

ZIJ WAREN NIET THUIS MAAR HUN VLIEGBREVETTEN WEL! VOLGENS MIJ ZIJN WE OP DE GOEDE WEG. ZIJ ZIJN OP WEG NAAR DE DAKOTA!

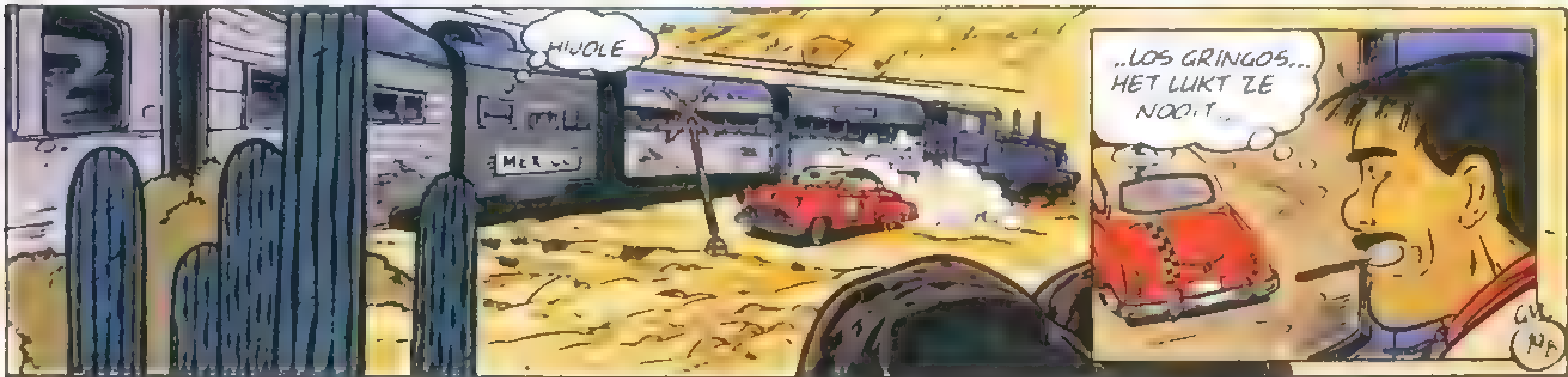

wordt vervolgd

GIL SINCLAIR HET NEPEILAND

SAMENVATTING: Onze vrienden bevinden zich tegelijkertijd in Parijs, Londen en New York... en dit allemaal in het midden van de Birmaanse jungle! Parlony is de meest fantastische spionschool ooit opgericht! Maar onze vrienden weigeren mee te doen en worden in de cel gegooid...

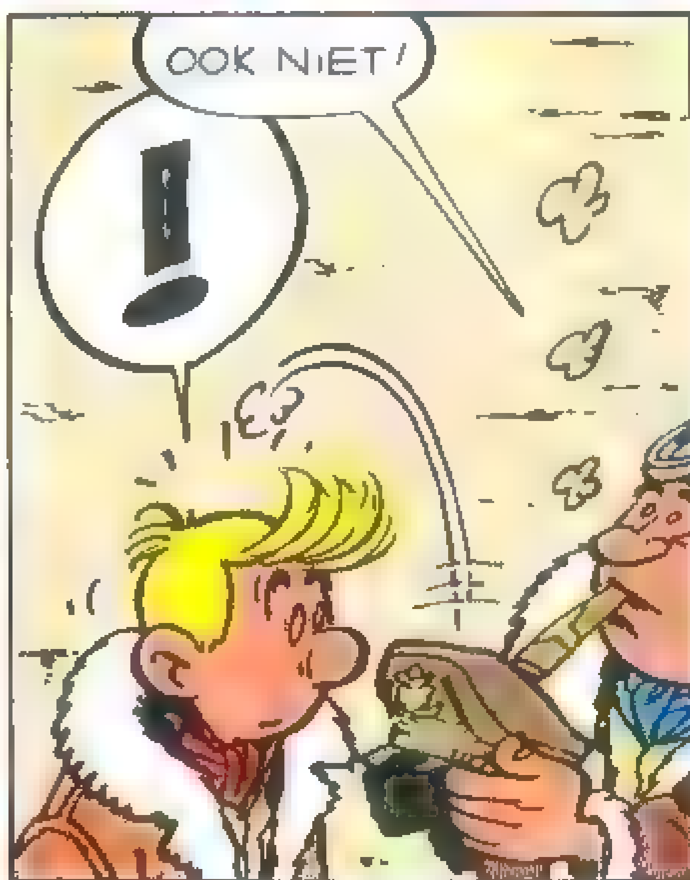

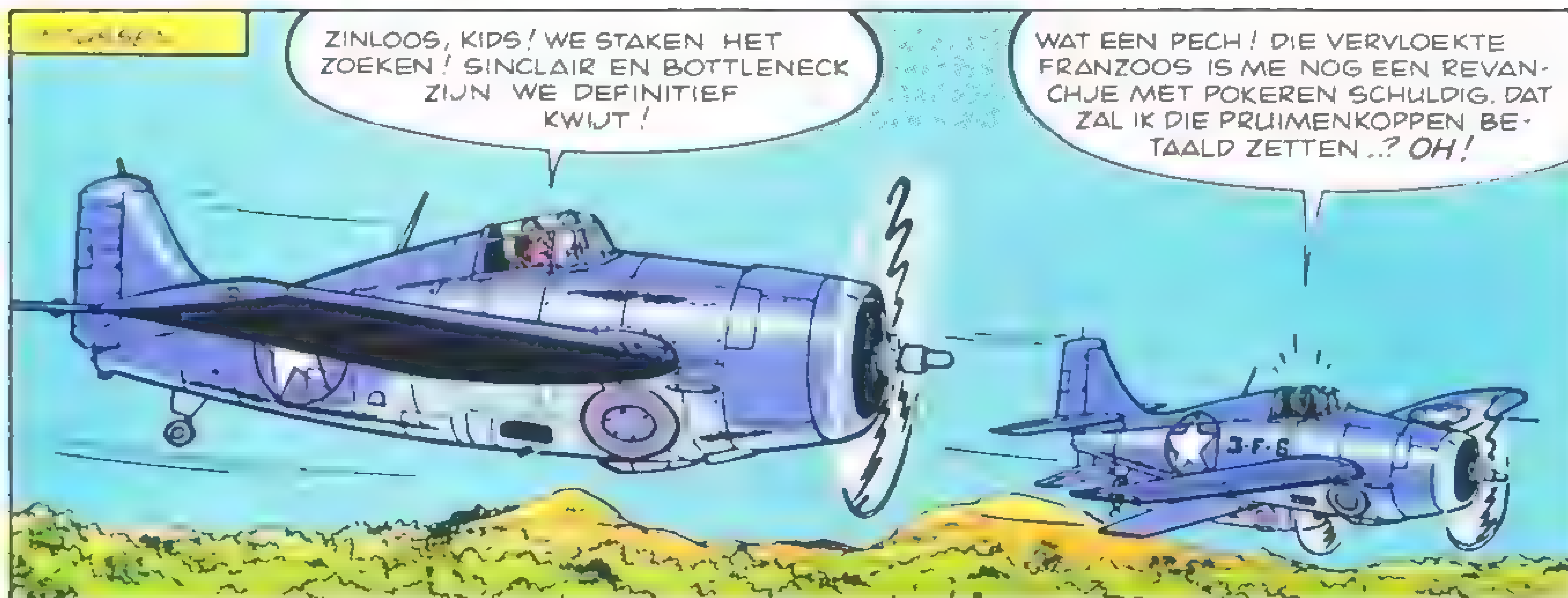

GIL SINCLAIR

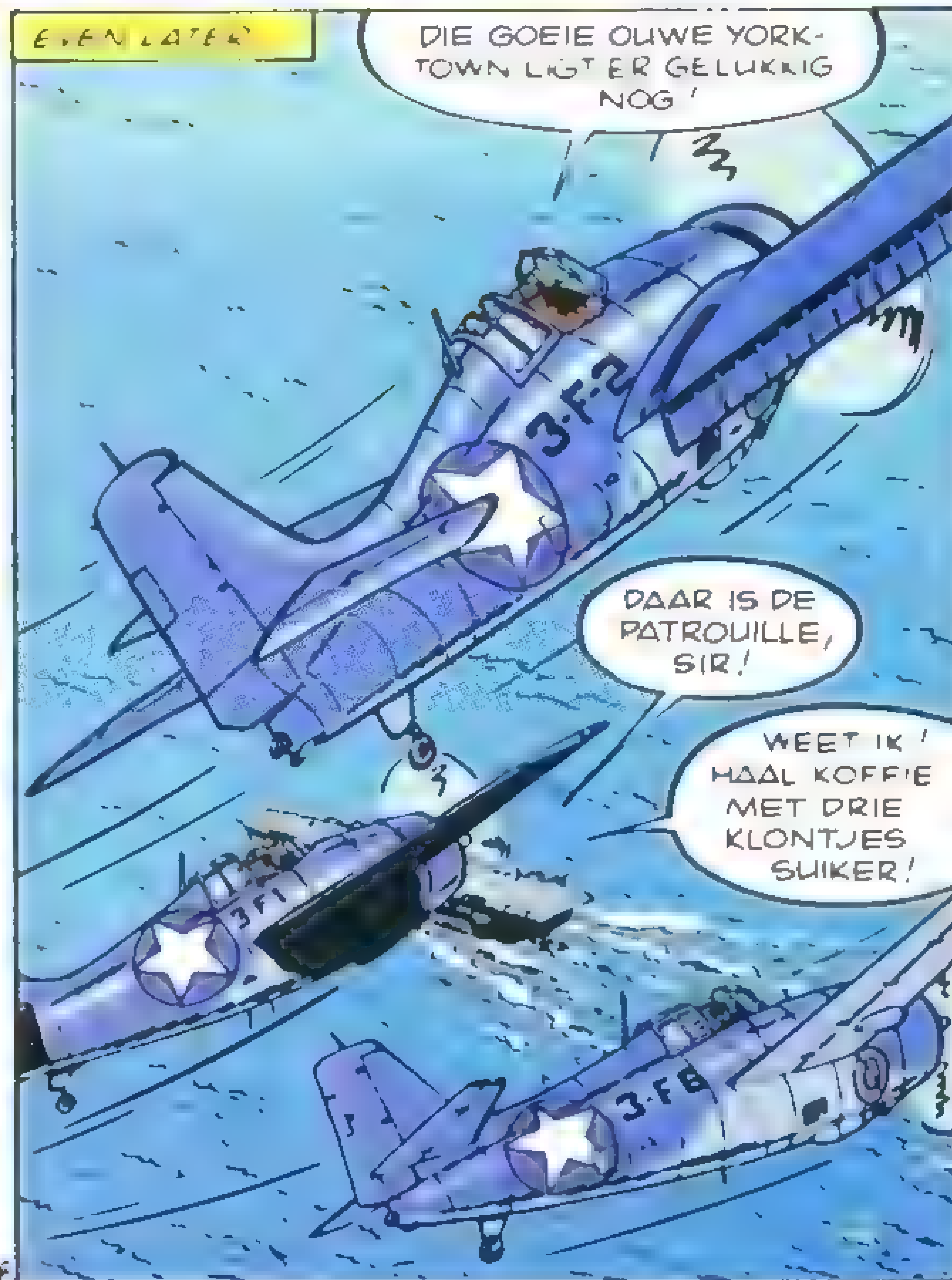

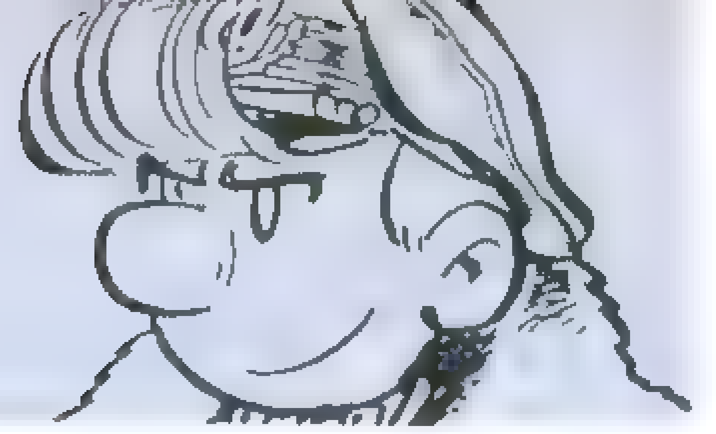

19.

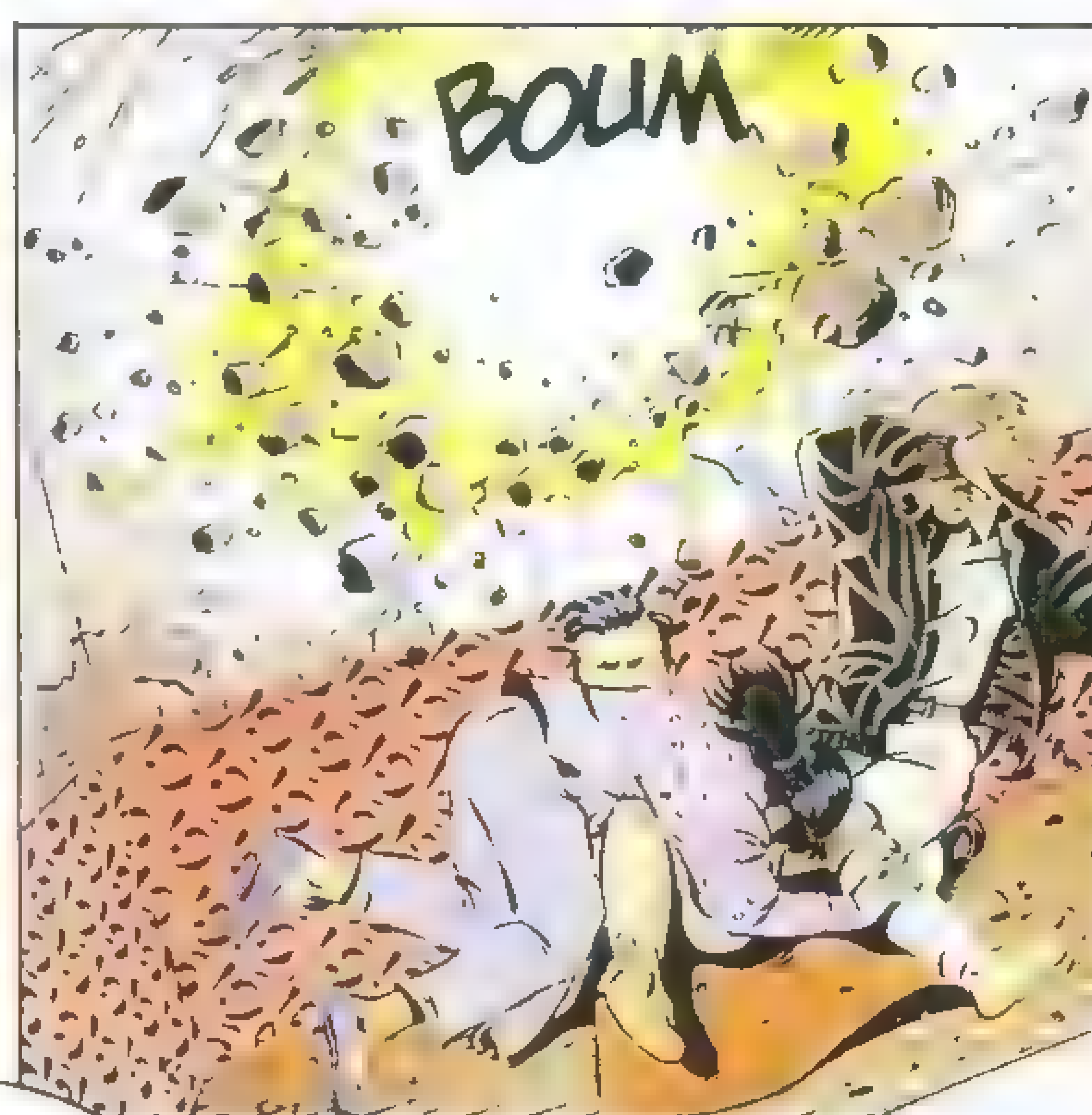
wordt vervolgd

THE BLACK HAWK LINE *TERUG IN CHINA*

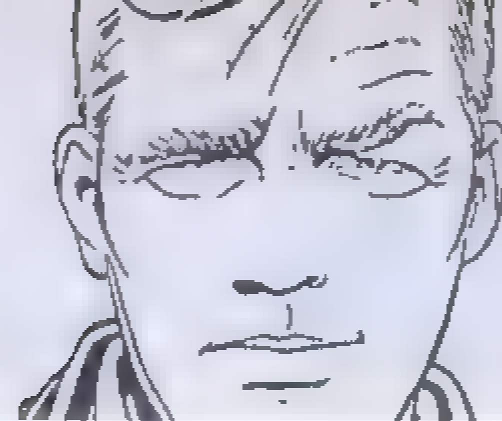

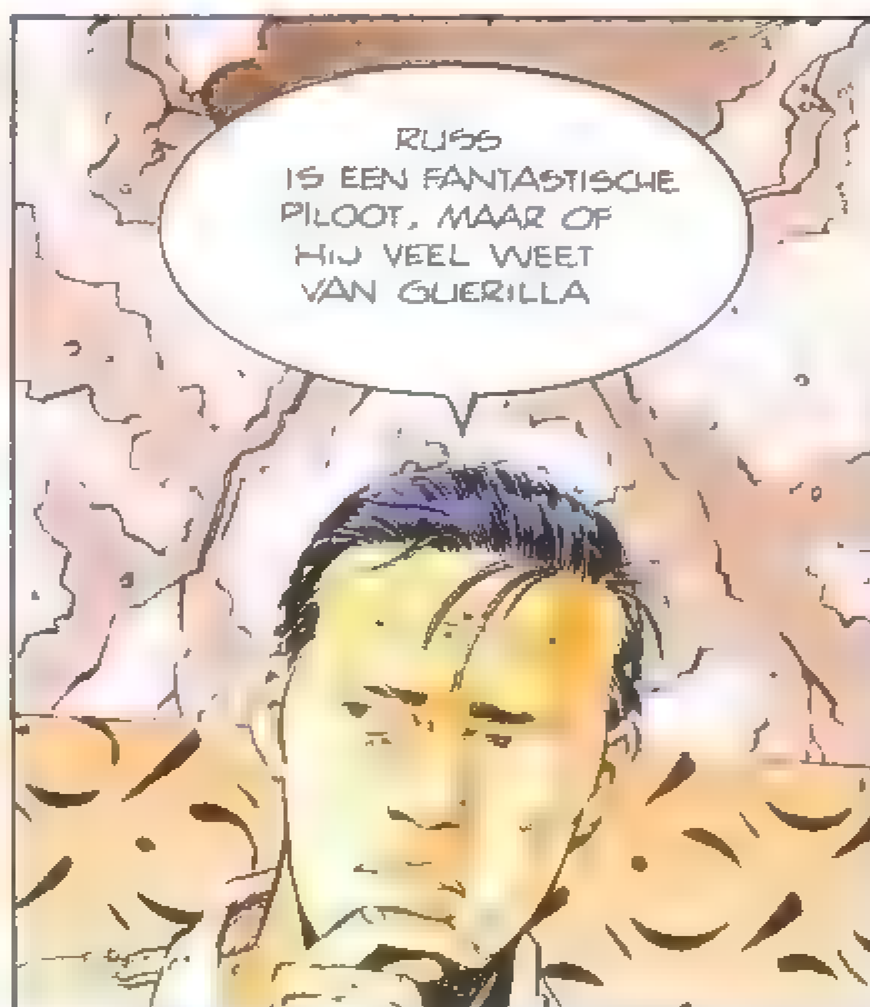

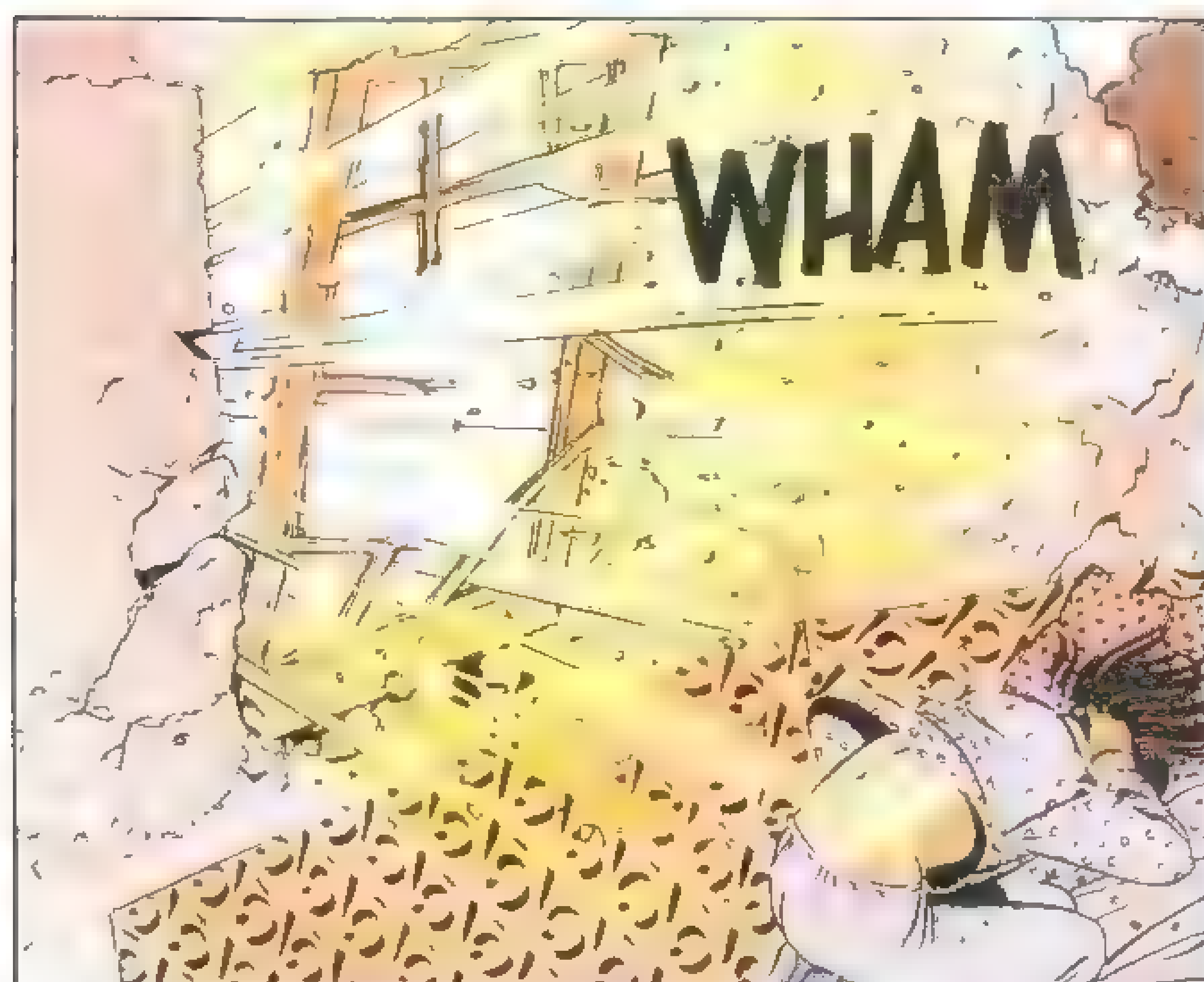
SAMENVATTING: Als Decker naar Formosa vliegt om Mull en Burt te vinden, vinden we Lin en Russ terug, die verwondert zijn als ze het dorp zien waar ze werden opgenomen toen ze gebombardeerd werden door de troepen van Chang Kai Shek...

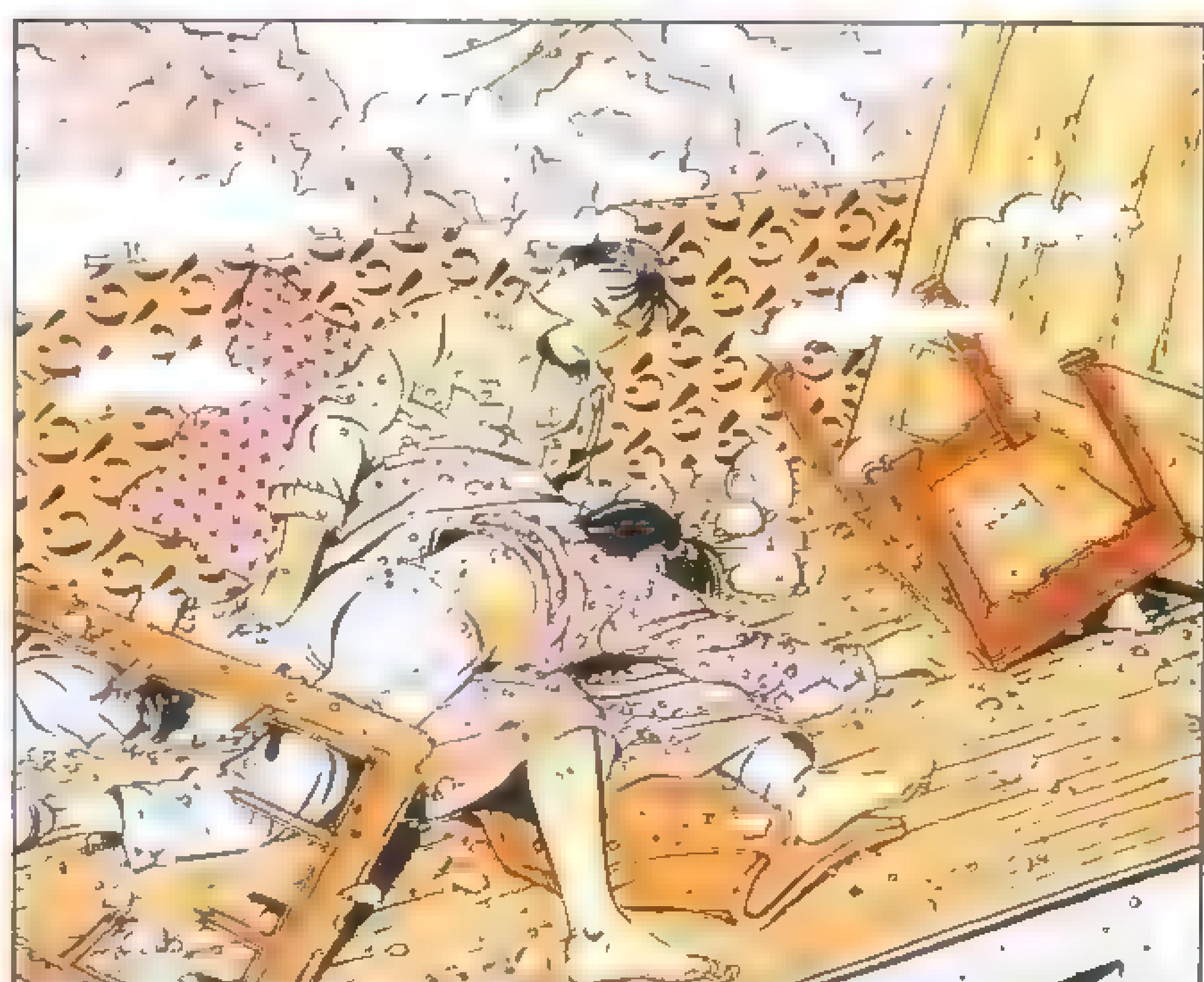

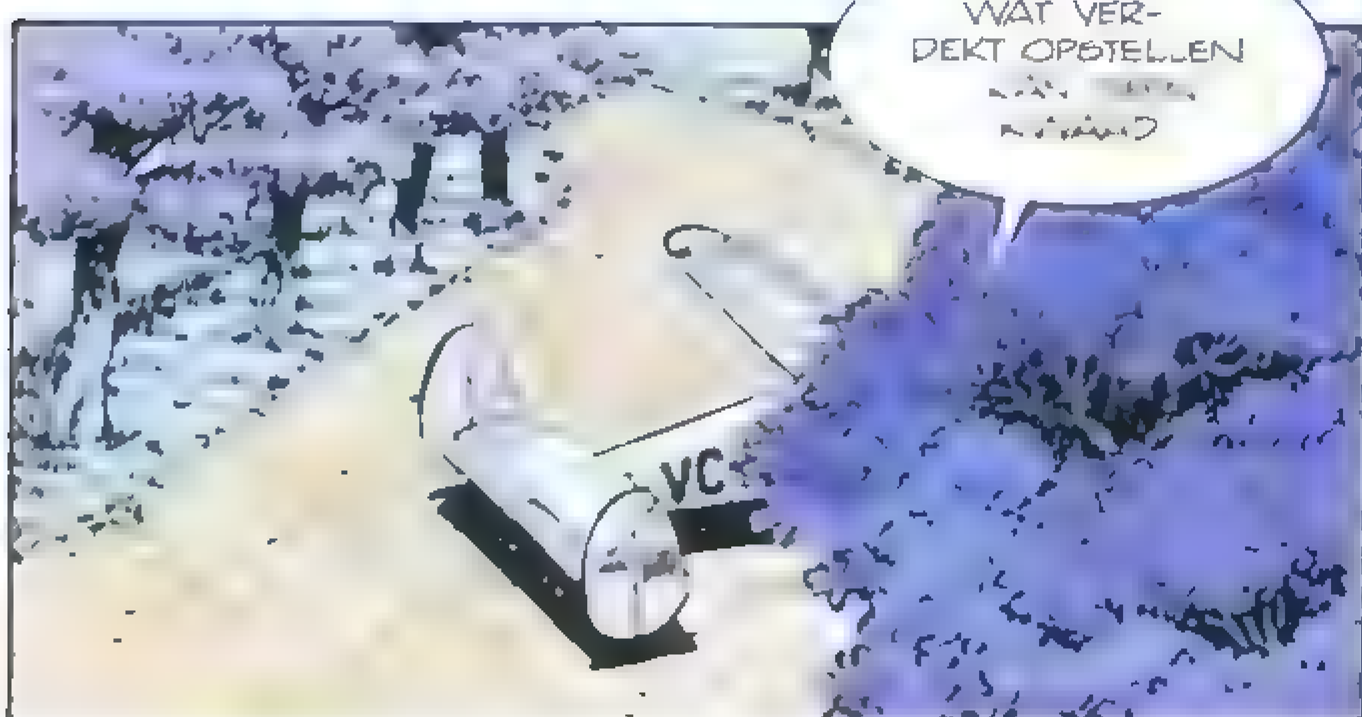

HEM NIETS
OVERKOMT

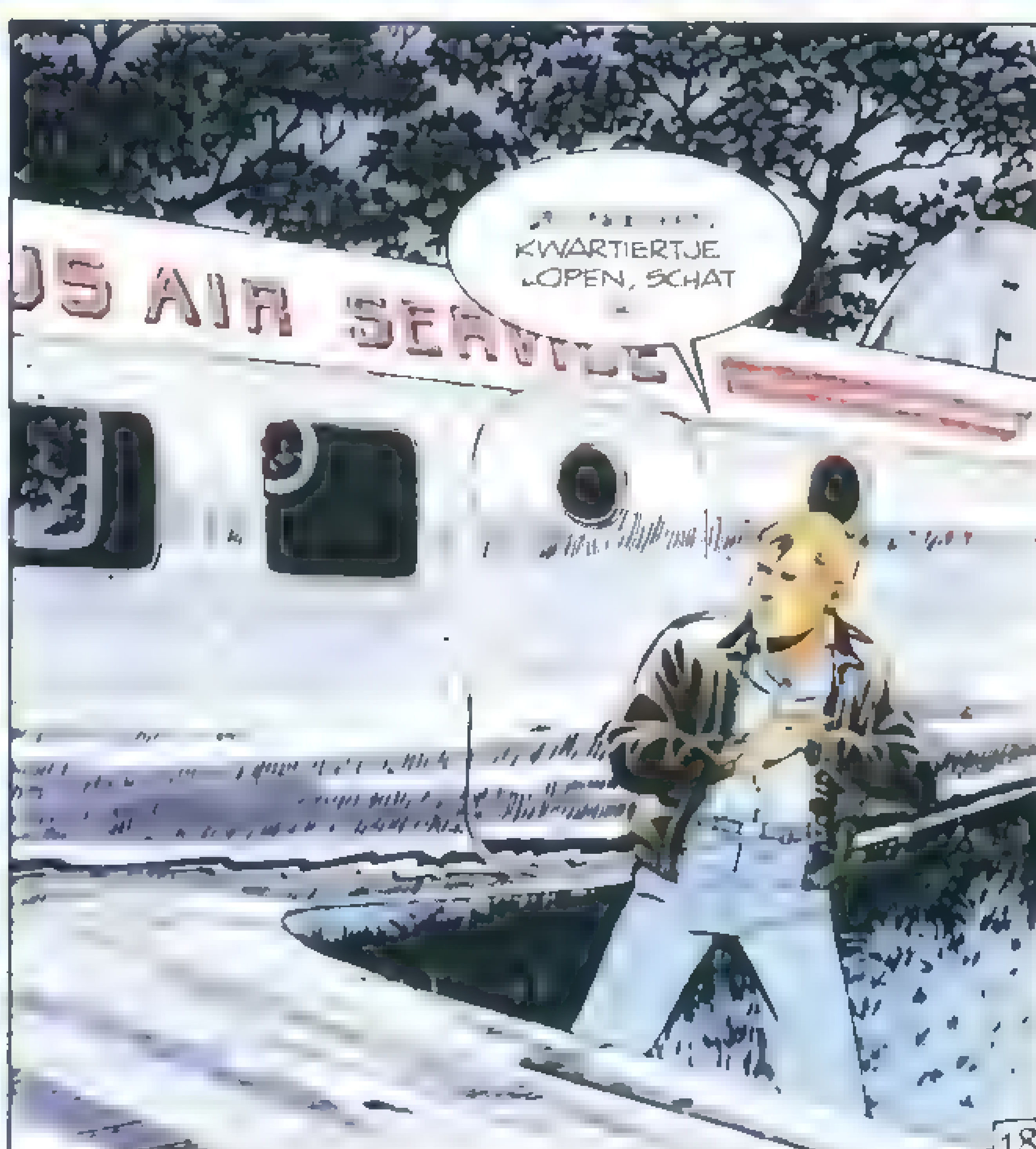

NATUURLIJK
HERINNERDE
MULLIGAN ZICH
DAT VLIEGVELDJE

ALS ZIJ
DIE STRIP GE-
BRUIKT HEBBEN KAN
IK DAT MAAR BETER
NIET DOEN

EEN BEETJE
KRAP, MAAR VER-
DER EEN BRUIK-
BAAR WEG-

WAT VER-
DEKT OPSTELLEN

US AIR SERVICE
KWARTIERTJE
LOPEN, SCHAT
18

HÉ, ZIE JIJ DAAR OOK IETS?

IN DE BOSJES? IK

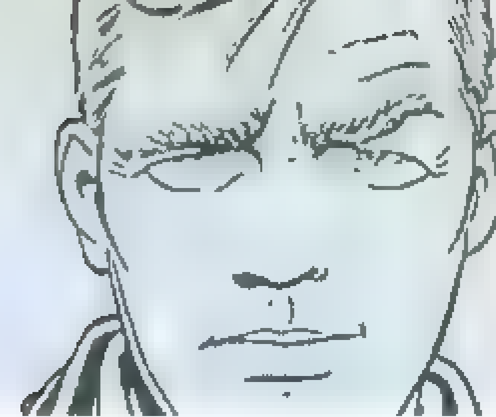
NEE, D'R IS NIKS

VOLGENS MIJ ZIE JE SPOKEN

WONDERLIJK DAT ER GEEN BEWAKING IS. IK MOET NU TOCH VLAKBIJ ZIJN

ACH, ZIE JE! DAT MOET HET VLIEGTUIG ZIJN VAN BURT EN MULL. SOLDATEN ERBIJ! IK VREES HET

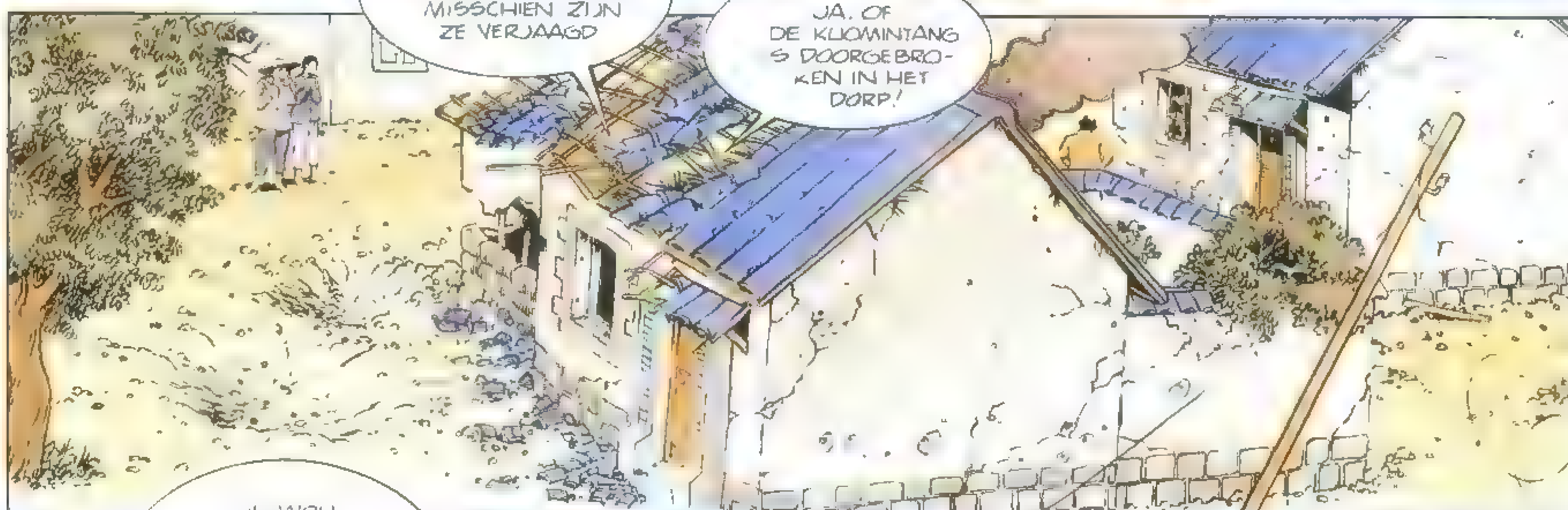
THE BLACK HAWK LINE

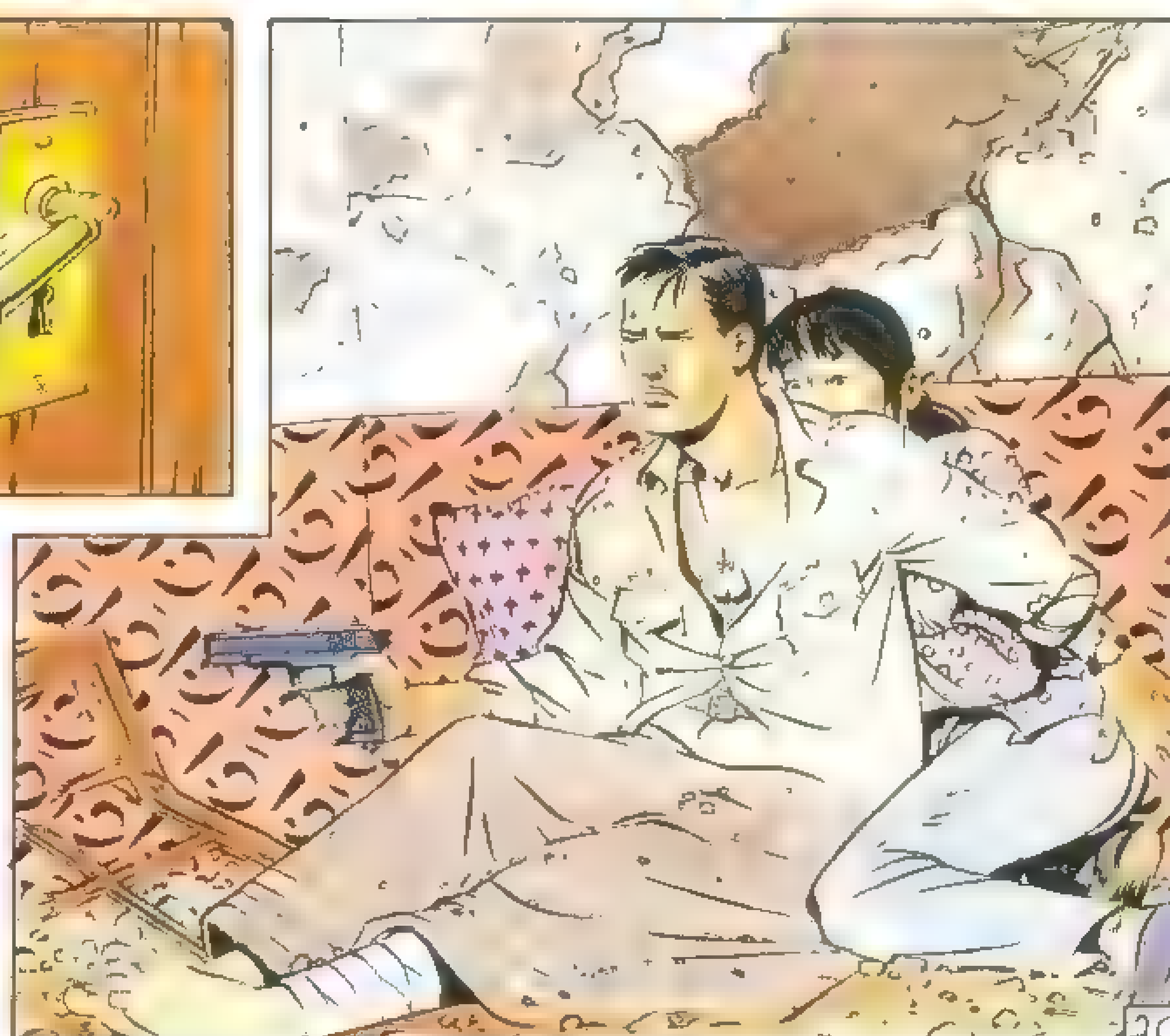

wordt vervolgd

Sidney
Bom

JULIE, KLAARTJE, CECILE

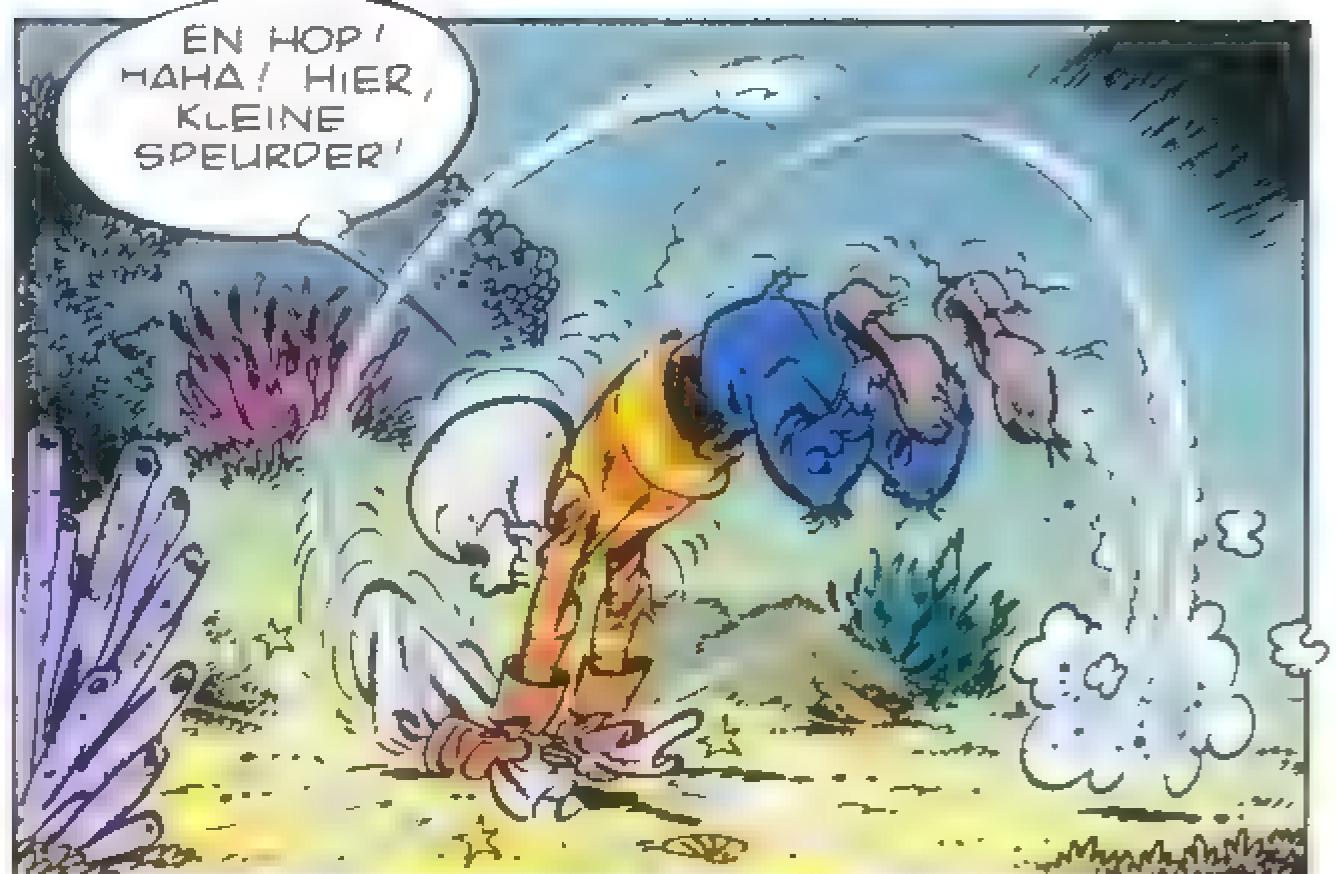

P. Tranchand
F. Corteggiani

MARINE DE ZWARTE KREEFT

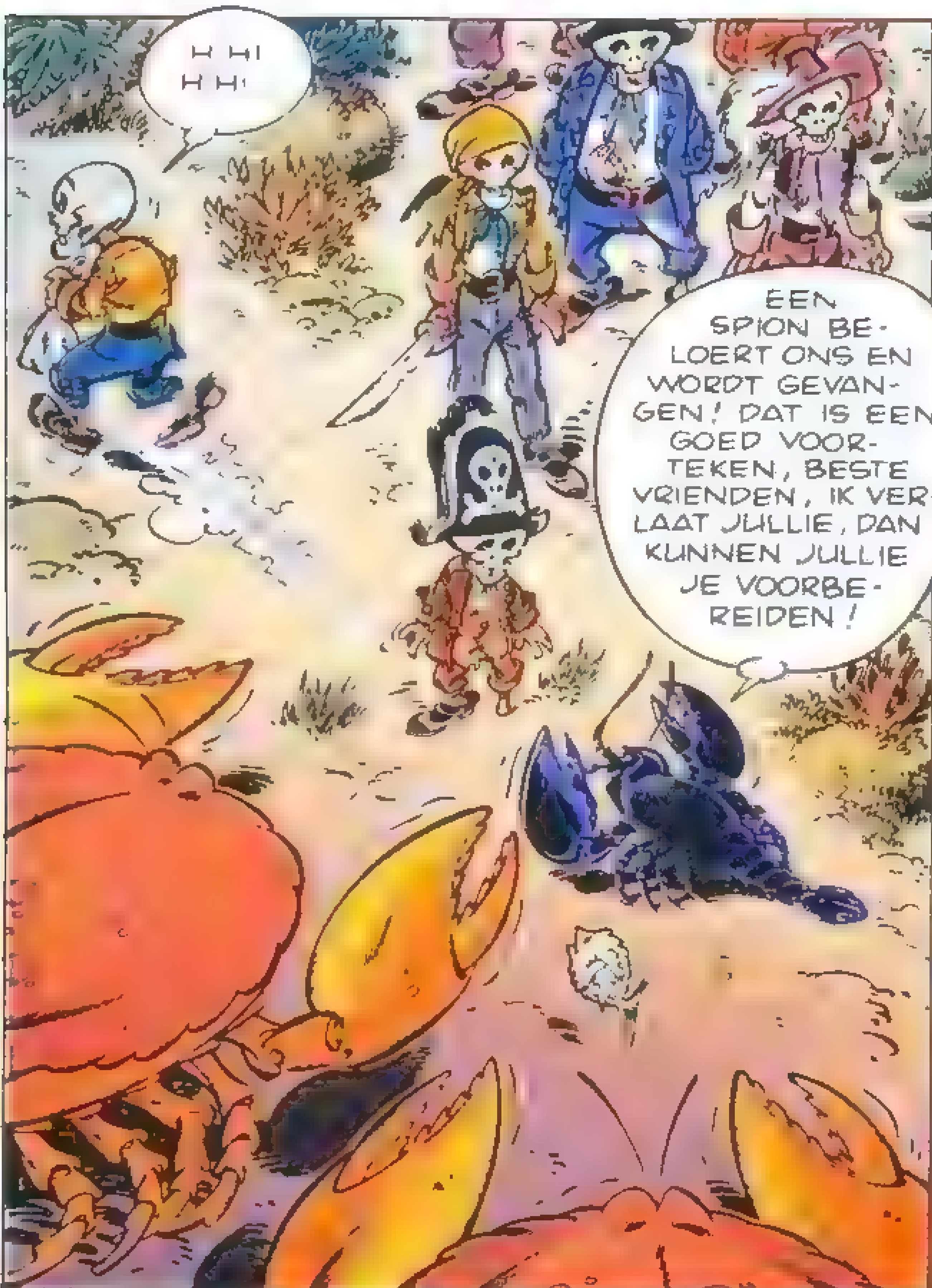

SAMENVATTING: De zwarte kreeft probeert de koning ervan te overtuigen dat Marine hen ongeluk gaat brengen! Maar daar wil de koning niets over horen! Op wraak gezind, sluit de zwarte kreeft zich bij de piraten aan en stelt hen de hulp van zijn neven voor: de reuzen krabben!

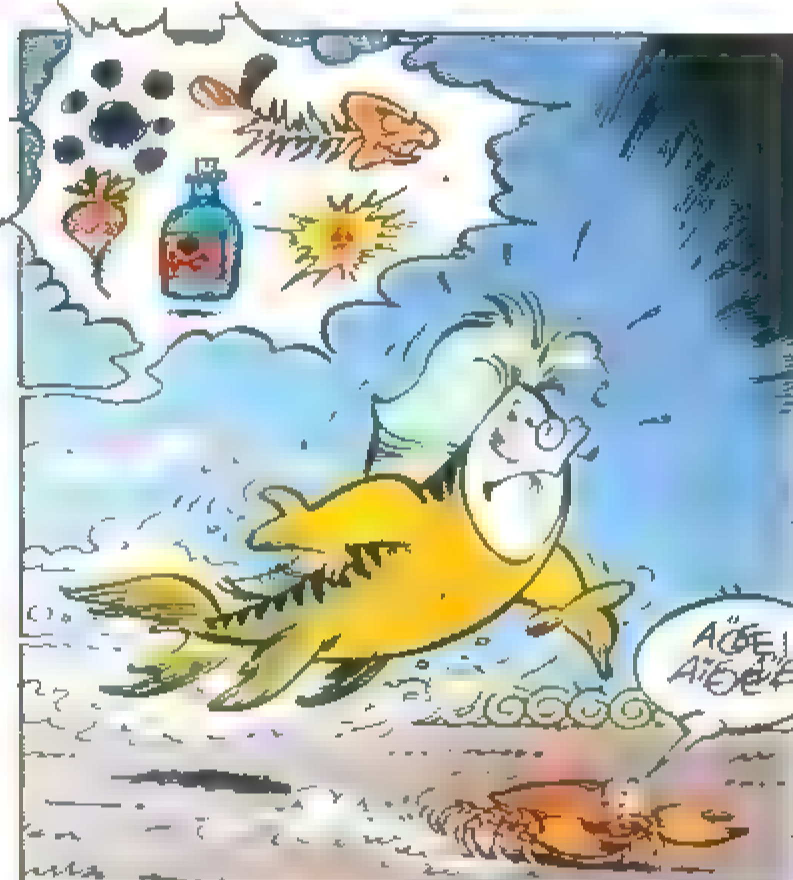

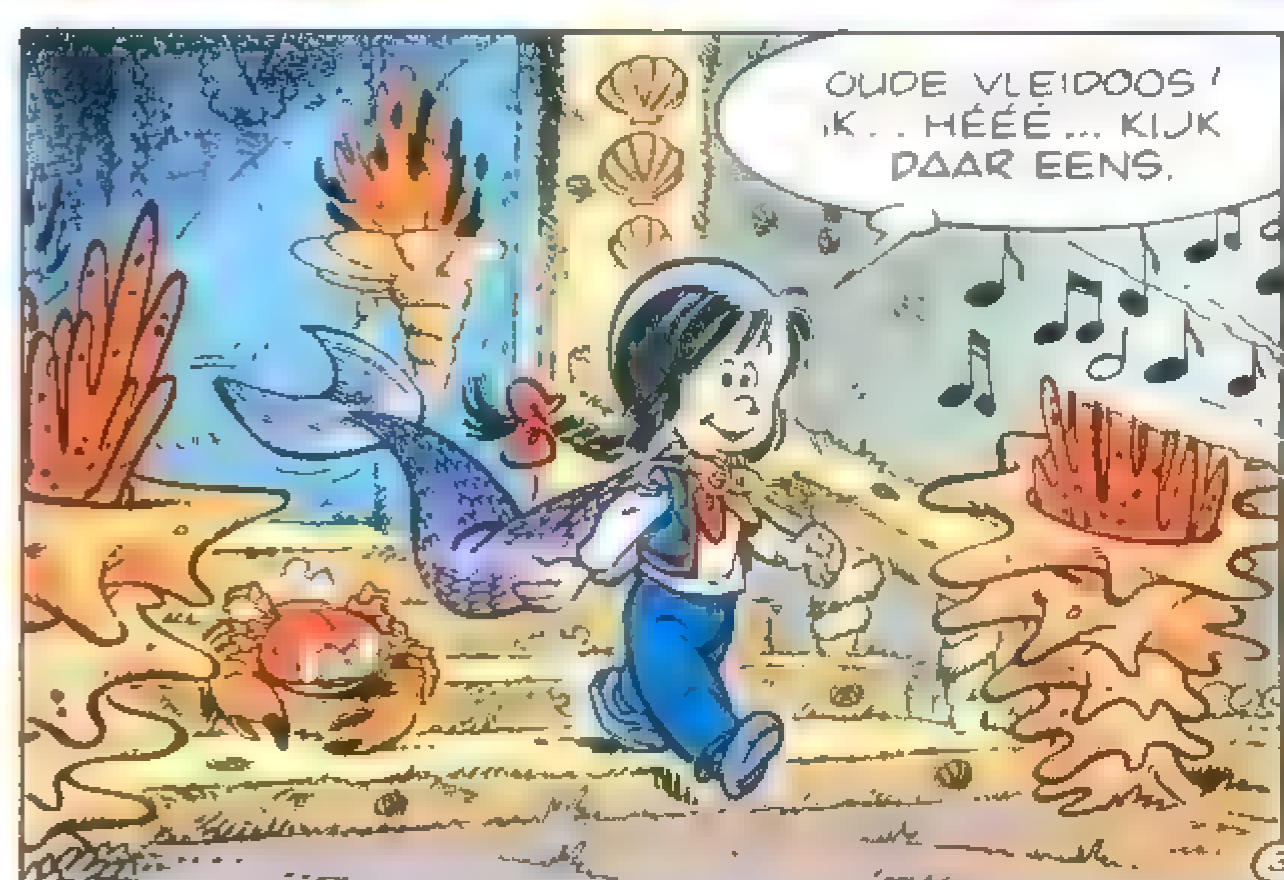

MARINE

WAT EEN FEEST

MAG IK DEZE DANS VAN JE ?
ALS IK ME NET ZO KON OPBLAZEN ALS HET ZEE-PAARDJE, ZOU IK GEEN NEE ZEGGEN

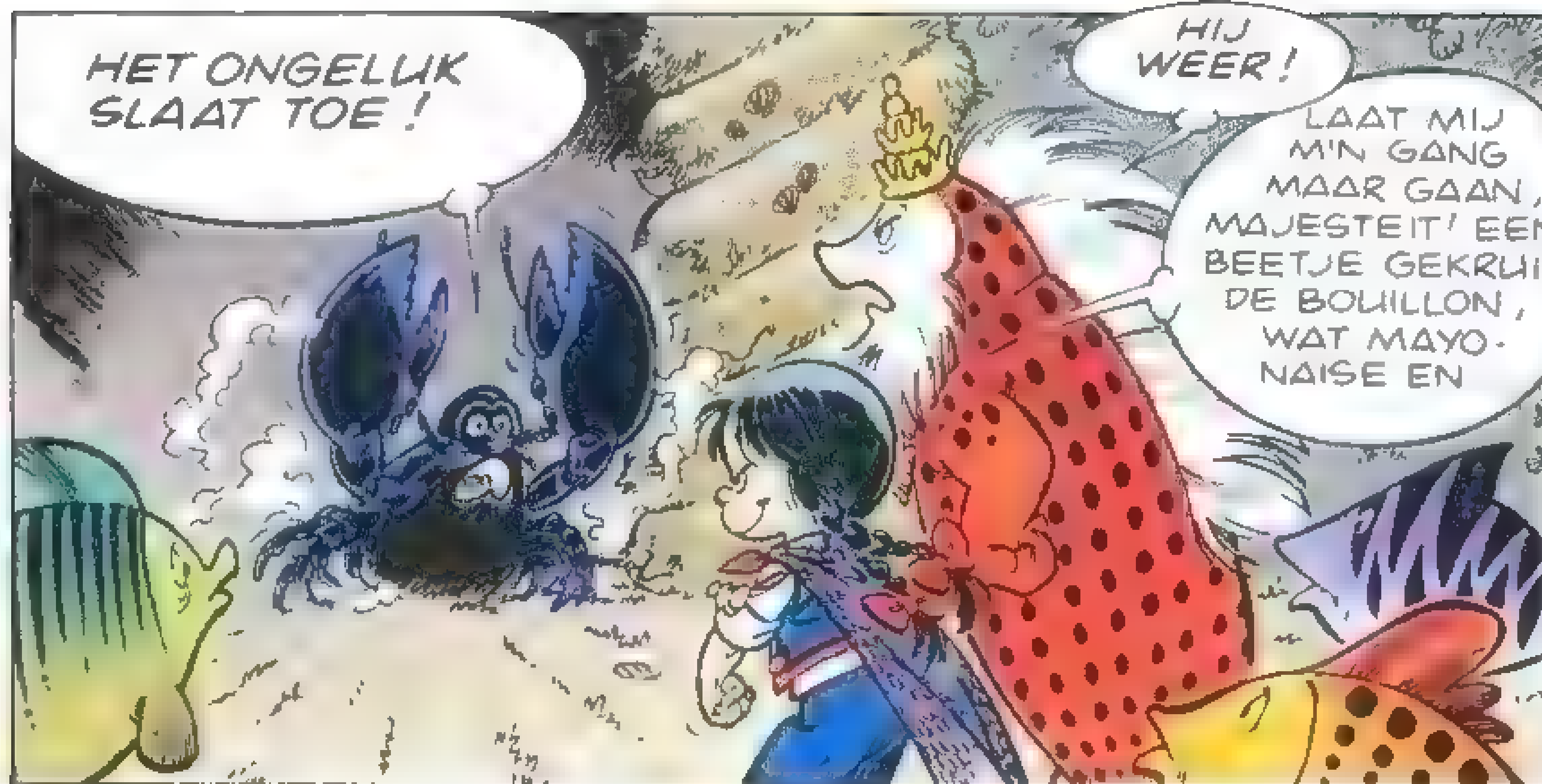

HÉ, DA'S WAAR ! WAT IS ER MET HEM AAN DE HAND ?... DIE HEB BEN WE AL EEN HELE TIJD NIET GEZIEN..
JA

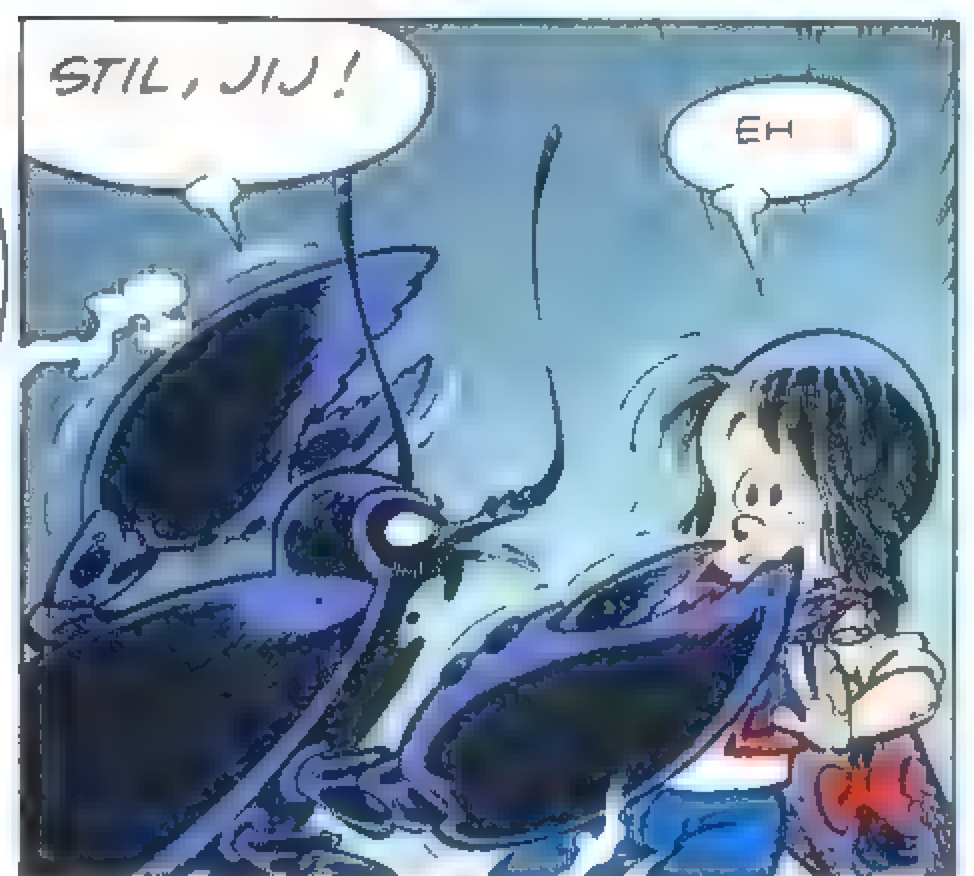

HIHIHI ! EN DIE SMERIGE SPION ZIE JE VOORLOPIG NIET TERUG !...
HIJ WAS NOG-AL MOE ! HIJ IS VAST ERGENS GAAN UITRUSTEN...
DAAR IS DE KONING !
BESTE VRIENDIN ...

IK ZIE DAT JE MET EEN NIEUWE MODE KOMT...
EH... JA, ZO IETS, SIRE.

EN HOE VIND JE HET FEEST ?
NOU HET IS EH..

HET IS AFGRIJSELIJK !

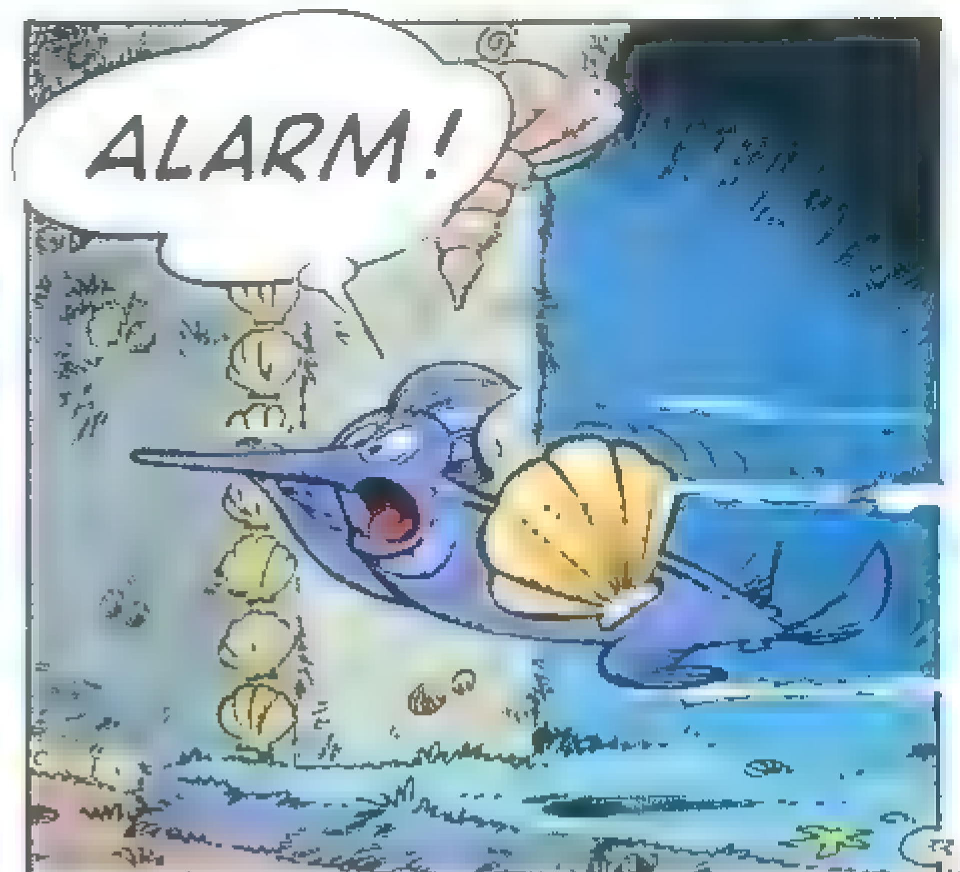

wordt vervolgd

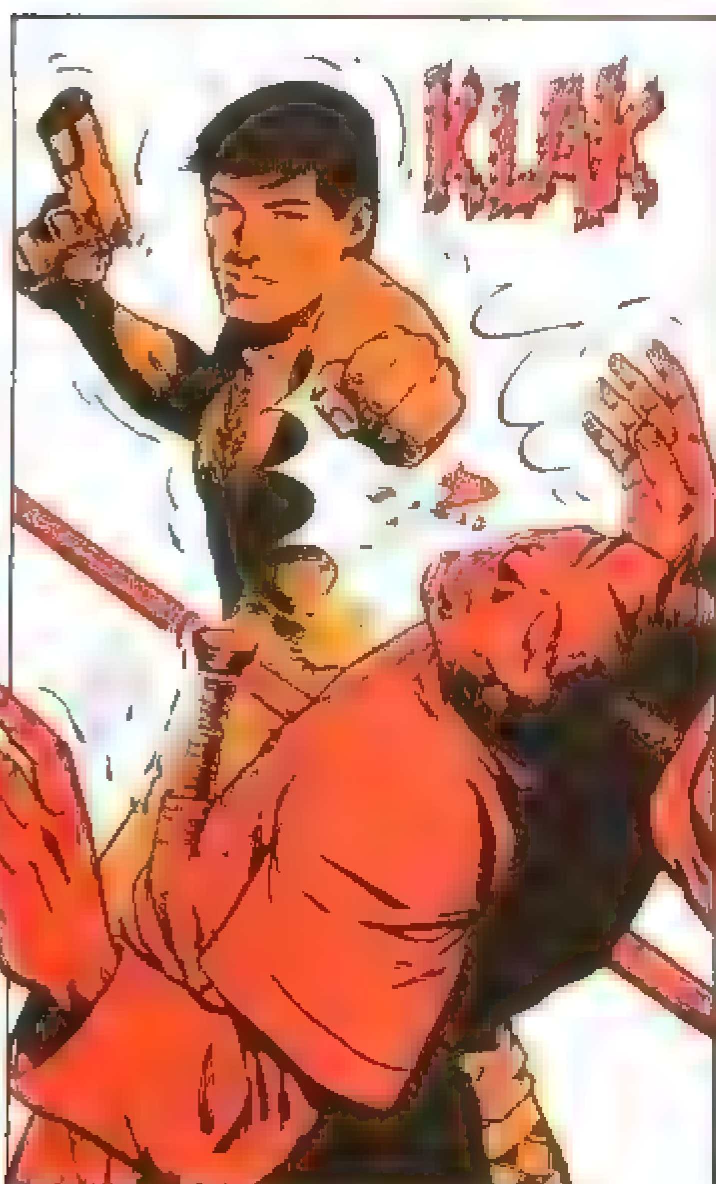

ALS SANDRAH EN BOB BIJ DE TEMPEL KOMEN
NAARBINNEN! VLUG!
HÉ! HÉ!

?!
HOU ZE OP AFSTAND IK GA JE VADER BEVRIJDEN... NEE, NIET TEGENSTRIBBELEN... IK BEGRIJP JE ONGEDULD, MAAR IK BEN DE ENIGE DIE HIER DE WEG WEET

AANGETROKKEN DOOR DE SCHOTEN
PAW
PAW

SCHIET DE WACHT TOE
PAW PAW
PAW

KLAK

IK BEN HET, PROFESSOR IK KOM U BEVRIJDEN

SANDRAH IS BOVEN WE MOETEN NAAR HAAR TOE, SNEL!

SAMENVATTING: Bob maakt kennis, nogal hardhandig, met het Jaden Masker! Ter dood veroordee d wordt onze vriend, in extremis, gered door Sandrah... Ze moeten kost wat kost in de tempel dringen!

ALS SANDRAH EN HAAR VADER .

HOEVEEL GEZELLEN VAN HET JADEN MASKER ZIJN ER NOG BUITEN ?

ZICH EINDELIJK LOS-MAKEN UIT HUN OMHELZING.

EEN TWINTIGTAL, MIS-SCHIEN, EN ER KOMEN ER STEEDS MEER

WE ZITTEN IN DE VAL, ALS DE TEMPEL NU MAAR GEEN ANDERE UITGANG HEEFT !

NEE, DAT ENIGE DEUR ZIJN

U NIET BANG ZIJN, NWANG BOEDDHA-PRIESTER EN BOEDDHA ZACHTHEID PREDIKEN, JADEN MASKER AGRESSIE PREDIKEN...

WAAROM DIENT U HEM DAN ?

KAMOG GEMEEN EN ZEER MACHTIG.. EN NWANG OUDE MAN GEDWONGEN ZICH TE ONDERWERPEN... MAAR NWANG MIDDEL HEBBEN OM U TE HELPEN HIER WACHTEN NWANG TERUGKOMEN

KIJK, DIT KAN HELPEN

IK HAD LIEVER RECENTERE MODELLEN GEHAD, MAAR WE MOETEN HET ER MEE DOEN

DE GEZELLEN VAN HET JADEN MASKER GAAN TOT DE AANVAL OVER..

PAW PAW PAW PAW

MAAR WORDEN WARM ONTVANGEN

PAW PAW PAW

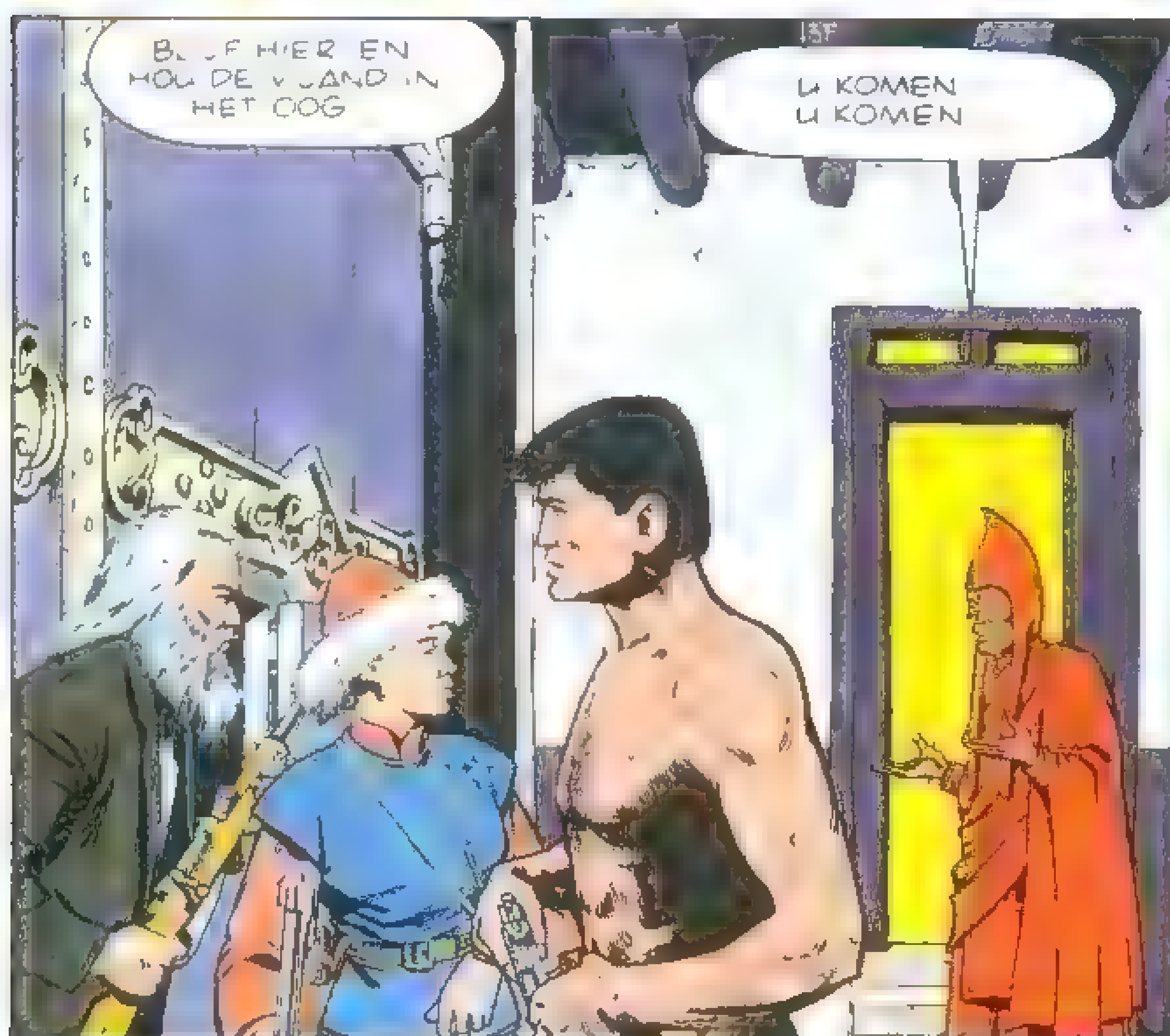
BOB MORANE

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! DE KROKODILLEN-TEMPEL

wordt vervolgd

BAC, DE BANK WAAROP IK REKEN.

Het gaat om mijn plannen, mijn dromen. Mijn manier om ze te realiseren. BAC houdt er rekening mee. Dat telt.

Mijn kantoordirecteur maakt tijd vrij om te luisteren. Met zijn advies bereik ik mijn doel. Daarom heb ik nu een J-Card en een Spaarafspraak.

Het welkomstgeschenk bij de opening van mijn zichtrekening: een exclusieve BAC Kipling-tas.*

* Vanaf 15 augustus, zolang de voorraad strekt.

BAC LEEFT MET MIJ MEE

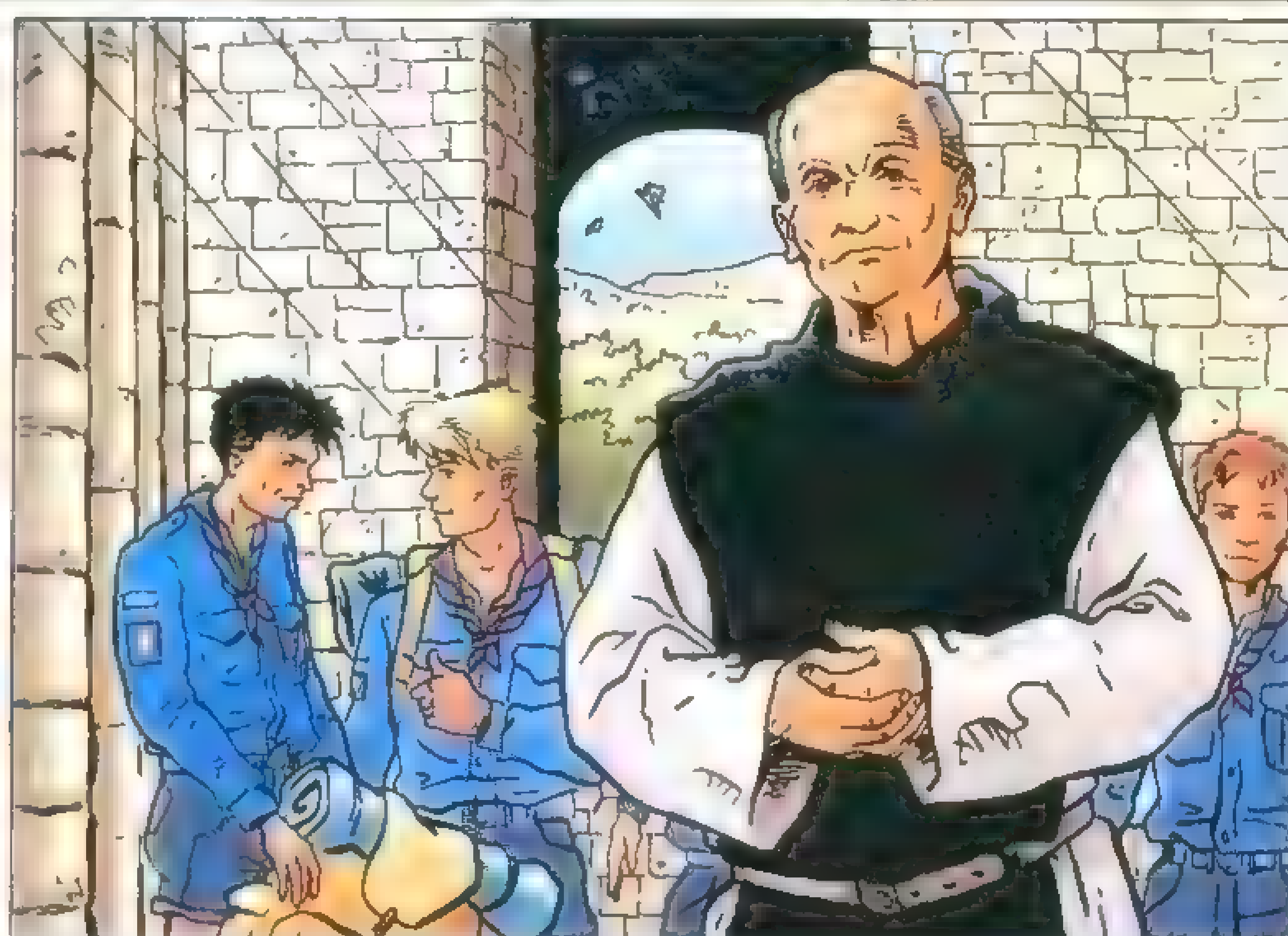

B. Roels
J.-F. Di Giorgio

DORPSVERHALEN HERBERG HET KONINGSKIND

naar de roman van J.-L. Foncine

SAMENVATTING: Chiquito werd gestraft omdat hij de jonge ruiter van de Herberg het Koningskind in 't geheim heeft ontmoet! Hij werd misschien wel opgesloten in de abdij van Acey! Onze vrienden willen er het fijne van weten

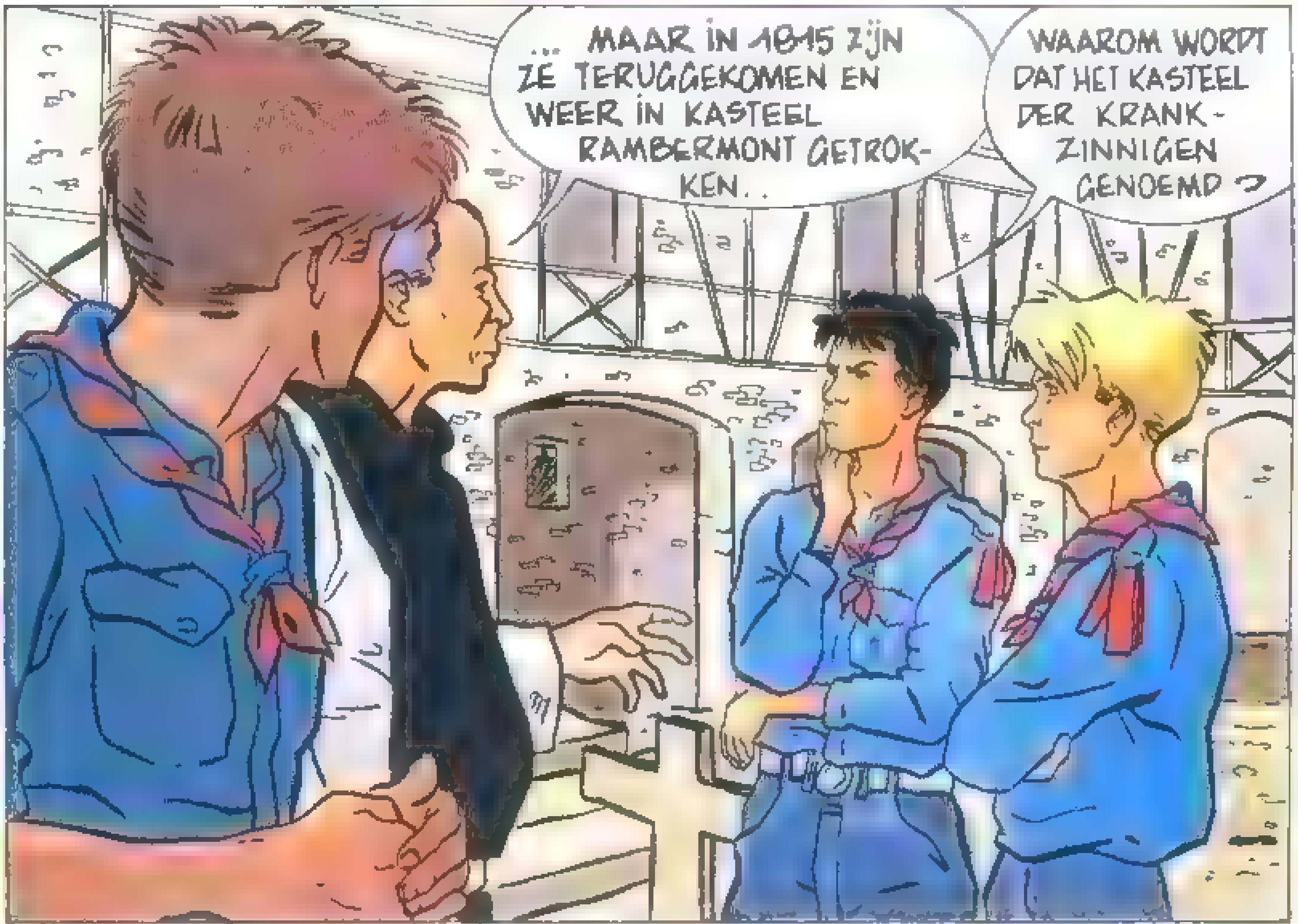
Collectie «Code»

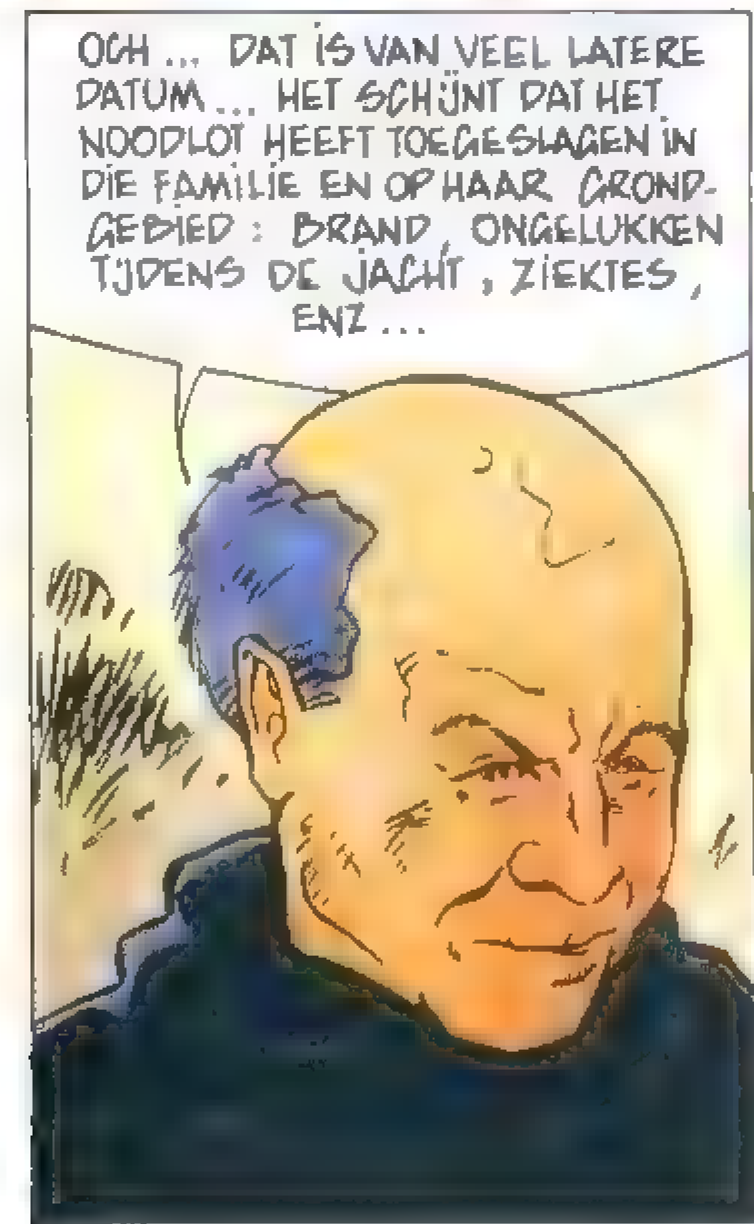

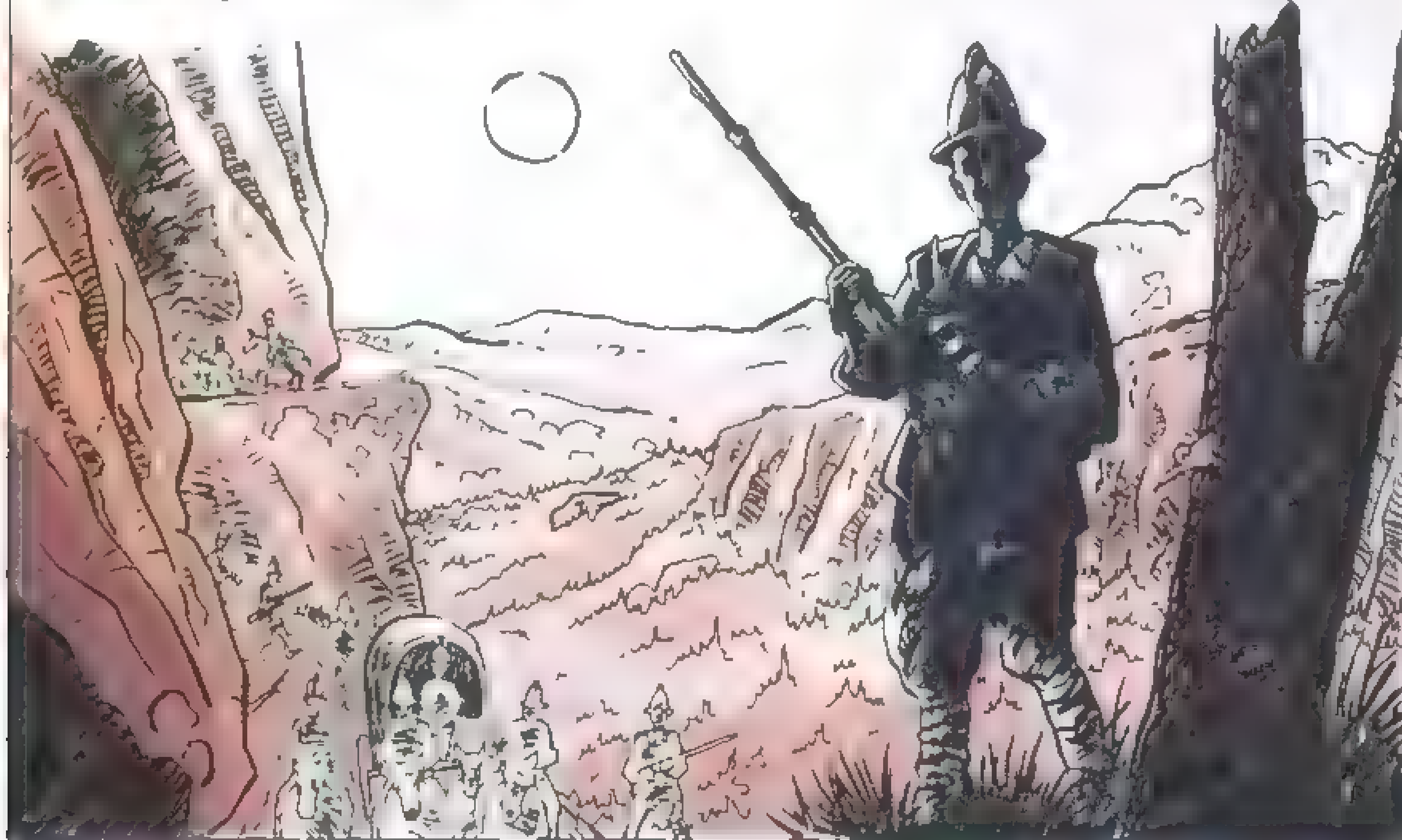

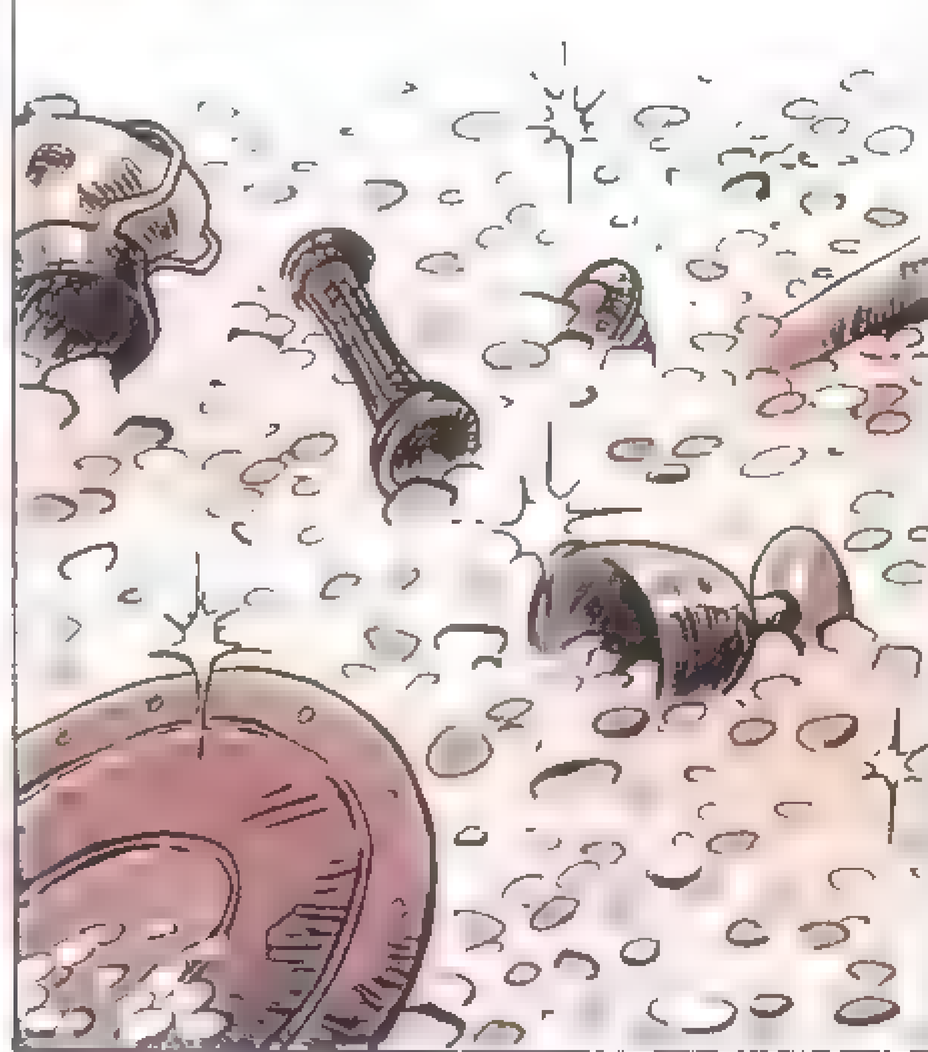

25.

DORPSVERHALEN

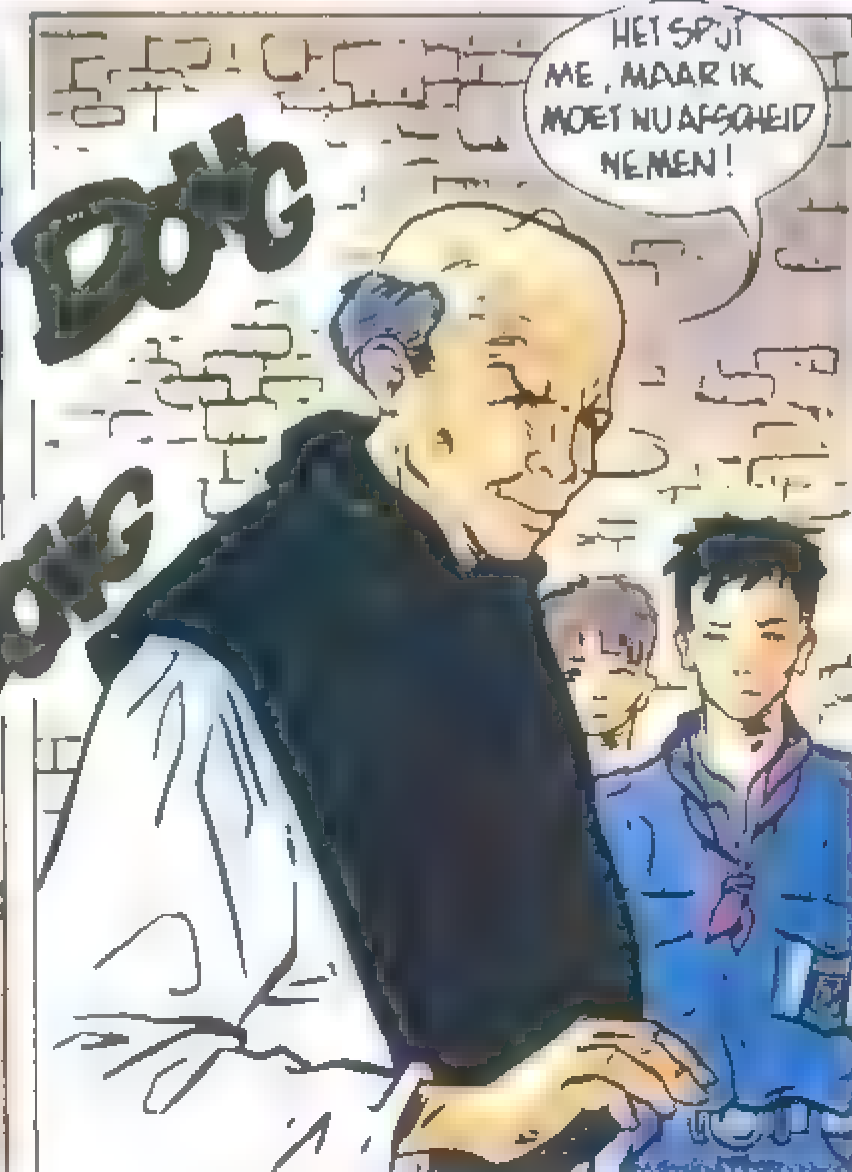

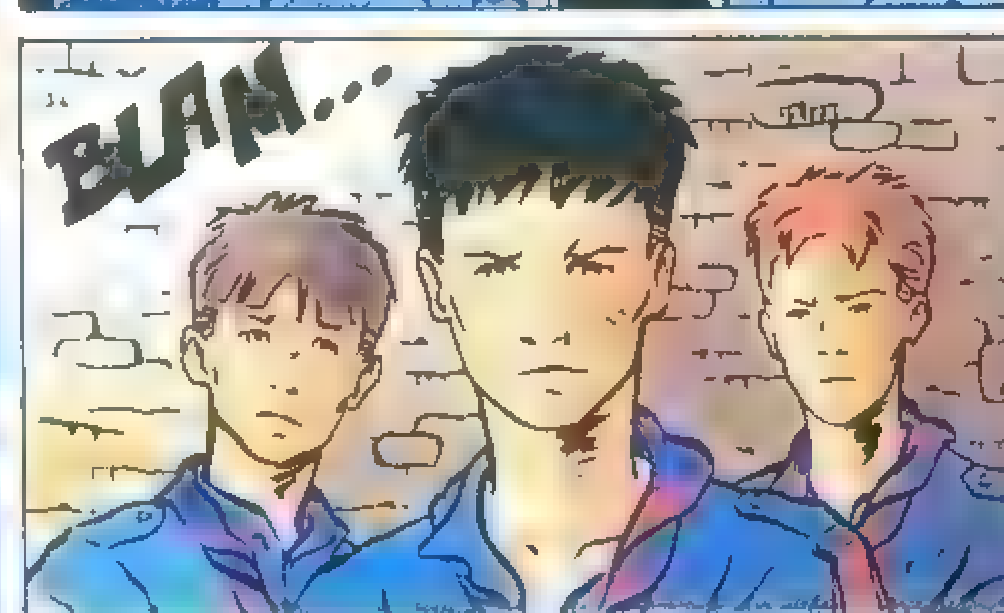

LATEN WE HIER MAAR BLIJVEN ... HET IS VEEL TE DONKER. MORGEN GAAN WE VERDER ...

WE KUNNEN DE TENT BIJ DIE UITKIJKPOST OPZETTEN !

IK VRAAG ME AF WAT DAT "NAAR DE TOREN DER GEGESELDEN" OP SLAAT...
SOMMIGE DINGEN BEGRIJP IK OOK NIET. MAAR HET GEKKE IS DAT DE WEG DIE DE MONNIK HEEFT AANGEGEVEN, OVEREENKOMT MET DE PIJLEN DIE OP DAT STUK KAART ZIJN GETEKEND!

DENK JE DAT DAT IETS MET ELKAAR TE MAKEN HEEFT ?
GEEN IDEE ... ZEG MICK, KRUIP JIJ IN DE UITKIJKPOST ... WE KUNNEN BETER ZO VOORZICHTIG MOGELIJK ZIJN !

SNIF... VREEMDE LUCHT... LIJKT WEL... SNIF SNIF ...

OH! ALLEMACHTIG!.. NEE!...

BRAND!

27.

DORPSVERHALEN

28.

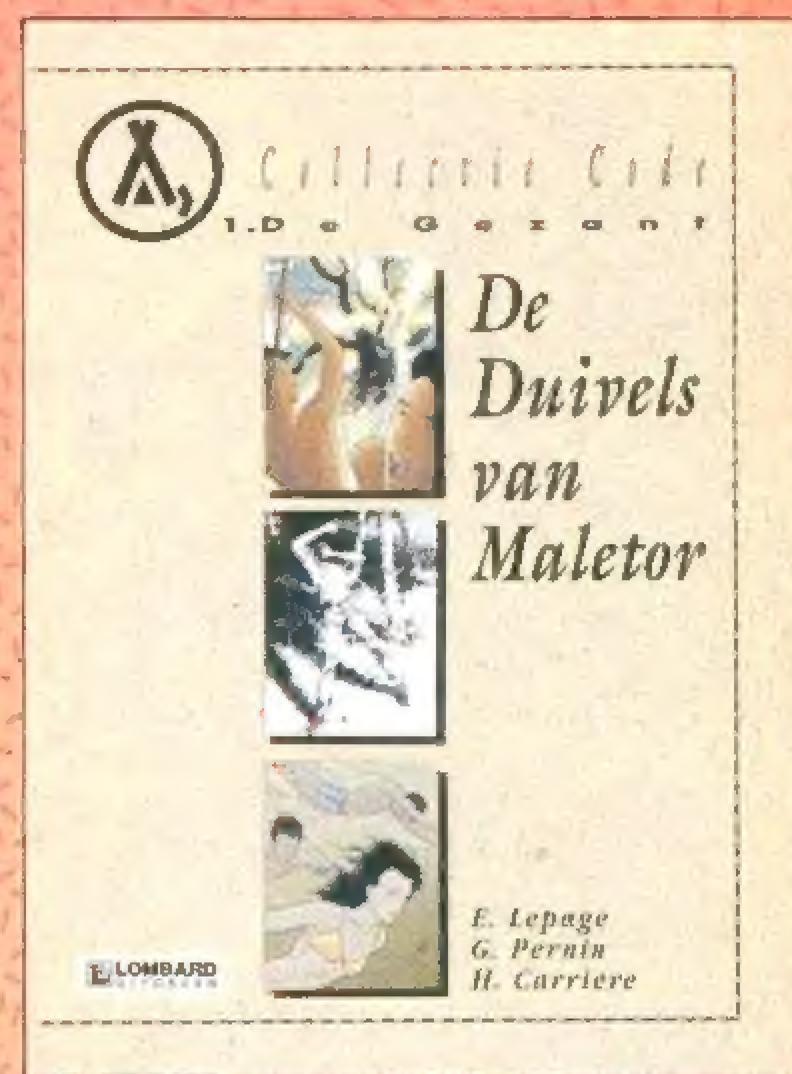
wordt vervolgd

STRIPNIEUWS

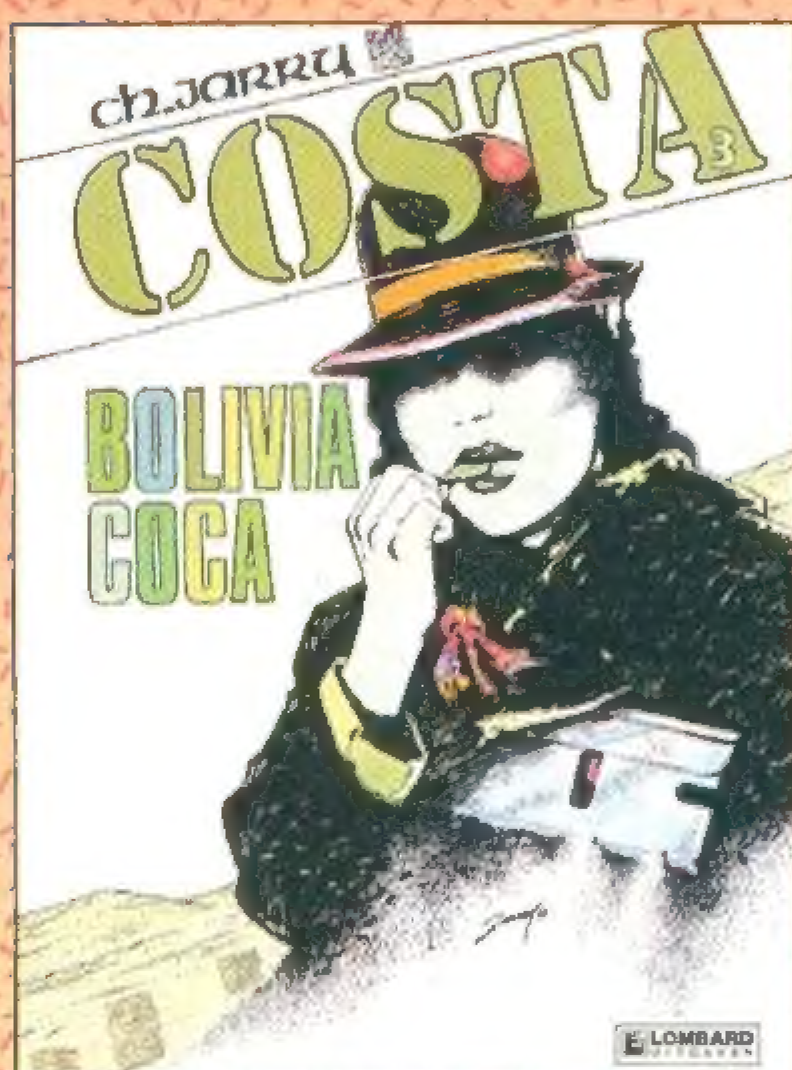
LOMBARD

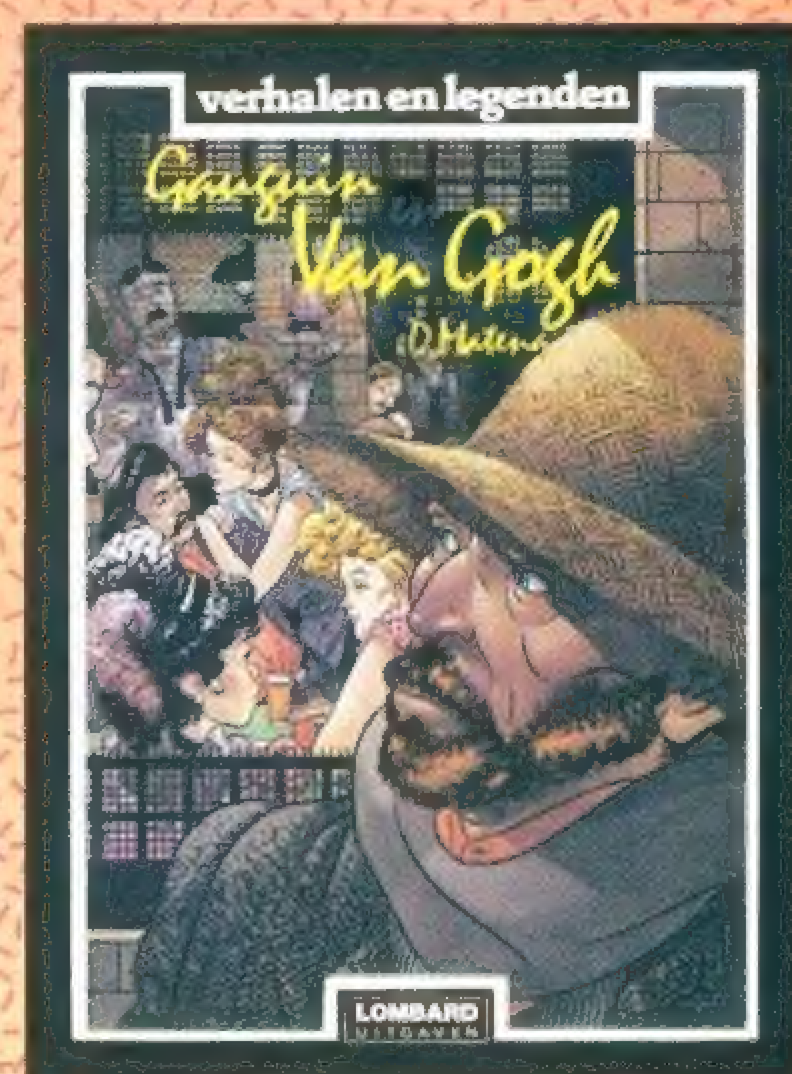
MAX FACCIONI:
De gevallen Engel
door G. Goffaux
nr 2 — 48 pagina's kleur
160 BF — 8,95 FL

COLLECTIE CODE:
De Gezant, deel 1:
De Duivels van Maletor
door E. Lepage en G. Pernin
48 pagina's kleur
145 BF — 7,95 FL

COSTA:
Bolivia Coca
nr 3 — 48 pagina's kleur
145 BF — 7,95 FL

REEKS VERHALEN EN LEGENDEN:
Gauguin en Van Gogh
door D. Matena
56 pagina's kleur
360 BF — 19,95 FL

GRAND SLAM:
De 3e Arm van Kan Shin
door R. Reding
nr 1 — 48 pagina's kleur
145 BF — 7,95 FL

PROFESSOR STRATUS:
Het Graf in de Sneeuw
door G. Counhaye
nr 1 — 48 pagina's kleur
145 BF — 7,95 FL

Ze zijn pas verschenen!
Ze wachten op jullie!

Dupa

DOMMEL

'T IS ZOMER!... DE ZON SCHIJNT...
TRA-LALA! ...

... JOEPIE!
?

LIEVE VLINDER ...

... HEERLIJKE KNALRODE APPEL...!

TJONGE, WAT HANGT-IE HOOG...

?

'T WORDT VAST WEER EEN ROTZOMER! ...
922

